

JEUGDPARTICIPATIEF ONTWERPEN VAN EEN PEDAGOGISCHE VRIJPLAATS

Sociaal Agogische Innovatie

EVELYN DEKKER

2145953

SBSW-H-19-WS

Tweede kans

IN SAMENWERKING MET:

*Fontys Hogeschool Pedagogiek |
Lectoraat Opvoeden voor de Toekomst
Avans Hogeschool Breda*

In dit document is het onderzoek te lezen dat ik heb uitgevoerd voor het ontwikkelen van een Sociaal Agogische Innovatie. Dit is onderdeel van het afstudeertraject van de opleiding Social Work aan Avans Hogeschool Breda. Het onderzoek is uitgevoerd voor het projectteam van Empty Farm to Fill, onderdeel van het lectoraat Opvoeden voor de Toekomst van Fontys Hogeschool Pedagogiek.

Het betreft een actieonderzoek dat is uitgevoerd in de periode van februari 2022 tot en met april 2022. Voor het onderzoek zijn meerdere partijen betrokken, die verderop in dit stuk worden uitgelicht. Ik wil met name het projectteam van Empty Farm to Fill bedanken, waarmee ik nauw heb mogen samenwerken voor dit onderzoek. Het was een fijne samenwerking en ik ben dankbaar dat ik een aantal maanden mee heb mogen draaien in jullie team.

Ook de jongeren die betrokken zijn geweest bij het onderzoek wil ik bedanken voor hun input, openheid en tijd. Jullie bijdrage is zeer waardevol geweest voor het ontwerpen van de Sociaal Agogische Innovatie. Tot slot het leerteam en de begeleiding van Avans. Het was erg leerzaam om met elkaar op te trekken tijdens dit proces. Dank voor de bijeenkomsten en de input.

Het onderwerp jeugdparticipatie staat in dit stuk centraal. Dit onderzoek heeft mij zelf doen beseffen hoe belangrijk het is om je bewust te zijn van je houding ten aanzien van anderen, met name in het werken met jongeren. Door middel van de opbrengsten van dit onderzoek hoop ik deze visie verder te kunnen verspreiden.

Ik hoop dat het stuk ook jou mooie inzichten op mag leveren.

Evelyn Dekker

10 juni 2022

Tilburg

Ben je écht nieuwsgierig?

Dan is hieronder alvast de link naar de infographic toegevoegd, één van de twee innovaties die vanuit dit onderzoek ontwikkeld is.

https://www.canva.com/design/DAE-zVdQu7A/szdw0vyvmuGq4q91oc58fA/view?utm_content=DAE-zVdQu7A&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink

Voorwoord	1
1: Inleiding	4
1.1 De Initiatie	4
1.2 Het Vraagstuk	4
1.3 De Partners	5
1.4 Het Thema in Niveaus	6
1.4.1 Macroniveau	7
1.4.2 Mesoniveau	7
1.4.3 Microniveau	8
1.5 Praktijk & Innovatie	8
1.6 De Doelstelling	9
2: Theoretisch Kader	10
2.1 Uitwerking 'Pedagogische Vrijplaats'	10
2.2 Uitwerking 'Jeugdparticipatie'	11
3: Methode	13
3.1 Actieonderzoek	13
3.2 Waarderende benadering	15
3.3 Aanpak beantwoording onderzoeksvragen	16
3.4 De Participanten	17
3.4.1 Het projectteam	17
3.4.2 De jongeren	18
3.5 De Mate van Participatie	19
3.5.1 Rol projectteam in onderzoek	19
3.5.2 Rol onderzoeker in projectteam	19
4: Resultaten	20
4.1 Kennismaking	21
4.1.1 Verwachtingen en transparantie	21
4.1.2 Inzetten op de relatie	22
4.1.3 Het collectief belang	23
4.2 Ervaringen	24
4.2.1 Kennis en praktijkervaring	24
4.2.2 Netwerk en samenwerking	25
4.2.3 Aansluiten op de jongere	25
4.2.4 De jongere motiveren	26
4.2.5 Procesmatig werken	26
4.3 Dromen	30
4.3.1 Bewust omgaan met kwaliteiten en uitdagingen	30
4.3.2 Aandacht voor diversiteit	30

4.3.3 Betrekken van jeugd in verschillende fasen	31
4.3.4 Opbouwen van een relatie	31
4.3.5 Inzet partners en expertises	32
4.3.6 Kerngroep jongerenparticipatie	32
4.4 Doen	33
4.4.1. Concrete tool	33
4.4.2 Kernteam/coachingstraject	33
6: Discussie	34
6.1 Analyse en doorvertaling	34
6.2 Foutendiscussie	35
6.3 Betrouwbaarheid	36
6.4 Validiteit	36
7: Conclusie	37
7.1 Innovatie 1: Infographic Jongerenparticipatie	37
7.2 Innovatie 2: Kerngroep jeugdparticipatie	38
7.3 Innovaties implementeren	40
Literatuurlijst	41
Bijlage 1A: Opzet Focusgroep Projectteam 31 maart 2022	43
Bijlage 1B: Transcript Focusgroep Projectteam 31 maart 2022	45
Bijlage 2A: Opzet Interview Aanjager Jongerenparticipatie 5 april 2022	57
Bijlage 2B: Transcript Interview aanjager jongerenparticipatie 5 april 2022	58
Bijlage 3A: Opzet interview Aanjager Jongerenparticipatie 19 april 2022	65
Bijlage 3B: Transcript interview Aanjager Jongerenparticipatie 19 april 2022	66
Bijlage 4A: Opzet Interview Jongeren	75
Bijlage 4B: Transcript Interview Jongere 1 29 maart 2022	76
Bijlage 4C: Transcript Interview Jongere 2 31 maart 2022	85
Bijlage 4C: Transcript Interview Jongere 3 5 april 2022	91
Bijlage 4D: Transcript Interview Jongere 4 8 april 2022	96
Bijlage 5: Visual Landgoed Sparrenhof	101
Bijlage 6: Opzet Onderzoeksdesign	102
Bijlage 7: Schets Aanpak Deelvraag 2	104
Bijlage 8: Feedbackformulier Pecha Kucha	105
Bijlage 9: Beoordeling SAI Formatief Student 1	106
Bijlage 10: Beoordeling SAI Formatief Student 2	110
Bijlage 11: Beoordelingsadvies Opdrachtgever SAI Formatief	114
Bijlage 12: Beoordelingsadvies Opdrachtgever SAI Summatief	116

1: INLEIDING

In het eerste hoofdstuk wordt een uitgebreide introductie gegeven op het onderwerp, de opdracht en de doelstelling (Lieshout, Jacobs & Cardiff, 2017). Hierbij is er eerst aandacht voor de initiatie, vervolgens wordt er gekeken naar het vraagstuk en de context hiervan. Op verschillende niveaus zullen het vraagstuk en de belangen die hiermee samenhangen worden ontrafeld, om tot slot de doelstelling van het onderzoek te behandelen.

1.1 DE INITIATIE

Het onderzoek dat ik heb uitgevoerd, komt voort uit de afstudeervorm van de opleiding Social Work aan Avans Breda. Het afstuderen bij deze opleiding wordt gedaan middels een Sociaal Agogische Innovatie (SAI). Het doel van de SAI is door de opleiding als volgt geformuleerd: 'Je ontwikkelt in samenwerking met stakeholders een sociaal-agogische interventie als oplossing voor een sociaal vraagstuk uit de beroepspraktijk, zodanig dat aan de kernopdracht van sociaal werk (LOO, 2017) aantoonbaar wordt bijgedragen.'

De kernopdracht van het sociaal werk luidt: "Het sociaal werk heeft de kernopdracht sociale verandering, sociale ontwikkeling, sociale cohesie en de empowerment en bevrijding van mensen te bevorderen" (LOO, 2017).

Daarnaast moet de opdracht ook passen binnen het door mij gekozen uitstroomprofiel Welzijn & Samenleving. In het Landelijk opleidingsdocument (2017) staan de belangrijkste taken van een sociaal werker – welzijn en samenleving beschreven. Dit zijn ondersteunen, activeren, helpen, ontwikkelen en verbinden. Ook staat in het opleidingsdocument beschreven dat het bij dit profiel van belang is om te kunnen kijken met een collectieve invalshoek en met oog voor individuele vragen en ontwikkeling.

Met deze opdracht begon het zoeken naar een sociaal vraagstuk dat passend was binnen de SAI.

1.2 HET VRAAGSTUK

Het vraagstuk waar ik mee aan de slag ben gegaan, komt voort uit een samenwerking tussen verschillende partners uit het werkveld. Dit zijn onder andere Stichting Landoed Sparrenhof, Fontys Hogeschool Pedagogiek, ContourdeTwern (R-Newt), Gemeente Tilburg (Innovatienetwerk Jeugd (INJ) regio Hart van Brabant, T-Primair en Portfolio). Een uitwerking van de partners van het project is terug te vinden in de tabel in hoofdstuk 1.3.

Het project komt voort uit verschillende signalen die opgevangen zijn door al deze organisaties. Zij zien steeds meer jongeren waarvan het welzijn onder druk staat door onze competitieve en prestatiegerichte samenleving. Dit is de aanleiding geweest voor het ontwikkelen van een pedagogische vrijplaats waar niet de cognitieve talentontwikkeling centraal staat, maar de talentontwikkeling op breder gebied. Empty Farm to Fill (EFF) is de onderzoeksgroep die samen met kinderen, jongeren en andere belanghebbenden onderzoek doet naar het ontwerpen van een pedagogische vrijplaats op een lege kloosterboerderij; Landgoed Sparrenhof. Dit is een landgoed van vierentwintig hectare grond aan de rand van Tilburg. Vroeger was dit een kloosterhoeve, eigendom van de Fraters van Tilburg. Dit terrein is vrijgegeven door de Fraters, met de voorwaarde dat het ingezet zou worden voor (kwetsbare) jeugd uit Tilburg en de omgeving. De doelgroep waarvoor de vrijplaats ontworpen wordt, zijn Tilburgse jongeren van 10 tot en met 23 jaar (persoonlijke communicatie, 8 februari 2022).

De missie van het project, Landgoed Sparrenhof, luidt: "We willen dat Sparrenhof een kansrijke, inclusieve omgeving wordt voor bijzondere ontmoetingen en ontwikkelingen voor en door Tilburgse jeugd" (Bijlage 5: Visual Landgoed Sparrenhof). Naast deze missie zijn ook de concrete waarden van het project te zien op de Visual van Landgoed Sparrenhof in Bijlage 5.

Volgens de ZonMW aanvraag voor innovaties in de jeugdhulp (Kooijmans & Perdijk, 2021) die voor dit project gedaan is, is een vrijplaats een omgeving waar gecreëerd kan worden, door ieder op diens eigen manier. Zo draagt een vrijplaats bij aan inclusie en aan het ontwikkelen van talenten, door te doen. Een uitgebreidere omschrijving van dit begrip is te lezen in hoofdstuk 2.1: Uitwerking 'Pedagogische Vrijplaats'.

Het project staat nog in de kinderschoenen; de oriëntatiefase ging in maart 2022 van start en in juli 2024 moet de pedagogische vrijplaats ontwikkeld zijn. In de eerste fase wordt de focus gelegd op onderzoek naar de betekenis en waarde van bestaande pedagogische vrijplaatsen en het uitvoeren van een narratieve stakeholders-analyse.

In het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats zullen ook jeugdprofessionals en vakmensen uit de kunsten en de techniek betrokken worden, zoals in de volgende paragraaf te zien is in de tabel met partners van het project. Het doel van EFF is niet om de vrijplaats vóór de doelgroep te ontwikkelen, maar juist samen mét hen. Door de Tilburgse jeugd vanaf het begin bij het project te betrekken, zullen zij mede-eigenaar worden van het project; hun wensen en dromen zullen grote invloed hebben op de uiteindelijke uitvoering. Omdat het grootste gedeelte van de projectteamleden weinig tot geen ervaring heeft met het doen van jeugdparticipatief onderzoek, willen zij graag weten hoe ze dit het best aan kunnen pakken. Hier is de opdracht voor deze SAI ontstaan. De uiteindelijke innovatie moet het projectteam van EFF helpen bij het betrekken van jongeren in het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats.

Uiteindelijk moet er een pedagogische vrijplaats ontwikkeld worden, met daarbij een beeldanimatie met theoretische en methodische onderbouwing waardoor ook op andere plekken pedagogische vrijplaatsen ontwikkeld kunnen worden. Het project moet dus niet alleen de Tilburgse jeugd stimuleren, maar uiteindelijk ook een inspiratie zijn voor het ontwikkelen van andere pedagogische vrijplaatsen.

Om dit waar te kunnen maken, is er aanvraag gedaan voor een ZonMW subsidie voor innovaties in de Jeugdsector, welke ook is toegekend. Het feit dat het onderzoek wordt uitgevoerd binnen een project met een subsidie voor innovaties in de jeugdsector, past goed bij de opdracht voor het ontwikkelen van een sociaal agogische innovatie. Daarnaast komt de missie van het project sterk overeen met de eerder genoemde kernopdracht van het sociaal werk, geformuleerd in het landelijk opleidingsdocument. Het gaat namelijk om het bevorderen van ontwikkeling en ontmoeting voor jeugd in Tilburg. Door de participatie van jongeren in dit project te stimuleren, wordt er bijgedragen aan de ontwikkeling van deze jongeren. Jeugdparticipatie is een onderwerp dat steeds verder ontdekt en ontwikkeld wordt. Het is een sociale ontwikkeling die de empowerment van jeugd bevordert, wat heel goed past binnen de eerder genoemde kernopdracht van het sociaal werk.

Ook binnen het profiel welzijn en samenleving past deze opdracht goed. Door bezig te zijn met jongerenparticipatie binnen een pedagogische vrijplaats komen eigenlijk alle taken naar voren. Met name het stimuleren van ontwikkeling, het activeren van kinderen en jongeren en het verbinden zie ik sterk terugkomen. De SAI zal bijdragen aan de ontwikkeling van jeugd, omdat zij door middel van participatie leren hun mening te vormen en op een constructieve manier over te brengen. Het grotere project (EFF) draagt bij aan bredere talentontwikkeling van Tilburgse jeugd, waar dit onderzoek een bijdrage aan zal leveren. Daarnaast wordt de jeugd geactiveerd in het bijdragen aan een groter geheel, de pedagogische vrijplaats. Ook zie je de activatie bij jeugdparticipatie terug in het stimuleren om hun stem te laten horen. Verbinding is in dit project niet alleen terug te zien tussen jeugd en volwassenen, maar ook tussen kinderen en jongeren onderling en onder partners onderling en tot slot tussen partners en ouders van betrokken kinderen. Door samen aan een project te werken waar iedereen belang bij heeft, kan deze verbinding tot stand komen. Dit laat ook de collectieve invalshoek zien, die zich in dit project steeds afwisselt met de focus op het individu. Dit zie ik terug in het samen werken aan een groter doel, waarbinnen ook ruimte is voor persoonlijke doelen en persoonlijke groei.

1.3 DE PARTNERS

In de tabel hieronder is een uitwerking gemaakt van alle partners die betrokken zijn bij het project. In de tabel is aangegeven waar hun expertise ligt omdat de belangen van de partners hangen ook samen met hun expertises. Daarnaast is de rol van de partner aangegeven. Hierbij is het belangrijk om te weten wat de verschillende groepen inhouden. Dit staat beschreven in de subsidieaanvraag die is gedaan bij ZonMW voor innovaties in de jeugdsector (Kooijmans & Perdijk, 2021).

De projectgroep is verantwoordelijk voor het onderzoeksproces en het begeleiden hiervan. Bij hen ligt de verantwoordelijkheid om de opgestelde doelen te behalen en samen te werken met de andere groepen. In de praktijk en in dit onderzoek wordt dit ook wel het projectteam genoemd. Binnen dit team worden het onderzoek en de SAI uitgevoerd en uitgewerkt.

De makersgroep is een groep partners die betrokken is bij het uitvoeren van het ontwerpproces op een co-creatieve manier. Door de hoofdonderzoeker en de aanjager jongerenparticipatie wordt leiding gegeven aan deze groep.

Tot slot het projectparlement, welke verantwoordelijk is voor het bewaken voor de algemene missie van het project. Daarnaast ligt bij deze groep de taak om kritisch te toetsen in hoeverre het project de lijn blijft volgen van een innovatief en jeugdparticipatief onderzoek.

Partnerorganisatie	Expertisegebied	Rol binnen het project
Fontys Hogeschool Pedagogiek Lectoraat Opvoeden voor de Toekomst	Pedagogiek & onderzoek	Projectgroep
Samen met de Jeugd, Innovatienetwerk Jeugd Regio Hart van Brabant	Jongerenparticipatie	Projectgroep
Fontys Hogeschool voor de Kunsten Lectoraat Artistic Connective Practices	Kunst & kunstgericht onderzoek	Projectgroep (adviserende functie)
R-Newt ContourdeTwern (incl. 20 jongeren)	Jongerenwerk & kinderwerk	Makersgroep
Stichting AllOne	Ontwerpen, creatief agogisch werken	Makersgroep
Jeugdwerkplaats Stronk	Kunst, cultuur & techniek	Makersgroep
Factorium Cultuurmakers	Kunst, cultuur & techniek	Makersgroep
Ontdekstation013	Kunst, cultuur & techniek	Makersgroep
Fontys (studenten)	O.a. pedagogiek, sociale studie, kunsten, techniek & sport	Makersgroep
NJi	Opgroeien & Opvoeden	Projectparlement
Jongeren, professionele opvoeders en ouders	Opgroeien & opvoeden	Projectparlement

1.4 HET THEMA IN NIVEAUS

Zoals eerder beschreven, wil het projectteam van EFF jongeren betrekken bij het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats. Binnen het projectteam is er wel expertise aanwezig op het gebied van jongerenparticipatie door de betrokkenheid van de aanjager jongerenparticipatie. Wel ligt er de vraag hoe deze het best in te zetten is. Daarnaast heeft het grootste gedeelte van de leden van het projectteam weinig tot geen ervaring met jeugdparticipatief werken.

Daarom is bij mij de vraag neergelegd hoe het projectteam jongeren optimaal kan laten participeren binnen het project. De opdracht vanuit de opdrachtgever was om binnen het projectteam van EFF te kijken hoe zij jongerenparticipatie het best vorm kunnen geven in het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats. Hoe dit is aangepakt, is te lezen in hoofdstuk 3: Methode.

Dit maakt jongerenparticipatie de rode draad in het onderzoek en het ontwerpen van de SAI. Op verschillende niveaus is jongerenparticipatie een belangrijk thema. Daarom worden deze niveaus in dit hoofdstuk uitgebreid toegelicht.

1.4.1 MACRONIVEAU

Op macroniveau zien we dit onderwerp terug in het recht op participatie. In 1995 heeft Nederland het kinderrechtenverdrag ondertekend, wat een leidend document geworden is voor de bewaking van de rechten van kinderen in ons land. Eén van de artikelen die hierin staan, is artikel 12: het recht op participatie. Ieder kind heeft recht om mee te praten en mee te beslissen over zaken die hen aangaan. Hierover zegt het Verdrag inzake de rechten van het kind (1989):

De Staten die partij zijn, verzekeren het kind dat in staat is zijn of haar eigen mening te vormen, het recht die mening vrijelijk te uiten in alle aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid.

Omdat wij dit verdrag ondertekend hebben, hebben we in Nederland wettelijk dus de plicht om jongeren te stimuleren hun mening te laten horen over zaken die voor hen van belang zijn.

Naast het recht op participatie, wordt het belang jeugdparticipatief onderzoeken binnen EFF ook duidelijk in de aanvraag die is gedaan bij ZonMW. Het project wordt namelijk grotendeels gefinancierd vanuit de subsidie voor innovaties in de jeugdsector. Deze subsidie komt voort uit de opdracht van de overheid, met als eis dat er een jeugdparticipatieve aanpak gebruikt moet worden (persoonlijke communicatie, 17 februari 2022). Ook dit laat de relevantie van het huidige vraagstuk op macroniveau zien.

In de ambitie van EFF zoals die beschreven staat in hoofdstuk 1.2: Het Vraagstuk, is om overdraagbare kennis te ontwikkelen, waarmee ook op andere plekken pedagogische vrijplaatsen gerealiseerd kunnen worden. Dit zou bij kunnen dragen aan een ontwikkeling binnen de samenleving waar minder prestatiedruk heerst en kinderen en jongeren vrij zijn om te ontdekken en zichzelf op verschillende manieren te ontplooiën.

Tot slot is jeugdparticipatie niet alleen van nationaal, maar zelfs van internationaal belang. Wanneer jongeren afhaken bij het beleid dat hen aangaat, raken zij mogelijk teleurgesteld in de samenleving. Contact met hen maken en houden, wordt dan steeds lastiger. Risico's hiervan zijn bijvoorbeeld vervreemding, eenzaamheid, verslechterde mentale gezondheid en radicalisering. Door hen mee te laten denken, praten en beslissen, kan de verbinding gemaakt en in stand gehouden worden en kunnen de eerder genoemde risico's mogelijk voorkomen worden (persoonlijke communicatie, 3 mei 2022). Dit toont het maatschappelijk belang van dit thema aan.

1.4.2 MESONIVEAU

Op mesoniveau zien we de relevantie van dit vraagstuk terug in de missie van het overkoepelende project: “Een kansrijke, inclusieve omgeving voor bijzondere ontmoetingen en ontwikkelingen voor en door Tilburgse jeugd” (Kooijmans & Perdijk, 2021). Zoals in de missie beschreven staat, moet de omgeving voor én door Tilburgse jeugd gecreëerd worden. Het is dus van belang dat jongeren zelf ook inspraak hebben in het ontwerpproces van het landgoed. Om dit op een goede manier uit te kunnen voeren moet er voldoende kennis aanwezig zijn. Daaraan kan de SAI bijdragen.

Deze subsidie laat ook direct het belang van jeugdparticipatief ontwerpen voor de organisatie zien. Met de subsidie van ZonMW, komt ook de verantwoordelijkheid om jeugdparticipatie een prominente rol te geven binnen het project. Bij de uitwerking op macroniveau is al beschreven dat deze subsidie de eis meebrengt dat het onderzoek jeugdparticipatief uitgevoerd moet worden. Voor de organisatie is het dus van belang dat zij kunnen verantwoorden op welke manier zij jongeren betrekken, en dat ze daarmee ook over de kennis beschikken hoe ze dit het best aan kunnen pakken.

Belanghebbenden op mesoniveau zijn alle betrokken partners die ook beschreven staan in de vorige paragraaf. Zij hebben er baat bij dat jongeren structureel en constructief betrokken worden, omdat ook zij geïnvesteerd zijn in dit project en zich daarmee geïnteresseerd hebben aan de eis van jongerenparticipatie. Daarnaast kan de innovatie ook voor hen toepasbaar zijn in hun eigen organisatie.

Ook voor andere organisaties is de SAI van belang. Zo is er na het ontwikkelen van de innovatie al een vraag gekomen van Sterk Huis of zij de infographic kunnen gebruiken als onderlegger van hun jeugdparticipatie. Op deze manier kan de SAI ook een verschil maken voor belanghebbenden die tijdens het onderzoek nog niet als stakeholder aangesloten waren. Het feit dat andere organisaties ook al geïnteresseerd zijn, laat de behoefte zien die er bij organisaties is aan een innovatie om jongerenparticipatie toe te kunnen passen in de praktijk.

1.4.3 MICRONIVEAU

Met het microniveau kijken we meer op de uitvoering en de individuele betrokkenen. In dit onderzoek betreft dat met name de jongeren die betrokken zijn bij EFF en het projectteam van EFF, omdat zij degenen zijn voor wie de SAI uiteindelijk ontwikkeld wordt. Binnen dit team zijn verschillende mensen betrokken, dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 3.4.1: Het projectteam. Omdat zij het ontwerponderzoek rondom de pedagogische vrijplaats uit zullen voeren, moeten zij kennis hebben over de jeugdparticipatieve aanpak die ze hierbij toe willen passen. Van hen is de vraag gekomen hoe ze dit vorm moeten geven en hoe zij gebruik kunnen maken van de kennis en kunde die al aanwezig is (persoonlijke communicatie, 8 februari 2022). Naast de kennis en kunde die al aanwezig is, geeft een aantal van de projectleden ook aan nog onvoldoende kennis te hebben om jongeren goed te kunnen betrekken. Voor deze leden persoonlijk is het van belang dat ze handvatten krijgen om jongerenparticipatie vorm te geven. Daarnaast is het ook belangrijk dat het projectteam weet hoe ze de expertise waar ze al wel over beschikken in kunnen zetten. Door te groeien in kennis en kunde, kunnen zij beter voldoen aan de verwachtingen van het project en zullen zij hun werkzaamheden op die manier waarschijnlijk beter uit kunnen voeren.

De meerwaarde van het laten participeren van jongeren in dit project, is enerzijds om te zorgen dat de pedagogische vrijplaats goed aansluit op de jongeren en anderzijds om het eigenaarschap van de jongeren te vergroten en hun ontwikkeling te stimuleren (Kooijmans & Perdijk, 2021).

Tot slot de belangrijkste stakeholdersgroep, namelijk de jongeren. Dit project is ten dienste van hen, waarmee zij de belangrijkste belanghebbenden zijn. Voor hen is het van belang dat hun stem gehoord wordt en dat die ook serieus genomen wordt. Wanneer jongerenparticipatie goed vormgegeven wordt in dit project, zullen zij waarschijnlijk een grotere mate van invloed hebben. Hiermee groeit ook de kans dat zij een nieuwe plek hebben om te kunnen ontdekken, zichzelf te kunnen zijn, zichzelf te kunnen ontwikkelen en anderen te ontmoeten. Dit zal bijdragen aan hun welzijn en maatschappelijke deelname.

1.5 PRAKTIJK & INNOVATIE

De SAI zal ik doen middels de afstudeervariant Praktijk & Innovatie. Hiervoor is gekozen omdat het allereerst goed aansluit bij de visie van de organisatie. Het LOT staat namelijk voor het doen van praktijkgericht onderzoek in de 'haarvaten van de samenleving'. We leven in een snel veranderende samenleving waarin de meeste waardering is voor cognitief talent. Een van de belangrijke aspecten uit de lectorale rede, gaat over het ontwikkelen van talenten en identiteit bij kinderen en jongeren, zo blijkt uit de verlengingsaanvraag (Kooijmans, 2021).

Daarnaast wordt in de Kennisclip: Praktijk & Innovatie – de 'Afstudeerstage' van Social Work Avans Breda toegelicht dat deze vorm van afstuderen in de praktijk en samen met stakeholders plaatsvindt. Samen werk je toe naar een verbetering in praktijk (persoonlijke communicatie, 23 februari 2022). Omdat ik op mijn afstudeerplek praktisch bezig ben, deelneem aan activiteiten en op die manier mijn onderzoek vormgeef, sluit deze vorm het best aan. Door mee te werken aan bijvoorbeeld het opzetten en uitvoeren van jeugdparticipatieve bijeenkomsten, kan ik zien op welke manier het projectteam jongeren al benadert en betreft en kan ik mijn SAI hierop aanpassen. Door mee te werken binnen het project, draag ik ook buiten mijn SAI bij aan praktijkverbetering binnen de plek waar ik afstudeer. Een verdere uitleg over de samenwerking in en met het projectteam is te vinden in hoofdstuk 3.5: De mate van participatie.

1.6 DE DOELSTELLING

In de missie van het project wordt duidelijk dat Tilburgse jeugd medeverantwoordelijk moet zijn voor het creëren van de vrijplaats. Dit betekent dat de betrokken professionals moeten weten hoe ze jongeren het best kunnen betrekken bij het ontwerpen van de vrijplaats. Omdat niet alle leden van het team ervaring hebben met jeugdparticipatief ontwerpen, hebben zij de wens om concrete handvatten te krijgen over hoe zij dit het best vorm kunnen geven.

Daarnaast wil het projectteam van EFF dat dit project een inspiratie is voor het ontwikkelen van andere pedagogische vrijplaatsen in Nederland. Om dit te kunnen realiseren moeten concreet overdraagbare producten afgeleverd worden. Daarom ligt er de wens vanuit het projectteam dat ik mijn onderzoek zal uitwerken in een concrete toolkit over het toepassen van jongerenparticipatie in het ontwerpen van een pedagogische vrijplaats.

Dit heeft geleid tot de volgende hoofdvraag:

Wat heeft het projectteam van Empty Farm to Fill nodig bij het jeugdparticipatief ontwerpen van een pedagogische vrijplaats, zodanig dat jongeren in de leeftijd van 10 tot en met 23 jaar optimaal worden betrokken?

Voor het beantwoorden van mijn hoofdvraag is het allereerst belangrijk om de begrippen ‘jeugdparticipatie’ en ‘pedagogische vrijplaatsen’ duidelijk te stellen. Hiervoor heb ik voorbereidend onderzoek gedaan. De uitwerkingen hiervan zijn terug te vinden in hoofdstuk 1: De initiatie.

De hoofdvraag vat de kern van het onderzoek samen en geeft richting aan de innovatie die uit het afstudeertraject voort moet komen. Om antwoord te kunnen geven op deze hoofdvraag en om structuur aan te brengen in het onderzoek, heb ik deze opgedeeld in drie verschillende deelvragen. Deze deelvragen zullen richting geven in interviews en focusgroepen, en duidelijk maken waar ik in de literatuur naar moest zoeken. In het uiteindelijke verslag heb ik de deelvragen niet los behandeld, maar alle kennis die ik hieruit opgedaan heb samengevat in belangrijke thema's.

De deelvragen die hiervoor geformuleerd zijn, zijn de volgende:

1. Wat zijn de behoeften, ambities en verwachtingen van het projectteam van Empty Farm to Fill ten aanzien van het jeugdparticipatief ontwerpen van de pedagogische vrijplaats?
2. Wat zijn algemeen bevorderende factoren van een jeugdparticipatieve aanpak?
3. Wat zijn volgens jongeren de bevorderende factoren van een jeugdparticipatieve aanpak die de betrokkenheid van jongeren vergroten?

2: THEORETISCH KADER

Volgens Lieshout, Jacobs en Cardiff (2017) is het van belang om na de inleiding aandacht te hebben voor het theoretisch kader. In dit hoofdstuk is het van belang om de theorieën uit te werken die leidend zijn in de rest van het onderzoek. In dit onderzoek zijn er twee termen die belangrijk zijn om uit te werken voordat de onderzoeksvragen beantwoord kunnen worden. In het theoretisch kader zal ingegaan worden op de begrippen 'pedagogische vrijplaats' en 'jeugdparticipatie'.

2.1 UITWERKING 'PEDAGOGISCHE VRIJPLAATS'

De term 'pedagogische vrijplaats' is een nog vrij onbekend begrip. Om hier een definitie aan te geven, is input opgedaan uit een inspiratieochtend met de partners van EFF. Hierbij is samen gesproken over de vragen 'wat is een vrijplaats?' en 'wat maakt deze pedagogisch?'. De bevindingen hiervan vormen de definitie die voor deze SAI leidend is. Hier is voor gekozen omdat de SAI passend moet zijn binnen deze organisatie en het daarom van belang is dat de definitie aansluit op die van de organisatie.

In het gesprek kwam naar voren dat de vrijplaats een plek moet zijn los van de bekende systemen. Meerdere malen in het gesprek werd hierbij benoemd dat prestatiedruk iets is waar veel kinderen en jongeren moeite mee hebben. De pedagogische vrijplaats moet een plek zijn waar je fouten mag maken en waar het niet alleen gaat om resultaten gebaseerd op éénzijdig (cognitief) talent. Een concreet voorbeeld hiervan is school; een plek waar zo goed als alle kinderen mee te maken krijgen. De wens is dat Tilburgse jeugd tijdens en buiten schooltijd welkom is op het landgoed om te ontdekken, zichzelf te ontwikkelen en anderen te ontmoeten. Het moet een plek zijn van ontspanning, tijd en ruimte. Van belang is om ook de thuiswereld van de kinderen mee te nemen, om op deze manier wel de verbinding met de rest van hun leefwereld te houden.

Die verbinding kwam ook terug in de inrichting van de vrijplaats. Het moet een plek zijn waar een diverse groep jongeren samen op kan trekken, samen kan ontdekken en van en met elkaar kan leren. Naast de aandacht voor de groep, is ook zelfontwikkeling iets wat voor de partners erg belangrijk is. Eigen regie kwam tijdens het gesprek sterk naar voren. De vrijheid om te mogen doen wat je zelf wil, een plek die aangepast is op wat jij leuk vindt. De jeugd moet hier de vrijheid hebben om te doen wat ze zelf wil, zonder de druk van hoge verwachtingen. Dit zelf kunnen leren en ontdekken moet ervoor zorgen dat hun zelfvertrouwen groeit.

Hierin komt ook het pedagogische deel van de vrijplaats kijken. Deze zelfstandigheid moet de jeugd leren om zelf verantwoorde keuzes te maken, daarbij ook rekening houdend met anderen. Intrinsieke motivatie en leren wat je zelf echt wil, staan hierbij centraal.

De juiste begeleiding is essentieel om op een goede manier te kunnen leren om eigen keuzes te maken en om te leren omgaan met vrijheden. Aandacht voor het individu en de groep is hier volgens de partners voor nodig. Van de begeleiding wordt verwacht dat er kaders worden gegeven waarbinnen de kinderen en jongeren zich vrij kunnen bewegen. Basisregels over de omgang met elkaar zijn hier een voorbeeld van.

Het leren uiten van jezelf kwam in het gesprek ook terug in de vorm van creativiteit en zelfexpressie. Partners met een creatieve insteek gaven aan dat de jeugd hier ook moet kunnen leren om zichzelf uit te drukken en dat hiervoor artistieke vrijheid nodig is. Eén van de partners vatte dit mooi samen in de zin: *'Vormen van zelfexpressie die je in vrijheid en vanuit intrinsieke motivatie zou kunnen beoefenen.'*

Ook de term ontdekken kwam in het definiëren van het begrip vrijplaats veel naar voren. De vrijplaats moet een plek zijn om zelf en samen met anderen te kunnen ontdekken en experimenteren. Het moet uitdaging bieden en er moet ruimte zijn om risico's niet uit te ontwijken, maar juist te ontdekken. Hierbij komt ook het belang van kaders en goede begeleiding weer kijken.

Naast uitdaging, moet de plek ook veiligheid bieden. Het moet een uitvalsbasis zijn waar de jeugd mag zijn en ook graag komt. De ambitie van de partners is om de pedagogische vrijplaats een plek te laten zijn waar Tilburgse jeugd zich thuis en welkom voelt.

'Samen ervaren, daarop reflecteren en dan weer gaan leren' is hoe een van de partners het gesprek samenvatte.

2.2 UITWERKING 'JEUGDPARTICIPATIE'

Voor we ingaan op jeugdparticipatie binnen EFF, is het goed om eerst de definitie duidelijk te krijgen. Hiervoor hanteer ik in dit onderzoek een veelgebruikte uitleg van het begrip, onder andere onderschreven door Stichting Alexander, namelijk: "Het gaat hier om: inspraak (ik kan mijn mening geven), invloed (er wordt met mijn mening/idee iets gedaan) en eigen initiatief (ik kan dingen organiseren die ik zelf wil)" (Strating et al., 2011, p. 6).

Deze definitie is erg beknopt. Om deze reden denk ik dat het goed is om bij deze definitie een uitgebreidere uitleg van het begrip jeugdparticipatie te geven. Daarom zal in deze paragraaf ook gekeken worden naar een aantal verschillende vormen en belangrijke aspecten van jeugdparticipatie gekeken worden. De bedoeling hiervan is om een duidelijk beeld te schetsen van jongerenparticipatie en wanneer deze term gebruikt kan worden. De volledige uitwerking van de vondsten uit de literatuur over het toepassen van jeugdparticipatie is te vinden in hoofdstuk 4: Resultaten.

"Jeugdparticipatie is een overkoepelende term. Stichting Alexander en het Verwey-Jonker Instituut maken een onderscheid tussen kinderoparticipatie (kinderen tot 12 jaar) en jongerenparticipatie (jongeren van 12 tot 23 jaar)" (Bauer et al., 2012, p. 5). Omdat het in dit onderzoek gaat om participatie van jeugd in de leeftijd van tien tot drieëntwintig jaar, is ervoor gekozen om term jeugdparticipatie leidend te laten zijn. Wanneer er in dit stuk geschreven wordt over kinder- of jongerenparticipatie, wordt hier hetzelfde mee bedoeld.

De participatieladder, Roger Hart

Van: <https://www.njr.nl/nl/verhalen/participatievormen-ladder/>

De participatieladder

Jeugdparticipatie kan op veel verschillende manieren worden vormgegeven. Een van de meest gebruikte modellen hiervoor, is de participatieladder van Hart (1992). Zoals hiernaast te zien is, zijn er meerdere vormen van participatie. De rode termen (6, 7 & 8) zijn eigenlijk geen echte uitingen van participatie, maar vormen samen 'schijnparticipatie'. Vanaf de vijfde trede begint de betekenisvolle participatie. Hierbij geldt niet per definitie, hoe hoger op de ladder hoe beter. De mate van participatie is afhankelijk van de beschikbare middelen zoals tijd, geld en menskracht. Afhankelijk van die beschikbaarheid, wordt gekeken welke mate van participatie mogelijk is. Des te hoger op de ladder, des te groter de mate van invloed voor kinderen en of jongeren.

De Alexander Bridge of Participation

Stichting Alexander heeft een aanvulling gemaakt op de participatieladder van Hart, namelijk de Alexander Bridge of Participation (Clarijs, 2015). Volgens hen zou participatie geen doel, maar een middel moeten zijn, waarbij wederzijds respect, gelijkwaardigheid en interesse aan ten grondslag liggen. Om deze reden is de 'Alexander Bridge of Participation' ontwikkeld. Deze bestaat uit vier pijlers die bij moeten dragen aan betekenisvolle jeugdparticipatie. Helaas is hier geen afbeelding van te vinden.

De eerste pijler is 'Naturalness'. Deze staat voor het feit dat mensen van elke leeftijd in de samenleving per definitie al participeren. Participatie is dus een natuurlijk proces.

Vervolgens de tweede pijler; 'Initiative'. Op participatie op gang te brengen, moet er initiatief genomen worden. Dit kan gedaan worden door kinderen of jongeren zelf, maar ook volwassenen kunnen hier een belangrijke rol in spelen.

Dan hebben we de derde pijler, namelijk 'Growth'. De hele samenleving zou moeten groeien van participatie. Het is niet alleen een manier om kinderen en jongeren te helpen ontwikkelen, maar ook volwassenen kunnen hier veel van leren en daarmee ook groeien.

Als vierde pijler staat 'Culture' genoemd. Om participatie te kunnen waarborgen, is een participatiecultuur nodig. Hierbij is houding en borging cruciaal.

De houding die wordt benoemd in de laatste pijler, de participatiecultuur, is iets wat veel terugkomt in de literatuur over participatie. Zo staat in de colofon 'Jeugdhulp doen we Samen' beschreven dat er vier belangrijke thema's zijn binnen participatie, namelijk samenwerking, bejegening, maatwerk en vertrouwen (Zorgbelang Groningen, 2020). Deze vier thema's duiden stuk voor stuk een houding aan, wat laat zien dat de houding van de volwassene een erg belangrijk aspect is binnen jongerenparticipatie. Ook op veel andere plekken in de literatuur komt dit naar voren. In de uitwerking van de onderzoeksvragen zal hier dieper op ingegaan worden.

De Flower of Participation

Naast vormen van participatie is het ook belangrijk om een aantal basisprincipes te benoemen. Bijvoorbeeld bij de Flower of Participation van CHOICE of Youth & Sexuality (z.d.) wordt een aantal basiselementen van betekenisvolle jeugdparticipatie toegelicht, die de wortels vormen van de bloem. Deze elementen zijn bepalend voor het vormgeven van participatie.

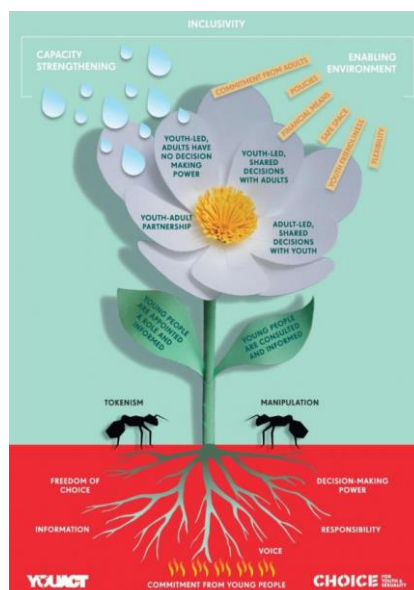
Allereerst gaat het om de vrijheid om eigen keuzes te maken; dit gaat over de mate waarin jongeren de mogelijkheid hebben om zelf te kiezen in hoeverre ze willen participeren.

Het volgende punt is informatie. Hierbij wordt gekeken naar de toegang die jongeren hebben tot relevante informatiebronnen. Goede toelichting en toegang tot informatie is belangrijk om op een constructieve manier mee te kunnen praten en denken.

Vervolgens de bevoegdheid om keuzes te kunnen maken; in welke mate heeft de jongere inspraak? Dit element sluit aan op de participatieladder waar eerder over geschreven werd.

Een ander belangrijk element is de stem van de jongere. In hoeverre is de jongere vrij om diens stem te laten horen? Op welke manier wordt hiernaar geluisterd en hoe serieus wordt deze input genomen?

Tot slot de verantwoordelijkheid. Ook de mate van verantwoordelijkheid van de jongere heeft veel invloed op de manier van participatie. Hoeveel zelfstandigheid heeft de jongere binnen het project?

Flower of Participation, CHOICE of Yout & Sexuality

Van <https://www.youthdoit.org/themes/meaningful-youth-participation/flower-of-participation/>

3: METHODE

Volgens van Lieshout, Jacobs en Cardiff (2017) is het bij het ingaan op de methode belangrijk om allereerst de keuze voor het doen van actieonderzoek toe te lichten. Daarnaast moeten in dit hoofdstuk de actiespiralen en de manieren van dataverzameling benoemd worden. Ook dient er aandacht besteed te worden aan de participanten en de mate van participatie. Al deze zaken zullen in dit hoofdstuk aan bod komen.

3.1 ACTIEONDERZOEK

Voor de vorm van onderzoek maak ik gebruik van (participatief) actieonderzoek. Volgens van Lieshout, Jacobs en Cardiff (2017) is dit een manier om samen met stakeholders te ontwikkelen in een dynamische en complexe beroepspraktijk. Ook stellen zij dat deze manier van onderzoeken aan cliënten, of in dit geval het projectteam en jongeren, de mogelijkheid biedt om hun eigen behoeften en waarden vorm te geven. Participatie is een van de acht principes van actieonderzoek waarmee het daarin goed aansluit op mijn SAI.

Andere principes van actieonderzoek die goed aansluiten op mijn afstudeeropdracht zijn de contextualiteit, het bevorderen van transformatie en de cyclische structuur (Lieshout, Jacobs en Cardiff, 2017).

De contextualiteit van actieonderzoek wordt beschreven als aandacht hebben voor de context van de organisatie waarbinnen je het onderzoek doet. Er heersen altijd al meerdere structuren waarbinnen professionals zich dienen te bewegen, zoals wet- en regelgeving, organisatiecultuur en relaties (Lieshout, Jacobs en Cardiff, 2017). Binnen het onderzoek met betrekking tot jongerenparticipatie binnen Emti Farm to Fill, dient hier ook rekening mee gehouden te worden.

Over het zevende principe, het bevorderen van transformatie, schrijven van Lieshout, Jacobs en Cardiff (2017) dat je bij transformatie een onomkeerbaar proces aangaat. Wanneer dit gedaan wordt van binnenuit, kun je volgens hen spreken van een duurzame verandering. Bewustwording van de eigen persoon, de verhouding met anderen en de context waarbinnen gefunctioneerd moet worden is volgens dezelfde bron essentieel. Om deze bewustwording te realiseren, is reflectiviteit en reflexiviteit nodig. Hierbij worden de huidige en de gewenste situatie met elkaar vergeleken. Dit kan door gesprekken te voeren, creatief bezig te zijn en/of te observeren. Volgens Lieshout, Jacobs en Cardiff sluit dit goed aan bij de visie van waarderend onderzoek, wat ook in dit onderzoek terug te lezen is.

Daarnaast moet je volgens hen als onderzoeker een kritische houding aannemen, wat inhoudt dat je een open blik houdt voor de verschillende perspectieven die een rol spelen. In dit onderzoek betekent dat alle leden van het projectteam de ruimte geven, jongeren betrekken en informatie verzamelen uit bestaande kennis.

Tot slot het handelen volgens een cyclische structuur, wat cruciaal is binnen het doen van actieonderzoek. Volgens deze structuur ben je steeds bezig met verkennen, plannen, doen & observeren en reflecteren. Vervolgens begin je weer met plannen en doorloop je dezelfde cyclus weer (van Lieshout, Jacobs en Cardiff, 2017). Omdat ik in mijn onderzoek tot nieuwe inzichten zal komen en deze zal toetsen om ze vervolgens weer bij te stellen, is dit een goede structuur voor mijn onderzoek.

Dit onderzoek is op te delen in de zes fasen van actieonderzoek, namelijk de aanleiding en aanloopfase, de oriëntatiefase, de diagnostische fase, de ontwikkelfase, de actiefase en tot slot de evaluatiefase. Om duidelijk te maken om welke fasen dit gaat en hoe daar binnen dit onderzoek vorm aan gegeven wordt, zijn de verschillende fasen met de bijbehorende acties in bijlage 6: Opzet onderzoeksdesign uitgewerkt.

Volgens Michelbrink (2018) kunnen de verschillende fasen van actieonderzoek in elkaar overlopen. Ook wordt er gesteld dat binnen actieonderzoek in meerdere fasen gegevens worden verzameld en geanalyseerd. Dit betekent dat de opzet zoals die in de bijlage beschreven staat niet vaststaat, maar een richtlijn biedt.

Naast de grote cyclus van actieonderzoek die te herkennen is in het onderzoek, vormt ook iedere deelvraag een eigen cyclus binnen het actieonderzoek. Bij elke vraag ben ik samen met een lid van het projectteam in gesprek gegaan over het belang van de vraag en het gewenste resultaat. Vervolgens ben ik een aanpak gaan bedenken en heb ik hier een planning van gemaakt, die te zien is in hoofdstuk 3.3: Aanpak Beantwoording Onderzoeksvragen. Daaropvolgend kwam de actie en observatiefase, waarbij ik de acties ben gaan ondernemen die ook beschreven staan in de planning. Na het uitvoeren van de acties, koppelde ik de opbrengst terug naar de rest van het projectteam en verwerkte ik de feedback die zij hierop gaven. Waar nodig doorliep ik de cyclus nog een keer. Ter verduidelijking heb ik in Bijlage 7 een schets toegevoegd van de aanpak per fase van deelvraag 1.

3.2 WAARDERENDE BENADERING

Het vraagstuk van de organisatie betreft een ambitie, niet een probleem. Een andere bewoording voor waarderend onderzoek is 'Appreciative Inquiry'. Masselink en de Jong (2014) beschrijven dat er bij deze methode gefocust wordt op kansen en mogelijkheden in plaats van oorzaken en problemen. Daarom heb ik voor mijn onderzoek een waarderende benadering gekozen. Waar een probleemgerichte benadering zich eerder richt op kritiek en, zoals de naam al zegt, problemen, biedt een waarderende benadering de mogelijkheid om te kunnen dromen en deze dromen te realiseren. Dit sluit aan op de visie het LOT. Het lectoraat wil zich namelijk niet enkel focussen op negatieve gevolgen van gebeurtenissen, maar ook kijken naar kansen (Kooijmans, 2021).

Deze manier van onderzoeken betekent dat ik bij alles wat ik in dit onderzoek heb gedaan, een waarderende insteek moest hebben. Dit kwam bijvoorbeeld terug in de interviews die ik afgenomen heb, waar alle vragen onvoorwaardelijk positief geformuleerd dienden te worden. Dit was in sommige gevallen ingewikkeld, maar het heeft ook geleid tot verrassende en betekenisvolle antwoorden.

Daarnaast komt de kennis bij een waarderende benadering tot stand door interactie; samenwerken staat centraal. Het gaat bij deze benadering om 'wat leven geeft', wat betekent dat we focussen op wat waarde heeft en geeft. (Masselink & de Jong, 2014).

Volgens van Kesteren (2018) zijn er vijf belangrijke principes van waarderend onderzoek. De eerste is het simultane principe, wat inhoudt dat het ondernemen van een actie direct effect heeft. Het onderzoeken of het stellen van een vraag heeft meteen een uitwerking op de betrokkenen.

Vervolgens is er het sociaal constructionistische principe, wat een samenvatting vormt van de filosofie achter de waarderende benadering. Dit principe gaat ervan uit dat we de wereld om ons heen samen creëren, in plaats van zaken als vaststaand te zien.

Het derde principe is het poëtische. Hierbij ligt de focus op de samenloop van verhalen en interpretaties; de een vertelt iets en de ander interpreteert dit. Samen vormen ze het gezamenlijke beeld of de gezamenlijke werkelijkheid.

Dan is er het anticipatoire principe, wat door anderen benoemd wordt als manifesteren. Dit uitgangspunt stelt dat het inbeelden van een gebeurtenis in de toekomst en de eigen invloed hierop, ervoor kan zorgen dat dit ook daadwerkelijk plaats zal vinden.

Tot slot is er nog het positieve principe, wat vaak wordt gezien als de kern van de waarderende benadering en wordt samengevat in de zin 'alles wat je aandacht geeft groeit'. Om deze reden wordt er binnen het waarderend onderzoek niet gefocust op problemen, maar juist gekeken naar de mogelijkheden die er liggen.

Met al deze principes heb ik tijdens het onderzoek rekening moeten houden. Deze insteek heeft mogen zorgen voor verbinding en unieke en waardevolle inzichten.

3.3 AANPAK BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN

Naast het algemene tijdschema is er ook een opzet gemaakt voor het beantwoorden van de hoofd- en deelvragen. Hierbij is per deelvraag gekeken naar de toegevoegde waarde, de manier waarop deze deelvraag beantwoord diende te worden en welke tijd hiervoor beschikbaar was. In de Bijlagen 1A, 2A, 3A en 4A wordt de verantwoording voor de opbouw van de interviews en de focusgroep verder toegelicht.

Welke jeugdparticipatieve tools heeft het projectteam van Empty Farm to Fill nodig bij het ontwerpen van een pedagogische vrijplaats, zodanig dat jongeren in de leeftijd van 10 tot en met 23 jaar optimaal worden betrokken?			
Deelvraag	Waarom	Hoe	Planning
Wat zijn de behoeften, ambities en verwachtingen van het projectteam van Empty Farm to Fill ten aanzien van het jeugdparticipatief ontwerpen van de pedagogische vrijplaats?	De vraag die vanuit de organisatie is neergelegd, is hoe het projectteam jongeren het best kunnen betrekken in het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats. Om hen hier een goed antwoord op te kunnen geven, is het van belang om duidelijk te krijgen wat hun concrete behoeften, ambities en verwachtingen zijn van het toepassen van jeugdparticipatie.	Focusgroep	31-03-2021
		Los interview afwezig	05-04-2022
		Verwerken & analyseren uitkomsten focusgroep & los interview	01-04-2022 – 13-04-2022
		Terugkoppelen analyse	14-04-2022
		Verwerken feedback	15-04-2022
Wat zijn algemeen bevorderende factoren voor het doen van jeugdparticipatief ontwerponderzoek?	Er is al veel bekend over de meerwaarde en bevorderende factoren van jongerenparticipatie. Bij deze deelvraag wordt er gefocust op good practices en ervaringen en onderzoek van anderen. Dit is met name gericht op organisaties en publicaties. Onder deze deelvraag valt de literatuurstudie naar bekende werkzame principes van jongerenparticipatie, met daarbij een verdiepend interview.	Literatuurstudie/good practices	01-03-2022 – 15-04-2022
		Interview INJ	12-04-2022
Wat zijn volgens jongeren de bevorderende factoren van een jeugdparticipatieve aanpak die de betrokkenheid van jongeren vergroten?	Om te zorgen dat de uiteindelijke aanbeveling ook daadwerkelijk aansluit op de jongeren die zullen participeren, is het essentieel om bij de jeugd te toetsen wat voor hen goed werkt binnen participatie. Om deze reden is het belangrijk om in gesprek te gaan met jongeren die ervaring hebben met participeren. Ter ondersteuning van de ervaring die bij jongeren opgehaald worden, zal ook in de literatuur gezocht worden naar bevorderende factoren.	Literatuur/good practices Interviews jongeren Jeugdwereldraad & andere participatieprojecten	01-03-2022 – 15-04-2022 20-03-2022 – 10-04-2022

3.4 DE PARTICIPANTEN

3.4.1 HET PROJECTTEAM

Het projectteam van EFF bestaat voornamelijk uit leden van het Lectoraat Opvoeden voor de Toekomst (LOT) van Fontys Hogeschool pedagogiek. Vanuit het lectoraat zitten er vier deelnemers in het projectteam, namelijk een lector, de projectleider, die senioronderzoeker is en twee docentonderzoekers. Elk van hen heeft wekelijks een ander aantal uren om aan dit project te besteden, variërend van vier tot twaalf uur per week. Ook is er vanuit het INJ van de Regio Hart van Brabant een aanjager jongerenparticipatie aangesloten voor twee uur per week. Tot slot ben ik tijdens mijn afstudeertraject fulltime lid van het projectteam als studentonderzoeker. Een overzicht van het totaal aantal uren in het project is in de tabel hieronder weergegeven.

De leden vanuit het lectoraat voeren de onderzoekende taken voor het project uit en geven het onderzoek grotendeels vorm. De aanjager jongerenparticipatie is aangesloten om mee te denken, te adviseren en een netwerk te bieden (Bijlage 2B).

Er zijn dus leden binnen het team die al over veel kennis en kunde beschikken met betrekking tot jongerenparticipatie, namelijk de aanjager en de studentonderzoeker. De rest van de leden hebben minder verstand van en ervaring met jeugdparticipatief werken. Daarom is het voor het team belangrijk om te weten op welke manier ze jongerenparticipatie vorm willen geven in het project en hoe ze de beschikbare expertise in willen en kunnen zetten. Daarnaast is voor de leden die weinig tot geen ervaring hebben met dit onderwerp belangrijk om een hier meer kennis over op te doen, voor ze het in de praktijk brengen.

Lid projectteam	Aantal uur per week
Lector	4
Projectleider	8
Docentonderzoeker 1	12
Docentonderzoeker 2	8
Aanjager jongerenparticipatie	2
Studentonderzoeker	25

3.4.2 DE JONGEREN

Het onderwerp van dit onderzoek is jongerenparticipatie en in het kader van 'practice what you preach' is het ook heel belangrijk om jongeren bij dit onderzoek te betrekken. Op verschillende momenten in het onderzoek zullen jongeren betrokken worden. Wegens privacyoverwegingen is ervoor gekozen om de jongeren anoniem te houden in het onderzoek.

Allereerst zijn er eerste-, tweede- en derdejaarsstudenten pedagogiek betrokken bij EFF. Deze jongeren kunnen bevestigd worden over het project. Daarnaast zijn zij betrokken in het ophalen van dromen en het verzamelen van bestaande kennis. Deze informatie kan een bijdrage leveren voor dit onderzoek en daarnaast kan dit onderzoek hen verder helpen in hun projecten.

Daarnaast zullen er jongeren geïnterviewd worden over de werkzame principes van jongerenparticipatie. Bij jongerenparticipatie gaat het om het betrekken van jongeren en de mensen die het best weten wat wel en niet voor hen werkt, zijn de jongeren zelf. Daarom zullen jongeren met ervaring met participeren betrokken worden in dit onderzoek. Bij voorkeur zijn dit jongeren die in verschillende projecten geparticipeerd hebben en hierop kunnen reflecteren. Hierdoor kunnen zij namelijk een algemener beeld schetsen van de werkzame principes van jeugdparticipatie.

Tot slot zal er ook een jongere betrokken worden in het ontwerpen van de SAI. Op deze manier wordt de stem van de jongere ook gerepresenteerd in het eindproduct.

Er is bewust gekozen om jongeren pas in de uitvoerende fasen van het onderzoek actief te betrekken. In eerdere stadia kon er nog weinig duidelijkheid geboden worden, waardoor de kans groter was dat ze vroegtijdig af zouden haken. Door ze bij de interviews te betrekken kan hun input effectief gebruikt worden en heeft hun stem écht meerwaarde.

3.5 DE MATE VAN PARTICIPATIE

Volgens Migchelbrink (2018) zijn er binnen participatief actieonderzoek zeven verschillende niveaus van participatie. Dit zijn 1) informeren, 2) bevragen of raadplegen, 3) adviseren, 4) partnerschap of co-creatie, 5) meebeslissen, 6) beslissingsmacht en 7) zelfbeheer. Hierbij wordt gesteld dat de eerste twee geen echte vormen van participatie zijn en de derde vorm een voorstadium van participatie is. De mate van participatie binnen het vooronderzoek en ontwikkelen van de SAI kan vanuit twee verschillende oogpunten. Allereerst is er in dit hoofdstuk aandacht voor de rol van het projectteam in het onderzoek. Daarnaast wordt er ook gekeken naar de rol van de onderzoeker in het projectteam.

3.5.1 ROL PROJECTTEAM IN ONDERZOEK

De rol van het projectteam heeft gedurende het onderzoekstraject steeds meer vorm gekregen. In eerste instantie was alleen de opdrachtgever (de lector) nauw betrokken bij het afstudeeronderzoek. De andere leden van het projectteam zaten in de eerste fasen van het onderzoek op niveaus één en twee van de eerder genoemde indeling van participatie; ze werden geïnformeerd over de ontwikkelingen en er werd gevraagd naar hun visie vanuit hun expertise werd, maar ze werden verder niet echt betrokken.

In latere stadia van het onderzoek, werd het projectteam steeds meer betrokken. Er vonden meer overleggen plaats, waarna hun ideeën en feedback werden verwerkt in het onderzoek. Omdat de regie nog steeds bij de onderzoeker lag, zou ik zeggen dat de mate van participatie uiteindelijk op niveau drie lag: adviseren. Zoals eerder benoemd is dit volgens de literatuur een voorstadium van participatie.

De mede-onderzoekers werden namelijk betrokken in elke stap van de cyclus, in een adviserende rol. Er werd met hen gebrainstormd over de aanpak van een specifiek deel van het onderzoek. Uit de uitkomsten hiervan werd een aanpak geformuleerd, die ook weer met hen afgestemd werd. Vervolgens werden er plannen met hen gemaakt over het uitvoeren van het uitvoeren van de aanpak. Bij de uitvoering werd het projectteam ook betrokken en daarna ook in het meelezen van uitgewerkte versie van de opgehaalde informatie. In Bijlage 7 is een uitgewerkte versie te zien van de aanpak en betrokkenheid van het projectteam. In deze vorm van handelen, hadden de deelnemers dus ook de mogelijkheid om mee te beslissen over verschillende aspecten van het onderzoek zoals het doel, gewenste uitkomsten en de aanpak.

De betrokkenheid van het projectteam in het onderzoek zat hem dus met name in het meelezen en feedback geven en daarnaast in het meedenken over de aanpak van het onderzoek. Achteraf gezien had het projectteam nog meer betrokken kunnen worden door hen voorafgaand aan elke stap meer mee te laten denken en structureel te betrekken door bijvoorbeeld een wekelijkse update. Ook had hun expertise nog meer ingezet kunnen worden. Er had op een meer participatieve manier samengewerkt kunnen worden met de betrokkenen, door hen ook machtiging te geven over het onderzoek in plaats van de met name adviserende rol die ze nu hadden. Het feit dat dit het eerste echte (actie)onderzoek is dat ik gedaan heb, kan wel verklaren waarom dit nu niet gelukt is.

3.5.2 ROL ONDERZOEKER IN PROJECTTEAM

Tijdens het afstudeertraject was ik als studentonderzoeker lid van het projectteam. Hierin had ik beslissingsmacht, wat volgens Migchelbrink (2018) het zesde niveau van participatie is. Concreet betekent dit dat ik verantwoordelijk was voor een deel van de deelstudies van het project en dat ik meedacht over de hoofd- en deelvragen van de eerste fase van het project EFF. Daarnaast dacht ik mee over de aanpak van activiteiten, het vormgeven van draaiboeken en het regelen van de bijeenkomsten zelf. Met mijn kennis over jongerenparticipatie gaf ik mijn visie op de aanpak van het project, waar vervolgens ook echt wat mee gedaan werd. Hiermee heb ik een duurzame bijdrage kunnen leveren voor de praktijk waarbinnen ik het onderzoek uitgevoerd heb. De SAI die ik voor het projectteam ontwikkeld heb en deel was van de opbrengsten van de eerste fase van het onderzoek van EFF, zal in de komende jaren van het project namelijk toegepast worden.

4: RESULTATEN

Om een antwoord te kunnen geven op de eerste deelvraag, is er een focusgroep georganiseerd met de projectteamleden van EFF. Hier is voor gekozen omdat de leden op deze manier ook de mogelijkheid hebben om met elkaar in gesprek te gaan. Op deze manier levert de onderzoeksmethode niet alleen relevante informatie op voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen, maar heeft het tegelijkertijd ook een directe meerwaarde voor de deelnemers van de focusgroep.

Daarnaast hebben de leden van het projectteam niet veel uren te besteden aan dit project en heb ik de focusgroep plaats kunnen laten vinden op een moment dat iedereen bij elkaar was. Dit maakte deze methode beter te realiseren dan losse interviews.

Tot slot bood het ophalen van informatie middels een focusgroep ook ruimte voor verbreding en verdieping. Verbreding werd veroorzaakt doordat de deelnemers op elkaar reageerden en elkaar inspireerden om op meer relevante thema's te komen. Verdieping zien we terug in het feit dat de participanten door konden gaan op aspecten uit het verhaal van de ander die hen aanspraken. Zo zijn de onderwerpen die het belangrijkst zijn voor de projectteamleden het sterkst naar voren gekomen (van Lieshout, Jacobs en Cardiff, 2017). In Bijlage 1A is meer te lezen over de opzet en samenstelling van de focusgroep.

Naast de focusgroep is er ter beantwoording van de eerste deelvraag ook nog een los interview gehouden. Eén van de projectteamleden was niet in staat aanwezig te zijn bij de focusgroep. Daarom is ervoor gekozen om op een later moment nog een los interview te houden, om op deze manier de input van alle leden van het projectteam mee te nemen in dit onderzoek. In Bijlage 2A is meer te lezen over de opzet van dit interview.

Ter beantwoording van de tweede en derde deelvragen is er onderzoek gedaan naar bekende bevorderende factoren voor jongerenparticipatie. Hierover was veel te vinden in de literatuur, wat ondersteunend was aan de punten die door het projectteam als belangrijk benoemd waren. Ook in de interviews kwamen veel herkenbare aspecten naar boven. Tijdens deze interviews is er aandacht geweest voor de ervaring vanuit de professional, maar ook vanuit de jongere. In Bijlage 3A en 4A is meer te lezen over de opzetten van deze interviews. In dit hoofdstuk worden al deze uitkomsten tegen elkaar afgewogen en met elkaar vergeleken.

Omdat dit onderzoek een waarderende insteek heeft, is dit gedaan aan de hand van de opbouw van een waarderende dialoog. Dit betekent dat de stappen kennismaking (wat weet het projectteam al over jongerenparticipatie), ervaringen (welke ervaring is er al binnen het projectteam en wat is er bekend uit de literatuur en good practices over jeugdparticipatie), dromen (wat zijn de wensen voor jeugdparticipatie binnen EFF) en doen (welke concrete stappen zijn er nodig om de dromen uit te laten komen) in de focusgroep aan bod zijn gekomen. Deze indeling zal ook in dit hoofdstuk leidend zijn.

Het analyseren van de opbrengst van de focusgroep en de interviews is gedaan middels coderen/labelen. Volgens Migchelbrink (2018) kun je dit op twee verschillende manieren doen; inductief en deductief. In dit onderzoek is gekozen voor de inductieve wijze om zo min mogelijk ruimte te laten voor eigen invullingen. Dit betekent dat vanuit de geschreven tekst aan de slag gegaan is met de volgende stappen (Migchelbrink, 2018).

Allereerst het kiezen van de tekstfragmenten. Dit zijn de uitwerkingen van de focusgroep en de interviews. Vervolgens worden er labels toegekend aan tekstfragmenten. Opvallende thema's krijgen binnen het tekstfragment steeds dezelfde kleur. Daarna worden de labels gegroepeerd, de overlap in onderwerpen tussen verschillende interviews wordt bekeken en overeenkomende fragmenten worden met dezelfde kleur gelabeld. De volgende stap is om met de andere leden van het projectteam te kijken naar de groepen. Vervolgens worden de eigen inzichten van de onderzoeker ingebracht. De labels kunnen hierbij ook hernoemd worden. Daarna worden er kernlabels geformuleerd. Hoofdzaken worden hierbij van bijzaken gescheiden. Tot slot worden deze kernlabels geordend en wordt de informatie verwerkt in het onderzoek (Migchelbrink, 2018). De labels die uiteindelijk zijn toegekend, zijn te vinden in de transcripten van de bijlagen. De analyse hiervan is te vinden in dit hoofdstuk.

4.1 KENNISMAKING

In deze paragraaf staat de kennismaking met jongerenparticipatie centraal. Enerzijds is er gekeken naar de literatuur. Wat wordt hierin gezegd over jongerenparticipatie; welke aspecten maken het betrekken van jongeren ook daadwerkelijk participatie? Anderzijds is er gekeken naar de visie van het projectteam en van jongeren zelf. Deze uitkomsten zijn naast elkaar gelegd en vullen elkaar aan.

In de focusgroep en het interview waren er verschillende punten die sterk naar voren kwamen als het ging om de betekenis van jongerenparticipatie en de invulling hiervan binnen het project. Na het analyseren, kwam een aantal punten naar voren. De belangrijkste aspecten die benoemd werden, zijn: het belang van verwachtingsmanagement en transparantie, het inzetten op de relatie met jongeren en de gemeenschapszin (Bijlagen 1B & 2B). Deze uitkomsten worden in dit hoofdstuk naast de bevindingen uit de literatuur gelegd.

4.1.1 VERWACHTINGEN EN TRANSPARANTIE

De betrokken jongeren zullen op verschillende momenten in het proces verschillende rollen toebedeeld krijgen. Zo zal een jongere in de eerste fase van het onderzoek een meer adviserende rol hebben, maar kunnen ze in een meer betrokken stadium echt een beslissende rol krijgen (Bijlage 2B). Om deze reden vindt het projectteam het belangrijk om met elkaar duidelijk te hebben wat ze in elke fase van het onderzoek en bij specifieke jongeren verwachten. Ook richting jongeren is het belangrijk hier transparant over te zijn. Dat zie je bijvoorbeeld terug in 'Jongeren als stakeholder, jongerenparticipatie: het onderzoek' van stichting Alexander (van der Avoort & Thijssen, 2021), waar een van de aanbevelingen transparantie is. Hier wordt gezegd dat participatie start bij openheid en transparantie. Voor jongeren is het namelijk belangrijk om hun positie te kennen en te weten wat zij kunnen verwachten. Dit gaat zowel over het wel, dan wel geen invloed hebben op zaken, als over het weten wat er met jouw inbreng gedaan wordt. In de interviews met het projectteam kwam dit terug in de vorm van verwachtingsmanagement. De leden willen graag dat het voor henzelf en voor de betrokken kinderen en jongeren duidelijk is wat er van elkaar verwacht wordt. Na het terugkoppelen van de uitwerkingen van de acties van deelvraag één, benadrukte het projectteam nogmaals dat dit voor hen een heel belangrijk punt was. De jongeren gaven aan dat dit voor hen ook een belangrijk punt is. Zo zei één van hen: "Maar dat het wel duidelijk is wat er gaat gebeuren en wat er verwacht wordt" (Bijlage 4E, p. 100).

Naast de input van het projectteam, kwam dit onderwerp ook sterk naar voren in de ervaringen en 'good practices' van anderen. Zo is één van de zogeheten 'Do's' met betrekking tot jongerenparticipatie van het INJ: "Wees duidelijk over kaders, de rollen, het doel, de verwachtingen, de fasen, het vervolg. Wees eerlijk over de mate van invloed en wat er al vastligt. Dit voorkomt teleurstelling, misverstanden en miscommunicatie" (persoonlijke communicatie, 15 februari 2022). In het interview met de aanjager jongerenparticipatie bevestigde zij dit, en voegde ze daar ook aan toe dat de kaders die je stelt niet onschendbaar zijn. Zo zei ze bijvoorbeeld: "Daarmee niet zeggende dat die kaders helemaal vast zijn. Alles is bespreekbaar maar je hebt een basis" (Bijlage 3B, p. 71).

Ook in de colofon 'Jeugdhulp doen we samen!' werd dit bevestigd. Eén van de vier hoofdthema's die hier naar voren kwamen, was samenwerking, waarbij meerdere tips gegeven werden. Het gaat hierin niet alleen over de samenwerking tussen volwassenen onderling, maar ook tussen jongeren en volwassenen. Zo luidt de eerste tip: "Wees open en eerlijk tegen elkaar" en tip zes is: "Spreek verwachtingen naar elkaar uit" (Zorgbelang Groningen, 2020, p. 5).

Naast de literatuur, gaven ook de jongeren aan dit een heel belangrijk onderdeel te vinden om zich betrokken te voelen bij een participatieproject. Zo zei één van de jongeren: "Dus wees daarin ook echt jezelf en blijf ook vooral dichtbij jezelf en blijf ook vooral eerlijk en transparant" (Bijlage 4B, p. 83). Een andere jongere zei over transparantie:

Dat je van hen een terugkoppeling krijgt van hey dit hebben we gedaan, dit gaan we nog doen . . . En inderdaad, als er niks mee gebeurt is het ook wel fijn om te weten waarom er dan niks mee wordt gedaan. (Bijlage 4D, pp. 93-94)

4.1.2 INZETTEN OP DE RELATIE

Ook het inzetten op de relatie met kinderen en jongeren is een thema dat in de interviews en in de literatuur veel naar voren kwam. Voor de projectteamleden houdt dit in: mede-eigenaarschap, de jongere serieus nemen en het ingaan op de leefwereld van jeugdigen.

In het serieus nemen van de jongere komt ook de transparantie weer terug. Zoals een van de deelnemers van de focusgroep zei:

Ik denk, als je een jongere volledig serieus neemt, dan is het goed om ze te lokken, maar moet je op een gegeven moment ook zeggen wat nou je bedoeling is met je idee. Dat je enige transparantie hebt in je jongerenparticipatie. Wat is je rol, wat is je functie? Wat ga ik met jouw verhaal doen? (Bijlage 1B, p. 49)

Eén van de concrete voorbeelden over het serieus nemen van jongeren die naar voren kwam in de focusgroep was om jongeren zelf fieldnotes te laten maken bij bijeenkomsten. Hiermee laat je hen vertellen wat zij belangrijk en opvallend vonden en heb je de mogelijkheid om een band op te bouwen bij het bespreken van de fieldnotes. In het interview met de aanjager jongerenparticipatie (Bijlage 2B), benoemde ze dat het bij het serieus nemen van jongeren ook belangrijk is om in te gaan op hun eigen leefwereld. In veel onderzoeken naar jeugdparticipatie komt het serieus nemen van jongeren ook naar voren als een van de belangrijkste aspecten van duurzame jeugdparticipatie.

Dit betekent volgens de aanjager dat je je eigen ideeën los durft te laten en juist ingaat op het dagelijks leven van kinderen en jongeren zelf. Wat speelt er bij hen? Wat zijn hun behoeften en hoe kun je hierop inspelen en op die manier een aanvulling zijn op hun leven? Een onderdeel van het ingaan op de leefwereld van jeugdigen is het letterlijk benaderen van kinderen en jongeren op de plekken waar zij zelf zijn. Dus niet de jongere naar jou toe laten komen, maar zelf outreachend te werk gaan. Luisteren en nieuwsgierig zijn is hierbij van cruciaal belang (Bijlage 2B). De literatuur ondersteunt dit argument. Zo staat er in de toolkit van Stichting Alexander dat persoonlijk contact voor jongeren heel belangrijk is en dat je in dat contact oprechte interesse moet tonen en te blijven investeren in de relatie met de jongere (Bauer et al., 2012). Ook Rietveld (2019) heeft het in zijn boek over het aansluiten op de leefwereld van jongeren. Hij pleit ervoor dat volwassenen meer in gesprek gaan met jongeren, hen vragen en écht luisteren naar wat zij te zeggen hebben. Ook beschrijft hij dat het hiervoor wel nodig is om zelf op de jongeren af te stappen, omdat zij die eerste stap volgens hem over het algemeen niet snel zullen zetten.

De geïnterviewde jongeren gaven unaniem aan dat de relatie voor hen cruciaal is om zich echt betrokken te voelen bij een project. Hierbij gaven ze aan dat het, voor het opbouwen van een relatie, nodig is dat er echt aandacht is voor de jongere als persoon. Dit doe je volgens hen door de jongeren regelmatig te zien, die te behandelen als een gelijkwaardige en in je communicatie authentiek, duidelijk en persoonlijk te zijn (Bijlage 4B, 4C, 4D en 4E). Zo vertelde één van de jongeren: "Het is niet allen even kort 'hoe is het?' en 'hoe gaat het', maar er wordt echt wel interesse en belangstelling getoond in wie je bent" (Bijlage 4B, p. 77).

Een van de jongeren die voor dit onderzoek geïnterviewd is, begeleidt zelf ook andere jongeren. Zij vatte heel mooi samen hoe ze de relatie met de jongeren vormgeeft. Zij zei namelijk:

Ik zeg altijd tegen hen "We zijn allemaal hetzelfde. Ik sta misschien wel voor de klas, maar ik ben niet meer waard dan jullie, niks minder. Jullie ook niet dan mij en jullie ook niet naar elkaar toe". Dus dan app ik ze wel eens, of als ik ze ergens op straat zie dan maak ik even een praatje met hen. Dus ook heel erg laagdrempelig eigenlijk. Daar hoeft ik niet heel erg mijn best voor te doen. (Bijlage 4C, p. 86)

Deze basishouding komt steeds naar voren als het gaat om jongerenparticipatie en vormt een van de meest belangrijke aspecten voor het duurzaam betrekken van jongeren.

In de 'Do's' van het INJ komt het serieus nemen van jongeren ook naar voren als een van de belangrijke onderdelen van jongerenparticipatie. Daarnaast geven ze ook een concrete tip over aanpak van het opbouwen van een relatie. Zij geven namelijk aan dat het van belang is om één vast aanspreekpunt te hebben voor jongeren. Zo weten zij bij wie ze terecht kunnen voor vragen of opmerkingen (persoonlijke communicatie, 15 februari 2022). Dit wordt bevestigd in het interview met de aanjager jongerenparticipatie die lid is van het projectteam, wanneer zij zegt:

Als je jongerenparticipatie, jeugdparticipatie überhaupt vormgeeft, is het belangrijk dat je een vast aanspreekpunt hebt, een gezicht dat staat en zichtbaar is voor dat project, of hetgeen wat je wil gaan

doen, het thema. Dus het is belangrijk dat die persoon ook wordt aangewezen binnen het project. En dat die persoon gaat bewegen naar deze groep toe. (Bijlage 2B, p. 60)

Ook buiten het INJ wordt deze boodschap uitgedragen, bijvoorbeeld in het colofon 'Jeugdhulp doe we samen!', in tip zeven; "Geef ouders en jongeren een vast contactpersoon" (Zorgbelang Groningen, 2020, p. 5).

Voor het opbouwen van een relatie met jongeren is het dus belangrijk dat je een vast gezicht hebt bij wie ze terecht kunnen en dat je open, laagdrempelig en gelijkwaardig met hen communiceert. Hierbij zijn oprechte interesse en nieuwsgierigheid cruciaal. Ook is het belangrijk dat deze persoon goed contact kan maken met zowel jongeren als volwassenen. Het vaste aanspreekpunt moet kunnen wisselen tussen verschillende leefwerelden en een brug kunnen vormen tussen deze werelden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de visie en missie van de organisatie aan de ene kant, en de wensen en behoeften van jongeren aan de andere kant.

4.1.3 HET COLLECTIEF BELANG

Een van de wensen die de projectteamleden uitspraken met betrekking tot jongerenparticipatie, was dat het niet enkel om individuele ontwikkeling moet gaan. Het collectief proces staat voor de leden voorop. Dit zien ze terug in de wederkerigheid tussen de volwassenwereld, de jongerenwereld en de kinderwereld (Bijlage 1B). Ook werd er in de focusgroep ingegaan over de balans tussen individuele belangen en groei, en de gemeenschapszin. Binnen de pedagogische vrijplaats ziet het projectteam graag dat individuele talenten en belangen bijdragen aan het collectief proces. Het opbouwen van een gemeenschap waar volwassenen, kinderen en jongeren elkaar ontmoeten en bijdragen is iets waar alle leden van het projectteam naar streven (Bijlage 1B & 2B).

De literatuur laat zien dat het, voor het opbouwen van een samenhang, allereerst belangrijk is om aandacht te hebben voor de eigen verantwoordelijkheid van de jeugdigen. Dit wordt bijvoorbeeld beschreven in het onderzoek van Stichting Alexander et al., waarin een van de aanbevelingen is: "werk samen en maak jongeren mede-eigenaar van hun proces" (Stichting Alexander et al., 2021, p. 17). In de uitleg van dit punt wordt onder andere gesteld dat jongeren meer regie ervaren wanneer ze invloed hebben, wat er op zijn beurt weer voor zorgt dat jeugdigen sneller geneigd zijn om verantwoordelijkheid te nemen. Ook in de bouwstenen voor betekenisvolle jeugdparticipatie van NJR en 125Procent (2020) wordt gesproken over het belang van eigen verantwoordelijkheid. Naast het belang van dingen op je eigen manier kunnen doen, schrijft het NJR ook over het werken aan een gezamenlijk project waar iedereen inspraak heeft. Door allemaal zelf de verantwoordelijkheid te voelen en dat gevoel met elkaar te delen, zal er een hechtere samenwerking ontstaan en zullen jongeren zelf ook de waarde van het collectief belang meer inzien.

Ook de jongeren zelf benoemen de waarde van het vormen van een collectief binnen jongerenparticipatie. Zo zei één van hen: "En de mensen ook, het is gewoon een hele chille groep. . . . Dat zorgt er ook voor dat je meer actief wil zijn ofzo" (Bijlage 4E, p. 99).

4.2 ERVARINGEN

In de interviews met de projectteamleden is er ook aandacht geweest voor het waarderen van dat wat er al is. Hierbij is vooral de vraag gesteld welke kennis en ervaring ze al hebben met betrekking tot jeugdparticipatie. De leden gaven aan dat met name de projecten binnen het lectoraat en het lesgeven aan en coachen van studenten voor hen belangrijke ervaringen zijn omtrent jongerenparticipatie.

Daarnaast vertelden ze over het netwerk dat aangesloten is bij EFF, waarvan velen nauw samenwerken met jongeren. Vooral de rol van de aanjager jongerenparticipatie vanuit INJ binnen het projectteam is van grote meerwaarde voor het borgen van jongerenparticipatie binnen EFF.

Ook in de literatuur is er veel ervaring met jongerenparticipatie te vinden. Ook de belangrijke punten die hier genoemd werden, worden in deze paragraaf toegelicht. Al deze inzichten zullen aangevuld en ondersteund worden door de bevindingen van jongeren die ervaring hebben met participatie. Inzichten die niet in de focusgroep, maar wel in de literatuur en de interviews met jongeren ook naar voren kwamen, waren het aansluiten op de jongere, de jongere motiveren en procesmatig te werk gaan. Daarom zullen ook deze onderwerpen aan bod komen in deze paragraaf.

4.2.1 KENNIS EN PRAKTIJKERVARING

De kennis en ervaring die de projectleden al hebben is erg uiteenlopend. Zo gaven twee van de leden van het projectteam aan nog niet veel ervaring te hebben met jongerenparticipatie (Bijlage 1B). De ervaring die zij wel zeiden te hebben, was in het coachen en begeleiden van studenten. Uit deze ervaringen hebben ze al een aantal concrete kennispunten mee kunnen nemen. Zo had één van de deelnemers het over het inzetten van krachten en talenten: “Daarin kijk je ook van waar, wie zet welke talenten en krachten in binnen de leergemeenschap, en hoe kan je dat zien en onderdeel ervan uitmaken” (Bijlage 1B, p. 48). Dit is een punt waarvan het projectteam ook aangegeven heeft er nog meer over te willen leren, maar waarover dus ook al kennis aanwezig is. Hetzelfde geldt voor de ervaring met het wisselen van rollen en het managen van de verwachtingen die hierbij komen kijken. Zo zei een ander lid van het projectteam: “Soms ben je de coach, soms ben je de expert, soms ben je besluitvormer en daaraan relateren zij ook hun gedrag en hun houding” (Bijlage 1B, p. 48). Andere leden gaven aan dat ze al wat meer ervaring hebben met het betrekken van kinderen en jongeren in het uitvoeren van hun projecten. Dit kwam met name naar voren in participatie projecten die zij vanuit het lectoraat uitgevoerd hebben. Hieruit leerden zij dat ze, voor betekenisvolle jongerenparticipatie, echt in gesprek moeten gaan met jongeren, op zoek moeten gaan naar de connectie en aan moeten sluiten op de leefwereld van de jongere (Bijlage 1B).

Daarnaast gaf een aantal leden van het projectteam aan al theoretische en didactische kennis te hebben. Theoretische kennis over het werken met jongeren hebben zij al enigszins paraat, alleen willen ze hiervoor nog meer praktijkervaring opdoen. Kennis over werkvormen die aansluiten op kinderen en jongeren, was een van de voorbeelden die ze hierbij noemden (Bijlage 1B).

De kennis en ervaringen waarover tot nu toe geschreven is, komt uit de focusgroep met de leden die vanuit het lectoraat aangesloten zijn bij het projectteam. Daarnaast is er ook een aanjager jongerenparticipatie aangesloten in het projectteam. Hoe zij haar rol binnen het projectteam ziet, is met name meedenkend en adviserend (Bijlage 2B).

4.2.2 NETWERK EN SAMENWERKING

De betrokkenheid van de aanjager jongerenparticipatie in het projectteam van EFF kan van grote meerwaarde zijn voor het project. “Het (haar rol) zit dus in het meedenken en adviseren en ook in het netwerken eigenlijk” (Bijlage 2B, p. 60). Door haar mee te laten denken, te laten adviseren en een netwerk te laten bieden, kan jongerenparticipatie op een goede manier vormgegeven worden.

Ook zijn er meerdere partners betrokken bij EFF, die structureel met kinderen en jongeren werken. Een van deze partners is jongerenwerk R-Newt. Hierover zei één van de leden van het projectteam:

Als je dan hebt over het werven en zo, ja ik kan wel daar gaan werven, maar ik denk dat het veel meer effect heeft als die jongerenwerker waarmee ze die relatie al hebben opgebouwd hen kan overtuigen van ‘kom, dat gaan we doen met elkaar!’ (Bijlage 1B, p. 48)

Ook hier ligt een kans; door een goede samenwerking met deze partner, kan diens expertise het projectteam helpen om kinderen en jongeren te benaderen en op een juiste manier te betrekken. Daarnaast zijn er ook partners aangesloten vanuit bijvoorbeeld het onderwijs en de cultuursector. Ook deze kunnen van grote toegevoegde waarde zijn in het project. Zij hebben hun eigen manieren van samenwerken met jongeren en kunnen een verfrissende blik geven op het project en de verschillende stappen die daarin gezet moeten worden.

4.2.3 AANSLUITEN OP DE JONGERE

Aansluiten op de leefwereld van jongeren werd in de vorige paragraaf ook al benoemd bij het opbouwen van een relatie met jongeren. Dit is namelijk essentieel om een constructieve samenwerking aan te gaan. In de toolkit van Stichting Alexander is tip vier: “Maak het gemakkelijk, leuk, en interessant voor jongeren om te komen” (Bauer et al., 2012, p. 8). In de uitleg hiervan wordt verteld dat het hierbij onder anderen gaat om een locatie die goed te bereiken is voor de jongeren. Daarnaast wordt er gezegd dat het ook belangrijk is om zelf actief te handelen in het benaderen van jongeren. Een whatsappje sturen, bellen en uitleg geven is hierin volgens Stichting Alexander heel belangrijk.

De jongeren die voor dit interview benaderd zijn, gaven hetzelfde aan. Zo zei één van de jongeren:

Eerst überhaupt de vraag van ‘He, wil je meedoen?’. Dan denk ik wel van he, wat leuk dat je aan me hebt gedacht. Dat er een beroep wordt gedaan van vind je het leuk om mee te denken of mee te helpen. Leuk dat er aan me wordt gedacht zeg maar, want ze hadden net zo goed een berichtje op Facebook kunnen zetten, of of LinkedIn ofzo. (Bijlage 4B, p. 79)

De jongeren gaven aan dat het voor hen belangrijk is dat er goed en duidelijk gecommuniceerd wordt. Dit betekent voor hen dat je in elke stap meegenomen wordt, dat er laagdrempelig gecommuniceerd wordt en dat de volwassene kan ‘levelen’ met de jongere. Eén van de jongeren gaf een ander voorbeeld van een laagdrempelige aanpak. Zij zei:

Maar ga dan naar plekken toe, bijvoorbeeld het spoorpark en houd het gewoon laagdrempelig. Ga gewoon een praatje maken met ze ofzo. Geen gekke dingen, gewoon praten. . . . Dan raak je aan de praat, vervolgens ga je elkaar beter leren kennen en dan zeg je tegen haar van bijvoorbeeld ‘ik werk bij de gemeente en we zijn binnenkort bezig met een onderzoek, het lijkt me hartstikke leuk als je er bij zou zijn.’ Dat blijft ook weer hangen bij hen. (Bijlage 4C, p. 89)

Ook in de ‘Do’s’ van het INJ (persoonlijke communicatie, 15 februari 2022) worden concrete tips gegeven over het aansluiten op de jongeren. Zo zeggen zij dat het belangrijk is om samen met de jongere voor te bereiden, om op die manier de vraag die aan hen gesteld zal worden, vertaald kan worden naar een taal die voor hen begrijpelijk is. Daarnaast is het belangrijk om te zorgen voor werkvormen die aansluiten op de groep en die daarmee de deelname van alle aanwezigen stimuleren. Hiervoor is het belangrijk om interactieve werkvormen te gebruiken. De ervaring leert namelijk dat deze vaak het best aansluiten op jongeren. Ook in het colofon ‘Kinderparticipatie in Nederland’, wordt het belang van interactieve werkvormen onderschreven, in het hoofdstuk Interactieve ontwerpprocessen met kinderen en hun ouders (Zorgbelang Groningen, 2020).

In de focusgroep met het projectteam werd verteld dat dit een onderdeel is waar binnen het projectteam al veel kennis en kunde over is.

4.2.4 DE JONGERE MOTIVEREN

Om jongeren betrokken te krijgen en te houden, is het belangrijk om hen goed te motiveren. Het NJR (2020) noemt motivatie en passie dan ook als tweede bouwsteen. Volgens hen zijn er vijf dingen nodig om anderen te motiveren, namelijk zelf enthousiast zijn, een duidelijk doel hebben, 'What's in it for them', je publiek kennen en jezelf zijn. Door het INJ wordt dit bevestigd in één van hun 'Do's'; namelijk: creëer een win-win, bijvoorbeeld door eten, drinken en cadeaubonnen te regelen en door het vergoeden van reiskosten. De aanjager jongerenparticipatie bevestigt dit nogmaals in een van de interviews die met haar gehouden zijn. Zij zegt: "Want je nodigt mensen uit om aan jou te geven, maar wat ga je teruggeven?" (Bijlage 2B, p. 60).

Ook de jongeren uit de interviews gaven aan dat ze het belangrijk vinden dat er een win-win gecreëerd wordt. Zo zegt één van hen: "Ja en dan ook zeg maar eten aanbieden vinden ze ook altijd leuk. Dat trekt ook altijd aan. Een cadeaubon en eten" (Bijlage 4C, p. 88).

Een andere manier om jongeren gemotiveerd te krijgen en te houden, wordt benoemd door Movisie. Eén van de inzichten waar zij over schrijven in het artikel 'Tijd om te gaan doen wat werkt bij jongerenparticipatie' (Movisie & Nederlands Jeugdinstituut, 2020) is dat aan jongeren gevraagd moet worden welke onderwerpen zij zelf belangrijk vinden en waar ze zelf graag over mee zouden willen praten. Hierbij kan je hen van tevoren vragen om mee te denken waar ze het precies over willen hebben, vragen te formuleren en hun inbreng hierbij serieus nemen.

De aanjager jongerenparticipatie gaf in het interview aan dat het belangrijk is om daarbij ook duidelijke kaders te stellen. Ze vertelde dat het voor veel jongeren lastig is wanneer ze helemaal vrij worden gelaten. Volgens haar geldt; "En hoe vaster je thema is, hoe meer je ze vrij kan laten, of hoe hoger ze zeg maar de ontwikkeling van agency hebben gedaan" (Bijlage 3B, p. 69). Over het vormgeven van die kaders zei ze: "Welke mate van invloed hebben ze daarop en hoe ga je ze dan laten participeren? En wat is, hé, altijd nadenken; wat is het doel van jongerenparticipatie, wat is de meerwaarde en hoe ga je dat terugkoppelen?" (Bijlage 3B, p. 72). Het is dus van belang om als professional eerst deze vragen te beantwoorden en duidelijk te hebben wat je van jongeren verwacht en wat zij van jou kunnen verwachten. Vervolgens ga je met hen samen kijken naar de invulling van hun rol en waar mogelijk naar de inhoud van het project.

4.2.5 PROCESMATIG WERKEN

Eén van de belangrijke inzichten die opgedaan zijn uit het onderzoek, is om het proces duidelijk te hebben. Door te weten welke stappen je wil zetten, wat daarvoor nodig is en door het doel duidelijk te stellen, kun je het meest halen uit jongerenparticipatie. Volgens Stichting Alexander (2012) zijn er vijf belangrijke stappen die je hierbij langs moet gaan. Dit is allereerst het bepalen van uitgangspunten en doelen, vervolgens het stellen van randvoorwaarden, dan het voorbereiden van de uitvoering, waarna de methode ook daadwerkelijk uitgevoerd wordt en tot slot de evaluatie en doorstart.

4.2.5.1 BEPAAL UITGANGSPUNTEN EN DOELEN

Allereerst is het belangrijk om doelen te stellen en de koers te bepalen, dit wordt ook bevestigd in de toolkit van Stichting Alexander (2012). Als je basis stevig is, kan je daar je hele project lang op doorbouwen. De aanjager jongerenparticipatie vatte dit samen in de zin: "Dus altijd zorgen dat dat structurele erin zit, dus dat neem je er allemaal in mee. Eerst in je eigen team, zorgen dat je het kan voorleven en daarna ga je uitstralen" (Bijlage 3B, p. 72).

Om dit goed te doen kijk je eerst met elkaar naar het doel van de fase of het project. Hiermee zorg je dat alle neuzen dezelfde kant opstaan en dat het duidelijk is wat je actie of onderzoek op moet leveren. Ook het doel van jongerenparticipatie is belangrijk om hierin mee te nemen. Waarom wil je jongeren betrekken en wat hoop je daarmee te winnen? Hoe wil je jongeren betrekken en wat staat er voor hen tegenover? (NJI, 2021).

Ook in één van de 'Do's' van het INJ komt dit punt sterk naar voren:

Als je jongeren betreft, bedenk dan van te voren goed waarom je hen wilt betrekken en wat je van ze vraagt. Waar wil je het over hebben? Wat is het doel? Waarom is het cruciaal dat jongeren meedenken, doen en beslissen? Wat wil je dat het oplevert? En voor wie wil je dat het wat oplevert? Wat gebeurt er daarna mee? (persoonlijke communicatie, 15 februari 2022)

Het is belangrijk om deze vragen vooraf af te gaan zodat je heel duidelijk hebt wat het doel van jongerenparticipatie binnen het project is.

4.2.5.2 STEL RANDVOORWAARDEN

Nadat de doelen geformuleerd zijn, is het van belang om de randvoorwaarden concreet te krijgen. Dit gaat bijvoorbeeld over de betrokkenen; wie zijn er allemaal betrokken bij het project? Wat heb je van hen nodig en wat heb je hen te bieden?

Hierin is het ook belangrijk om een duidelijke taakverdeling te maken. Zo weet je zelf wie waarvoor verantwoordelijk is, maar weten ook de jongeren bij wie ze terecht kunnen. Hierop aanhakend, is er meerdere keren tijdens het onderzoek het belang van een vast aanspreekpunt naar voren gekomen. Hierover zei de aanjager jongerenparticipatie:

Wat daar de belangrijkste stap in is, is dat vaste aanspreekpunt. Dat je een personificatie hebt, een mens, waar je je aan kan gaan binden zeg maar. Die behelst de cultuur of de wijze waarop jij omgaat in het project, die dat voorleeft. Dat is wat jongeren het eerste gaan proeven en dat maakt het tastbaar. (Bijlage 3B, p. 69)

In deze fase gaat het dus met name om het verdelen van de taken in je team en het betrekken van partners en jongeren. Daarbij is het belangrijk om na te denken over de middelen die hiervoor nodig zijn en deze ook al veilig te stellen (Bauer et al., 2012).

Zorg bij het betrekken van jongeren ook voor een diverse groep. Denk hierbij bijvoorbeeld aan leeftijd, achtergrond, gender, denkniveau en ervaring met participeren (Bijlagen 1B, 4B & 4C).

SALTO (2020) beschrijft in de 'Youth Participation Toolkit' ook het belang van diversiteit onder betrokken jongeren. Zij beschrijven dat alle jongeren een andere kijk hebben op zaken en de wereld op verschillende manieren ervaren. Ervoor zorgen dat alle verschillende perspectieven gehoord worden is daarmee heel belangrijk binnen jongerenparticipatie.

4.2.5.3 VOORBEREIDEN VAN UITVOERING

Voordat je de actie of methode daadwerkelijk uit gaat voeren, is het belangrijk om deze goed voorbereid te hebben. Om te zorgen dat wat je doet ook aansluit op je doelgroep, kun je hen meenemen in de voorbereiding. Kijk daarbij samen naar de doelen die je hebt; hoe kun je het best antwoord krijgen op je vragen en bereiken wat je wil bereiken? Hierbij geldt: vorm volgt inhoud. Zorg dat je weet wat je wil en bedenk vervolgens hoe je daar komt.

Houd daarbij rekening met je doelgroep en zorg dat je werkvormen op hen aansluiten. Door jongeren te betrekken in het voorbereidingsproces, is de kans groter dat je hierin zal slagen met de uitvoering. Ook creëer je door het betrekken van jongeren meer motivatie en draagvlak; de jongeren die helpen in de voorbereiding, kunnen andere jongeren ook enthousiasmeren. Zo zei één van de jongeren, die zelf ook andere jongeren begeleidt, in het interview: "Plus er zijn gewoon een paar jongeren, als die meegaan, die trekken de rest ook mee" (Bijlage 4B, p. 86). Wanneer je een aantal jongeren mee hebt, wordt het werven van andere jongeren ook makkelijker. Dat is belangrijk, want de werving van jongeren kan lastig zijn. Zo zegt Bauer (et al., 2012) dat de werving veel tijd kan kosten.

Neem dus genoeg tijd voor de voorbereiding en maak hier afspraken over met alle betrokkenen. Zorg voor een goede onderlinge communicatie, zodat je dit ook naar de jongeren uit kan stralen (Bijlage 3B).

4.2.5.4 UITVOEREN VAN METHODE

Bij het uitvoeren van de methode is het goed om vooraf te zorgen dat iedereen weet wat er van wie verwacht wordt. Bereid dit goed met elkaar voor aan het begin van de uitvoering. Dit geldt voor de professionals, maar ook voor de jongeren die betrokken zijn bij de uitvoering.

Daarnaast is het belangrijk om een veilige sfeer te creëren waarin jongeren zich vrij voelen en gestimuleerd worden om hun ideeën en perspectieven te delen. Uit interviews bleek dat dit voor jongeren een van de belangrijkste voorwaarden voor bijeenkomsten is (Bijlagen 2B, 3B, 4B, 4D & 4E). “Dat komt door de interactieve setting . . . maar het eerste wat altijd genoemd wordt is eigenlijk die veilige setting” (Bijlage 3B, p. 69).

Om deze veilige sfeer te kunnen waarborgen, is het van belang dat je let op jouw houding tegenover jongeren. Let hierbij op hoe je jongeren benadert en de taal die je gebruikt. Een van de dingen om te zorgen voor een veilige sfeer, is door gebruik te maken van een check-in en een check-out. Op deze manier heeft iedereen de mogelijkheid om aan de voorkant te laten weten hoe ze erbij zitten, wat ze hopen van de bijeenkomst of de methode en of er ergens rekening mee gehouden moet worden. De check-out is een moment om te peilen hoe het bevallen is, feedback te krijgen en te weten hoe iedereen naar huis gaat. “Ook die Check-In, tussentijdse gesprekjes en die eindgesprekjes, dat zijn ook allemaal dingetjes die je een moment geven om even te vertellen hoe het met me gaat, waarom ik het doe en wat ik belangrijk vind” (Bijlage 4B, p. 82).

Tijdens de uitvoering is het van belang dat je aansluit op de jongeren en hen kan enthousiasmeren voor datgene waar jij hen in mee wil nemen. Eén van de jongeren zei hierover:

Ja, bijvoorbeeld, ik zeg niet dat je een blij ei moet zijn, maar als je een vrolijke uitstraling hebt, en gewoon vriendelijk, dat trekt ook meer. Dat trekt heel erg naar een persoon toe. Maar als je er heel chagrijnig bijzit, of ligt in fractie met jongeren eigenlijk, dan zijn jongeren sneller geneigd om niet met jou in gesprek te gaan of het gewoon te laten. (Bijlage 4C, p. 89)

Een andere aspecten die belangrijk zijn voor het neerzetten van een goede sfeer, zijn de locatie (Bijlage 4B) en de werkvormen (Nji, 2021). Zorg bij de uitvoering van je methode dat ook deze aansluiten op de doelgroep.

4.2.5.5 EVALUATIE EN DOORSTART

Ook in deze stap is het cruciaal om jongeren te betrekken. Wanneer de methode voor hen bedoeld was, is het zaak om te weten of die ook daadwerkelijk op hen heeft aangesloten. Ook vanuit het projectteam (Bijlage 1B) werd de wens uitgesproken om samen met kinderen of jongeren te reflecteren en evalueren. Hen betrekken kan door aan hen te vragen hoe ze het ervaren hebben en of het overeenkwam met de verwachtingen die zij van tevoren hadden (Bijlage 3B).

Kijk tijdens de evaluatie met elkaar naar wat er goed ging en wat je de volgende keer ook weer terug wilt laten komen. Heb daarnaast ook aandacht voor de verbeterpunten en stel die vraag ook aan de jongeren die betrokken waren. Formuleer met elkaar de vervolgstappen, waarmee je weer begint bij de eerste stap van het proces.

Tot slot is het belangrijk om de jongeren van een terugkoppeling te voorzien. Meerdere jongeren gaven dit tijdens de interviews aan, zo zei één van hen:

Een stukje terugkoppeling vind ik heel fijn. En dan vooral een stukje 'wat wordt er gedaan met'. Dus ja, samenvatting, dus bijvoorbeeld een infographic is heel relaxed, maar vooral ook de stap die daarna komt. Dus wat wordt er nou mee gedaan? . . . Dat je van hen een terugkoppeling krijgt van hey dit hebben we gedaan, dit gaan we nog doen. (Bijlage 3D, pp. 93-94)

Naast de jongeren, kwam dit signaal ook naar voren tijdens het interview met de aanjager jongerenparticipatie (Bijlage 2B & 3B) en in de 'Do's' van het INJ.

4.3 DROMEN

Vervolgens ben ik met de leden van de projectgroep gaan dromen: wat zou je helpen om jongerenparticipatie vorm te geven binnen het project? Met de leden van het projectteam hebben we ook gekeken naar de zaken waar zij graag in zouden willen groeien als het gaat om het structureel en betekenisvol vormgeven van jongerenparticipatie in het ontwerpen van een pedagogische vrijplaats. De SAI die ontworpen zal worden vanuit dit onderzoek, moet namelijk bijdragen aan het vormgeven van jeugdparticipatie binnen dit project. Om echt van toegevoegde waarde te kunnen zijn, is het belangrijk om ook de groeimogelijkheden helder te hebben.

In de interviews zijn verschillende zaken naar voren gekomen met betrekking tot dit thema. Allereerst kwam de vraag naar voren hoe je verschillende kwaliteiten van kinderen en jongeren goed inzet en inspeelt op uitdagingen. Een ander onderwerp dat naar voren kwam was de aandacht voor diversiteit. Daarnaast ligt er de vraag op welke manier je kinderen en jongeren in elke fase betrekken. Ook het opbouwen van de relatie is iets waar binnen het projectteam vragen over zijn. Tot slot heerst de vraag hoe het projectteam goed gebruik kan maken van de verschillende partners en hun expertises. In deze paragraaf worden deze uitkomsten verder toegelicht en wordt in de literatuur en ervaringen van anderen gezocht naar een antwoord op de vragen van het projectteam.

4.3.1 BEWUST OMGAAN MET KWALITEITEN EN UITDAGINGEN

Wat als eerste naar voren kwam bij het bespreken van leermogelijkheden, was het herkennen en inzetten van de kwaliteiten van betrokken jeugd. Een vraag die meerdere malen naar voren kwam, was bijvoorbeeld 'Hoe zet je verschillende kwaliteiten op een goede manier in?'. De projectleden benoemden dat je welbespraakte kinderen op een andere manier betreft dan kinderen die meer van het maken en doen zijn. Ze gaven aan hier graag in te willen leren en handvatten aangereikt te krijgen om dit op een goede manier vorm te geven. Een van de momenten waar dit duidelijk werd, was toen een van de projectteamleden zei: "Mijn persoonlijke kracht ligt op het talige en dat kan je niet bij alle kinderen even goed inzetten. Dan moet je andere uitingsvormen hebben om ze te betrekken" (Bijlage 1B, p. 52). De behoefte die hierbij met name boven water kwam, is het op een juiste manier aansluiting vinden op het ontwikkelniveau van ieder kind.

4.3.2 AANDACHT VOOR DIVERSITEIT

De aandacht voor diversiteit is op verschillende aspecten te betrekken. Allereerst diversiteit in kwaliteiten, zoals benoemd in het kopje hiervoor. De projectleden gaven aan te willen weten hoe je verschillende kinderen inspraak kan geven (Bijlage 1B & 2B); niet alleen talige kinderen maar ook kinderen met andere talenten zoals creatief bezig zijn. Ook leeftijd en de wijk waar de kinderen wonen, werden benoemd in het gesprek over diversiteit.

Daarnaast gaven ze aan dat het gemakkelijk is om kinderen te betrekken die al ervaring hebben met participeren. Wel ligt er de wens om ook jeugd te betrekken die nog nauwelijks tot geen ervaring hebben met participeren. Hoe bereik en betrek je deze kinderen en jongeren?

Ook spraken de leden van het projectteam de wens uit om een groep jongeren te betrekken die een goede afspiegeling zijn van de totale Tilburgse jeugd.

Dat is niet alleen in fase één maar straks ook als we echt gaan ontwerpen, als we die prototypes gaan maken en met kinderen ook activiteiten gaan doen, hoe je dan toch een soort vertegenwoordiging van het Tilburgse hebt. Dat het niet een hele beperkte groep is die hier van alles gaat meemaken en waar je een relatie mee gaat opbouwen. (Bijlage 1B, p. 53)

Het belang van het betrekken van diverse jongeren wordt ook onderschreven door het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) in de handreiking duurzame jongerenparticipatie. Zoals zij stellen bestaat er niet één 'soort' jongere. In dit rapport wordt gesteld dat het belangrijk is om een diverse groep jongeren te betrekken, waaronder ook jongeren die niet snel worden bereikt of nog niet gewend zijn om mee te praten (NJI et al., 2021).

4.3.3 BETREKKEN VAN JEUGD IN VERSCHILLENDE FASEN

Uit de interviews kwam naar voren dat één van de meest belangrijke leerpunten voor het projectteam de manier van betrekken van kinderen en jongeren is.

Om te beginnen bij het begin, kwam de vraag naar voren hoe je jeugd betreft vanaf de start van het project en de verschillende fasen en wat daar vervolgens voor nodig is (Bijlage 1B). De deelnemers van de focusgroep benoemden dat ze graag handvatten willen over het betrekken van jeugd in alle verschillende fasen van het project, van begin tot eind. Hoe geef je dit vorm, welke stappen onderneem je en waar moet je op letten?

Een van de dingen die ze gaandeweg gemerkt hebben, is het zoeken van een balans. Dit werd duidelijk toen een van de leden van het projectteam zei:

De balans tussen ze verleiden en ze groot leren dromen, en toch ook het leren dat er ook een werkelijkheid is waar je rekening mee moet houden. Dat kinderen ook mogen meedenken over: hoe betalen we dat dan, hoe regelen we dat dan met elkaar? (Bijlage 1B, p. 50)

Een van de dingen die het projectteam benoemde was de transparantie waar het eerder ook al over ging. Ze zien in dat het belangrijk is om goed om te gaan met het verwachtingsmanagement van zowel jeugd als volwassenen. Transparant zijn over wat ze wel en niet zelf kunnen beslissen is hier belangrijk in.

Het thema 'hoe betrek je kinderen en jongeren op een goede manier' is een van de dingen die in de nog te ontwerpen innovatie in prominente rol moet krijgen. Deze basis moet namelijk goed zijn in het project om te kunnen zorgen dat jongeren optimaal betrokken kunnen worden.

4.3.4 OPBOUWEN VAN EEN RELATIE

In het vorige hoofdstuk is er al een uitgebreide uitleg gegeven over het belang van het opbouwen van een relatie met jongeren. Om kinderen en jongeren goed te kunnen betrekken, is het namelijk nodig dat er een relatie met hen opgebouwd wordt. (Bijlagen 3B, 4B, 4C, 4D & 4E). In de interviews met het projectteam kwam naar voren dat dit voor velen een leerpunt is. Over dit onderwerp kwamen namelijk vragen naar voren als: "Hoe start ik het gesprek als ik niet die connectie of relatie al heb?" (Bijlage 1B, p. 48).

Zoals in Bijlage 2B beschreven is, werd er verteld dat er al een netwerk aanwezig is met jongeren waarmee de band al bestaat. Dit zijn jongeren die betrokken zijn bij partners van EFF, waarvan een aantal ook al betrokken is bij het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats. Met hen is er al een band opgebouwd, dus hierover is al kennis en kunde binnen het projectteam. Echter is er de eerder benoemde wens naar een diverse groep jongeren, waardoor er ook met andere kinderen en jongeren een band opgebouwd zal moeten worden. "Dat het niet toch niet een hele beperkte groep is die hier van alles gaat meemaken en waar je een relatie mee gaat opbouwen" (Bijlage 1B, pp. 53). Ook hierover zou het projectteam graag meer willen leren.

Over dit onderwerp werd ook benoemd dat de projectteamleden dit graag terug zouden zien komen in de SAI: "Omdat hier, in de relatie, worden de meeste misstappen vaak gemaakt als het gaat om jeugdparticipatie" en "... In dat begrijpen naar doen kan jij denk ik heel veel toevoegen. Want jij begrijpt als ik dit vertel, hoe belangrijk het is om op die relatie te investeren. En hoe je dat doet, jij begrijpt wat ik bedoel" (Bijlage 2B, p. 62).

4.3.5 INZET PARTNERS EN EXPERTISES

Tot slot ging het in de interviews over het inzetten van de expertises en netwerken van partners en betrokkenen. Zo werd er in de focusgroep gezegd: “Hoe doe je dan op zo’n moment voldoende gebruik maken van de omgeving en de personen en de middelen die je hebt? Om daar ook echt iets uit te halen. In hoeverre is dat te realiseren?” (Bijlage 1B, p. 52). Ook kwam dit onderwerp duidelijk terug toen er werd gezegd: “De uitvoerende taken zijn gelegen bij andere externe partijen die zijn aangesloten bij dit project. Daarin zijn we momenteel nog zoekende hoe het meedenken en adviseren vorm te geven” (Bijlage 2B, p. 58).

Bij het grotere project zijn veel partners betrokken die allemaal verschillende ervaringen en expertises hebben. Daarnaast is een van de leden van het projectteam gespecialiseerd in jongerenparticipatie, dus ligt er ook een kans in het effectief inzetten van deze expertise. De vraag vanuit het projectteam is hoe ze hier het best gebruik van kunnen maken en hoe ze hierin goed samen kunnen werken. Daarmee is dit ook een belangrijk onderwerp om mee te nemen in het ontwerpen van een innovatie.

4.3.6 KERNGROEP JONGERENPARTICIPATIE

Met name in het interview met de aanjager jongerenparticipatie uit het projectteam (Bijlage 2B) kwam de behoefte aan een soort klankbordgroep duidelijk terug. Deze zou bestaan uit een groep betrokkenen van EFF die zich specifiek richten op jongerenparticipatie binnen het project. Voor het projectteam is de meerwaarde hiervan dat jongerenparticipatie een duidelijke plek krijgt binnen het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats. Deze groep kijkt met elkaar naar het vormgeven van jongerenparticipatie binnen het project en reflecteert samen op het handelen. De behoefte aan deze zaken werd ook uitgesproken in de focusgroep met de andere leden van het projectteam (Bijlage 1B).

Ook voor jongeren is dit belangrijk als het gaat om jongerenparticipatie. Een vast aanspreekpunt is iets wat in onderzoeken naar jeugdparticipatie wordt benoemd als een randvoorwaarde voor betekenisvolle participatie. Zo stelt het onderzoek naar jongerenparticipatie dat jongeren naast de behoefte aan flexibiliteit ook belang hebben bij een vast aanspreekpunt en een vertrouwde omgeving (MIND, Ieder(in), Patiëntenfederatie en PGOsupport, 2021). In het handboek jeugdparticipatie wordt gezegd:

Betekenisvolle participatie is een continu proces dat veel energie, aandacht en liefde vraagt. Maak hier dus iemand binnen je organisatie voor vrij. Een kartrekker die anderen enthousiast maakt en blijft volhouden als je steeds ‘nee’ te horen krijgt. Zo’n persoon moet weten wat de organisatie nodig heeft, maar ook waar de kinderen en jongeren behoefte aan hebben. Hij of zij moet beide talen spreken. (Rietveld, 2019, p. 67).

4.4 DOEN

Tot slot zijn we concreet geworden. Hoe gaan we het doen? Hoe geven we jongerenparticipatie een structurele rol in het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats? Hierbij stond ook de vraag centraal wat de sociaal agogische innovatie bij zou kunnen dragen aan het vormgeven van jongerenparticipatie binnen het projectteam van EFF. Bij dit onderwerp zijn er twee zaken die sterk naar voren kwamen in de interviews. Dit was de behoefte aan een concrete tool en een soort kernteam/coachingstraject omtrent jongerenparticipatie.

Hierbij wordt ook gekeken naar de haalbaarheid en ethische benadering van de mogelijke ideeën. Allereerst zullen de wensen van het projectteam toegelicht worden in dit hoofdstuk. Deze wensen en de rest van het onderzoek worden vervolgens geanalyseerd, waarvan een doorvertaling wordt gemaakt. Tot slot wordt de doorvertaling omgezet in concrete interventies die zo de SAI vormen.

4.4.1. CONCRETE TOOL

De leden gaven aan behoefte te hebben aan een concrete tool over het toepassen van jongerenparticipatie; een stappenplan als het ware. Hierin zouden zij graag zien dat er een uitwerking gemaakt wordt over het betrekken van jongeren in de verschillende fases. Een van de projectteamleden vatte dit samen in de zin: “Dus hoe je zorgt dat de verschillende stappen in die fases, waarmee je zorgt dat het betekenisvol en duurzaam is, dat je die in een soort stappenplan gaat uitzetten” (Bijlage 2B, p. 61).

Over deze tool werd een aantal wensen uitgesproken. Zo willen de leden van het projectteam graag dat het iets visueel wordt, wat overzichtelijk en makkelijk uit te dragen is en waar ze zelf nog dingen aan toe kunnen voegen. Daarnaast zouden ze hierin graag een verzameling terugzien van bestaande kennis over de werkzame principes en valkuilen van jongerenparticipatie.

4.4.2 KERNTTEAM/COACHINGSTRAJECT

Deze ambitie is ook al beschreven in het onderdeel dromen, onder het kopje ‘Kerngroep jongerenparticipatie’. Daar werd al beschreven hoe deze kerngroep samen moet kijken naar het vormgeven van jongerenparticipatie binnen het project en reflecteert op het handelen. Eén van de leden van het projectteam stelde het volgende:

Maar voor mij idealiter is dat, dat er een kartrekker is op jeugd- en jongerenparticipatie, die dat gezicht is en die deze sessies inricht samen met de studenten. Dat is dezelfde persoon, coördinerend eigenlijk. En dat je eigenlijk een soort miniprojectgroepje daarop krijgt (Bijlage 2B, pp. 60-61).

Over deze groep werd ook gezegd “. . . Maar dat je wel een extra perspectief krijgt van andere ervaringen van hoe je dat zou kunnen aanpakken. Gewoon een kritisch geluid en dat we elkaar wel blijven bevragen van doen we de goede dingen?” (Bijlage 2B, p. 61).

Naast het coachen van elkaar, zien de leden ook meerwaarde in het gecoacht worden door kinderen. Hierover zei een van de deelnemers van de focusgroep:

Ik zou graag voortgangsgesprekken met kinderen en jongeren doen. Hoe vind je dat ik het doe? Hoor ik jouw stem, hoor ik jullie stem? Waar ben ik te snel overheen gegaan? Ik wil eigenlijk gewoon een coachingstraject met een kind, dat het kind mijn coach is. (Bijlage 1B, p. 55).

Door structureel met elkaar en met betrokken jeugd in gesprek te gaan over vragen als ‘waarom doen we wat we doen?’, ‘horen we de stem van de jeugd?’ en ‘hoe vind je dat ik het doe?’, hoopt het projectteam jongeren op een juiste manier te betrekken.

Aansluitend hierop is een deel van de focusgroep die plaatsvond met de projectteamleden. Hierbij ging het over een projectparlement; een groep kinderen, jongeren en ouders die een hogere mate van inspraak hebben en structureel meedenken. Dit zou een mooie aanvulling zijn op het project en hiermee kan een goede samenwerking gevormd worden met een kerngroep jongerenparticipatie (persoonlijke communicatie, 7 april 2022).

6: DISCUSSIE

In het hoofdstuk discussie is het volgens van Lieshout, Jacobs en Cardiff (2017) van belang om de bevindingen uit het onderzoek uit te lichten. Ook is er in dit hoofdstuk de ruimte voor bevorderende en belemmerende factoren uit het onderzoek en de invloed die dit had op het onderzoek. Dit wordt uitgewerkt door middel van de analyse van het onderzoek met een daarbij behorende doorvertaling, de foutendiscussie en aandacht voor betrouwbaarheid en validiteit.

6.1 ANALYSE EN DOORVERTALING

In tegenstelling tot traditioneel onderzoek, worden er bij actieonderzoek tussentijdse conclusies getrokken, waarna steeds een doorstart wordt gemaakt. Volgens Migchelbrink (2018), analyseer je aan het einde van het onderzoek de gegevens, waarmee vervolgens een doorvertaling gemaakt kan worden. De analyse die in deze paragraaf gemaakt wordt, zal leiden tot de uiteindelijke innovaties.

Allereerst is uit het onderzoek gebleken dat het projectteam van EFF behoefte heeft aan concrete handvatten voor het doen van jeugdparticipatief onderzoek. De eerste wens die uitgesproken is, was om een toolkit te ontwerpen die hier een rode draad in vormt. In het onderzoek kwamen meerdere toolkits met betrekking tot jeugdparticipatie naar voren. Daarmee heerste ook de vraag hoe innovatief een toolkit zou zijn. De meerwaarde zit wel in een toolkit specifiek voor het project EFF, die daarmee beter bruikbaar zal zijn voor het projectteam dan een andere toolkit. Er zitten ook risico's aan het maken van de tool. Zo is uit dit onderzoek gebleken dat de houding van de volwassene cruciaal is voor het uitvoeren van betekenisvolle jongerenparticipatie, hierover later meer. Een rijtje aspecten van een goede basishouding in een toolkit kan hierin helpend zijn, maar het blijft belangrijk om hier ook op te reflecteren.

Het samen reflecteren sluit goed aan op de andere wens van het projectteam; namelijk de kerngroep jongerenparticipatie. Hierover is in eerdere hoofdstukken al uitgebreid geschreven. In het onderzoek is meerdere keren teruggekomen dat het belangrijk is om een goede samenwerking op te zetten met een duidelijke rolverdeling. Hier is mijns inziens nog winst in te behalen binnen het project EFF. Door een kerngroep jeugdparticipatie op te zetten, kan jeugdparticipatie een structurele rol krijgen binnen het project. Ook is het daarmee voor de jongeren duidelijk wie het aanspreekpunt voor hen is, een ander aspect dat in het onderzoek veel naar voren is gekomen. Ook kan er door middel van een kerngroep beter gebruik gemaakt worden van de expertise van partners op het gebied van jeugdparticipatie. Er is al veel kennis aanwezig binnen het projectteam en de partners van EFF en die kennis kan duurzaam ingezet worden.

Uit het onderzoek is gebleken hoe je jeugdparticipatie goed aan kan pakken en wat belangrijke aspecten zijn. Inzetten op de relatie, transparantie, aansluiting vinden en procesmatig werken, zijn termen die opvielen. Het belang van menselijkheid, gelijkwaardigheid en de jongere écht zien, kwamen zowel in de interviews als in de literatuur sterk terug. Omdat de manier van benaderen zo belangrijk blijkt te zijn, is een analyse gemaakt van de aspecten die hierin meespelen. Bij deze analyse is gekeken naar de uitkomsten van interviews met jongeren, professionals en het projectteam en is gekeken naar best practices en literatuur. Uit deze analyse is gebleken dat de volgende twaalf punten cruciaal zijn om aan te kunnen sluiten op kinderen en jongeren, en daarmee jeugdparticipatie op een constructieve manier vorm te geven.

1. Behandel jongeren als gelijkwaardige
2. Wees nieuwsgierig en stel vragen
3. Luister met oprechte belangstelling
4. Sluit aan op de belevingswereld van jongeren in taal & benadering
5. Werk samen met jongeren en andere professionals
6. Spreek verwachtingen naar elkaar uit en blijf deze checken
7. Wees eerlijk over wat je wel en niet waar kan maken
8. Reflecteer samen met jongeren
9. Kijk verder dan alleen jouw taak en doel
10. Heb aandacht voor het individu én de groep
11. Heb aandacht voor diversiteit
12. Betrek jongeren zoveel mogelijk, vanaf een zo vroeg mogelijk stadium

Samen vormen deze punten als het ware een fundament voor jongerenparticipatie. Door de focus te houden op deze punten, kan je als volwassene een betekenisvolle band opbouwen met kinderen en jongeren. Omdat het om een houding gaat, is het essentieel om hier met elkaar op te blijven reflecteren. Dit alles zal dan ook meegenomen worden in het ontwikkelen van de SAI.

6.2 FOUTENDISCUSSIE

Het eerste verbeterpunt voor de SAI is het testen van de innovaties in de praktijk. Door het gebrek aan tijd en ervaring is hier geen ruimte voor geweest. In de eerste fasen heeft er veel tijd gezeten in het zoeken van richting en houvast voor de rest van het onderzoek. Hierdoor is aan het einde weinig tijd geweest voor de actiefase en evaluatiefase. Dit heeft het ontwerpen van een goede innovatie bemoeilijkt. Het zorgde er ook voor dat er na het ontwerpen van de SAI geen tijd was om deze nog in de praktijk te testen en vervolgens te verbeteren.

Dit resulteert in twee interventies waarvan niet getoetst is of ze implementeerbaar zijn in de praktijk. Het is noodzakelijk om de innovaties nog te concretiseren, met name de tweede innovatie. Met de basis die er al ligt, is dit voor de opdrachtgever makkelijk verder vorm te geven. Met de projectteamleden is besproken dat zij het actieonderzoek na de afstudeerperiode voort zullen zetten. De ontworpen innovaties zullen door het projectteam getest en verbeterd worden, waarmee het actieonderzoek toch afgerond kan worden. De vervolgstappen die hiervoor nodig zijn, worden in hoofdstuk 7.3: Innovaties implementeren verder toegelicht.

Ook het gebrek aan ervaring met onderzoeken heeft invloed gehad op de uitwerking van het onderzoek. Omdat aan de start van het afstudeertraject nog niet bekend was hoeveel tijd elke fase zou kosten, hebben de eerste fasen een stuk langer geduurd dan de latere fasen. In het vervolg zou er vanaf de start een betere planning gemaakt moeten worden, waardoor ook voor de uitvoering meer tijd en ruimte zou zijn.

Een ander aspect van het gebrek aan ervaring was het werken met een team middels actieonderzoek. Een duidelijker beeld van de werking hiervan en het beter afstemmen van verwachtingen, had ook tot een beter uitgewerkt onderzoek kunnen leiden. Hiermee had een hogere mate van participatie gerealiseerd kunnen worden, waarmee het onderzoek beter te definiëren was geweest als actieonderzoek.

6.3 BETROUWBAARHEID

In het boek 'De kern van participatief actieonderzoek' (2018) schrijft Migchelbrink over betrouwbaarheid. Hierbij wordt benoemd dat de betrouwbaarheid afhankelijk is van de interviewer, de dataverzamelingsstechniek en de analyse of de situatie die onderzocht wordt.

In de interviews heb ik als onderzoeker geprobeerd objectief te blijven en mijn kennis geen rol te laten spelen. In het transcriberen merkte ik echter dat ik in de interviews in sommige gevallen toch wat sturend was. In de meeste interviews is dit niet het geval geweest, waardoor ik niet denk dat dit een grote invloed heeft gehad op de uiteindelijke uitkomsten van het onderzoek.

Bij de interviews en focusgroep is gebruik gemaakt van goede technologie, waardoor de input goed te verwerken was. Om de betrouwbaarheid te vergroten, zijn alle interviews en de focusgroep volledig uitgetypt. Op deze manier kon er geen informatie achterblijven die achteraf waardevol gebleken was.

De kennis die ik van tevoren al had over jongerenparticipatie, zou een invloed kunnen hebben op de uitkomsten van het onderzoek. Echter denk ik niet dat dit het geval is, omdat er informatie opgehaald is van veel verschillende plekken. Hierdoor is mijn eigen kennis dus niet leidend geweest, maar wel verreikt door het onderzoek.

Al met al denk ik dat te stellen is dat de betrouwbaarheid van dit onderzoek nog groter had gekund, maar dat het onderzoek wel betrouwbaar te noemen is. Door bijvoorbeeld meer stakeholders te betrekken die buiten mijn eigen netwerk en het netwerk van de afstudeerorganisatie lagen te betrekken, had de betrouwbaarheid verhoogd kunnen worden.

6.4 VALIDITEIT

Volgens Migchelbrink (2018) zijn er verschillende manieren om de validiteit te controleren. Met name de triangulatie is in dit onderzoek toegepast. De triangulatie van databronnen en dataverzamelingsstechnieken is vooral terug te zien in de tweede en derde deelvraag. Voor het beantwoorden van deze deelvragen zijn verschillende bronnen geraadpleegd. Zo zijn er toolkits, handleidingen, onderzoeken en boeken meegenomen in het bestuderen van good practices. Ook zijn er interviews gehouden met jongeren en professionals, om ook in te gaan op hun ervaringen. Veel van de informatie die uit al deze hoeken is opgedaan, komt overeen. Dat laat zien dat de uitkomsten van dit onderzoek hoogstwaarschijnlijk valide zijn.

Van de triangulatie van onderzoekers had nog meer gebruik gemaakt kunnen worden. Door het uitvoeren van een actieonderzoek zijn veel van de uitkomsten steeds besproken met andere projectteamleden, maar uiteindelijk lag de controle in mijn handen. Door meer gebruik te maken van verschillende onderzoekers en daarmee verschillende perspectieven, had de validiteit van dit onderzoek verhoogd kunnen worden.

7: CONCLUSIE

In het laatste hoofdstuk, de conclusie, wordt verteld wat het onderzoek heeft opgeleverd (Lieshout, Jacobs en Cardiff, 2017). In dit onderzoek zijn dat de innovaties die ontwikkeld zijn naar aanleiding van het onderzoek.

Als antwoord op de hoofdvraag *‘Wat heeft het projectteam van Empty Farm to Fill nodig bij het jeugdparticipatief ontwerpen van een pedagogische vrijplaats, zodanig dat jongeren in de leeftijd van 10 tot en met 23 jaar optimaal worden betrokken?’* kan in het kort gesteld worden dat het projectteam concrete handvatten nodig heeft om jeugdparticipatie op een constructieve manier toe te passen. Daarnaast is het van belang dat ze jongerenparticipatie een duidelijke rol geven binnen het project, het is niet iets wat er zomaar even bijgedaan kan worden. Om deze reden zijn er twee innovaties ontwikkeld die een praktisch antwoord op de hoofdvraag vormen.

7.1 INNOVATIE 1: INFOGRAPHIC JONGERENPARTICIPATIE

Vanuit het projectteam van EFF is de vraag gekomen hoe zij jeugdparticipatie het best vorm kunnen geven in hun project. Hierbij werd ook het verzoek gedaan naar een stappenplan en inspirerende voorbeelden. Hieruit is deze infographic voortgekomen. Elke nieuwe fase die het projectteam in het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats zal doorlopen, begint weer bij stap één.

De stappen op de infographic zijn met name geïnspireerd op de stappen die beschreven worden in de toolkit jeugdparticipatie van Stichting Alexander (2012). Daarnaast is elke stap aangevuld met inzichten uit andere praktijkvoorbeelden, literatuur en interviews met jongeren en professionals.

Bij elke stap staat een korte toelichting over de punten die belangrijk zijn bij dat onderdeel. Voor verdere toelichting van deze punten is in hoofdstuk 4.2.5: ‘Procesmatig werken’ bij elke stap een uitleg gemaakt. Bij het daadwerkelijk implementeren van deze tool in de praktijk, is het belangrijk dat de uitgebreide uitleg hier ook bij meegegeven wordt.

Deze concrete stappen zijn belangrijk, maar zoals in de vorige paragraaf beschreven staat, is de houding van de professional tegenover de jongere de basis voor betekenisvolle jongerenparticipatie. Daarom zijn de eerder beschreven inzichten toegevoegd in het ‘Fundament van Jeugdparticipatie’.

Ook de wens van de projectteamleden om een aantal tips van good practices mee te krijgen in de tool, is meegenomen in de uitwerking. Bij de leestips is een lijst toegevoegd van bronnen die tijdens dit onderzoek naar boven zijn gekomen en die verwerkt zijn in het onderzoek. Uit alle literatuur is een selectie gemaakt van good practices die voor het projectteam van EFF nuttig kunnen zijn.

De infographic jongerenparticipatie is op de volgende ingevoegd. Via onderstaande link is de infographic online te bekijken, waar deze mogelijk beter te lezen is.

Link naar de infographic online:

https://www.canva.com/design/DAE-zVdQu7A/szdw0vyvmuGq4q91oc58fA/view?utm_content=DAE-zVdQu7A&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink

Jeugdparticipatie BINNEN EMPTY FARM TO FILL

Door: Evelyn Dekker

Vanuit het projectteam van Empty Farm to Fill is de vraag gekomen hoe zij jeugdparticipatie het best vorm kunnen geven in hun project. Hierbij werd het verzoek gedaan naar een stappenplan en inspirerende voorbeelden. Hieruit is deze infographic voortgekomen. Elke nieuwe fase van het onderzoek begint weer bij stap 1.

Deze concrete stappen zijn belangrijk, maar uit gesprekken met jongeren en goed practices bleek dat je houding tegenover jongeren écht het verschil maakt. Zie hiervoor het 'Fundament van Jeugdparticipatie'.

Het Fundament van Jeugdparticipatie

1. Behandel jongeren als gelijkwaardige
2. Wees nieuwsgierig en stel vragen
3. Luister met oprechte belangstelling
4. Sluit aan op de beleefingswereld van jongeren in taal & benadering
5. Werk samen met jongeren en andere professionals
6. Spreek verwachtingen naar elkaar uit en blijf deze checken
7. Wees eerlijk over wat je wel en niet waar kan maken
8. Reflecteer samen met jongeren
9. Kijk verder dan alleen jouw taak en doel
10. Heb aandacht voor het individu én de groep
11. Heb aandacht voor diversiteit
12. Betrek jongeren zoveel mogelijk, vanaf een zo vroeg mogelijk stadium

Vorbereiden & doelen formuleren

- Formuleer gezamenlijk het doel van de inspraak
- Bedenk wat de rol van jongeren gaat zijn

- Neem jongeren hierin mee!
- Bedenk werkvormen die passend zijn voor het doel en de doelgroep

Uitvoering voorbereiden

- Denk van tevoren na over de rol van jongeren in de uitvoering
- Wees je bewust van jouw houding tegenover jongeren
- Begin met een check-in & eindig met een check-out

Uitvoeren van methode

- Denk van tevoren na over de rol van jongeren in de uitvoering
- Wees je bewust van jouw houding tegenover jongeren
- Begin met een check-in & eindig met een check-out

Evalueren & vervolgstappen formuleren

- Doe ook dit samen met jongeren
- Neem de tijd om samen te evalueren: wat ging goed en wat kan beter?
- Geef een terugkoppeling aan de betrokken jongeren

- Wie kunnen betrokken worden?
- Wie is waarvoor verantwoordelijk?
- Zorg voor een diverse groep jongeren!
- Stel een vast aanspreekpunt aan waar jongeren terecht kunnen

Randvoorwaarden stellen

Leestips

- Handboek Jeugdparticipatie - Tako Rietveld
- Toolkit Jeugdparticipatie - Stichting Alexander
- Kinderparticipatie in Nederland, Inspirerende voorbeelden uit de praktijk - Stichting Alexander
- Jongerenparticipatie? Zo doe je dat écht goed! - Bouwstenen NJR
- Handreiking duurzame jongerenparticipatie - NFI
- Jeugdhulp doen we samen! - Zorgbelang Groningen
- The Flower of Participation - CHOICE for Youth & Sexuality
- Youth Participation Toolkit - SALTO Participation & Information

Andere goede leestips? Voeg ze toe!

7.2 INNOVATIE 2: KERNGROEP JEUGDPARTICIPATIE

Het plan voor een kerngroep jongerenparticipatie is minder expliciet vanuit het projectteam gevraagd, maar gaandeweg het onderzoek steeds meer naar voren gekomen. Hoe meer informatie verzameld werd, des te duidelijker het belang van de basishouding en reflectie.

Een basishouding is niet iets wat je overneemt uit een tekst en wat vervolgens meteen goed gaat. Het is in elke situatie opnieuw je handelen afwegen. Om echt een duurzame innovatie af te leveren, moet er een structurele aanpak gevonden worden.

Deze structurele aanpak kan gerealiseerd worden door middel van een kerngroep jeugdparticipatie binnen EFF. Hierbij is een aantal leden van het projectteam aangesloten, waarvan in ieder geval de aanjager jongerenparticipatie vanuit het INJ. Daarnaast kan er één docentonderzoeker aansluiten bij de kerngroep. Ook heeft jongerenwerk R-Newt een vast aantal uren per week voor het Sparrenhof project, dus zou ook een jongerenwerker aan kunnen sluiten. Deze kerngroep uitbreiden zou mooi zijn, maar in verband met het budget en de beschikbare uren, lijkt een kleiner begin realistischer. Indien mogelijk kunnen hier ook één of meerdere jongeren bij aansluiten, om op die manier jeugdparticipatie ook structureler vorm te geven binnen EFF. Dit kan een jongere zijn die bekend is bij één of meerdere partners, maar het zou ook een student van Fontys Hogeschool Pedagogiek kunnen zijn.

Een andere mogelijkheid voor het betrekken van jongeren bij de kerngroep jeugdparticipatie is door het projectparlement op te zetten waar in hoofdstuk 4.4.2 'Kernteam/coachingstraject' over geschreven werd. Ook wanneer dit een groep is die los staat van de kerngroep, is een nauwe samenwerking nog steeds haalbaar. Een van de leden van de kerngroep kan het projectparlement begeleiden en regelmatig kunnen de twee groepen samenkomen.

Het doel van de kerngroep is om zich specifiek te richten op het vormgeven van jongerenparticipatie binnen het project. Zij zijn verantwoordelijk voor het waarborgen van jeugdparticipatie binnen het project en zullen met elkaar en de rest van het projectteam reflecteren op het handelen in de praktijk. Aan deze interventie zit een aantal voordelen, namelijk het structurele karakter, de mogelijkheid om kennis en expertise beter te benutten, een vast aanspreekpunt en betere mogelijkheden tot samenwerking met de jeugd.

STRUCTUREEL

Door het opzetten van een kerngroep krijgt jongerenparticipatie een duidelijke en structurele plek binnen het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats. Hiermee wordt allereerst het belang van jeugdparticipatie binnen het project duidelijk. Niet alleen tegenover kinderen en jongeren, maar ook naar de projectleden, de partners en de subsidieverstrekker.

Daarnaast biedt deze kerngroep de mogelijkheid om structureel te reflecteren op het handelen binnen het project. Deze groep is er verantwoordelijk voor om de koers van jeugdparticipatie binnen het project in de gaten te houden en hier kritisch op te blijven handelen. Daarmee kunnen zij ook andere leden van het projectteam en partners meenemen in hun bevindingen.

INZET EXPERTISE

Binnen het projectteam is er een aanjager jongerenparticipatie aanwezig. De expertise die zij meebrengt kan meer benut worden dan op dit moment gedaan wordt. Daarnaast hebben partners als R-Newt jongerenwerk ook uren om in dit project te steken. Door hier een duidelijk plan voor te maken, kan er meer gebruik gemaakt worden van de kennis en expertise die zij onder anderen bezitten.

Hierdoor kunnen andere leden van het projectteam weer meer van deze expertise leren. Door een samenwerking op te zetten waarbij het duidelijk is wie welke rol heeft en wat er van iedereen verwacht wordt, groeit de kans op mooie resultaten. Van elkaar leren en samen reflecteren staat hierbij centraal.

VAST AANSPREEKPUNT

Met de duidelijke verdeling waar ik het in het vorige punt over had, komt ook een vast aanspreekpunt. Allereerst is in dit onderzoek duidelijk naar voren gekomen dat een vast aanspreekpunt voor jongeren heel belangrijk is. Meerdere bronnen gaven aan dat dit bevorderend werkt voor de jongerenparticipatie in een project.

Daarnaast is dit voor de leden van het projectteam en voor de partners ook belangrijk. Ook zij zullen hierdoor meer structuur en duidelijkheid ervaren.

Concreet betekent dit dat één van de leden van het projectteam het vaste gezicht voor jongeren kan zijn. In werving, bij vragen en bij de terugkoppeling is dit de persoon waarmee de jongeren te maken krijgen. Ook met ouders zou deze persoon contact kunnen houden, om zo ook de verbinding met het thuisfront te behouden. Deze persoon bouwt aan de band met de jongeren, wat hun betrokkenheid zal vergroten. Voor de jeugd is het op deze manier duidelijk op wie zij af kunnen stappen en wat ze kunnen verwachten.

Deze persoon kan één van de leden van het projectteam zijn, een jongerenwerker maar ook een wat oudere jongere die structureel en intensief betrokken is.

Het is vooral belangrijk dat de persoon die het vaste aanspreekpunt is voor de jongeren, over bepaalde competenties beschikt. Dit is namelijk het gezicht wat de jongeren zullen linken aan het project. Daarom is het belangrijk dat deze persoon goed contact kan maken met jongeren. Zij geven aan dat open, laagdrempelige en gelijkwaardige communicatie voor hen belangrijk is om contact te kunnen maken. Daarnaast zal deze persoon een brug vormen tussen de jongeren en de betrokken professionals. Het is dus van belang ook te kunnen wisselen tussen deze twee werelden en als het ware een tolk te zijn tussen verschillende betrokkenen. De punten die in de eerste innovatie benoemd werden als fundament van jongerenparticipatie, moeten voor het vaste aanspreekpunt vanzelfsprekend zijn.

Naast deze persoon, zou ook richting het projectteam en de partners een vast persoon aangesteld kunnen worden. Dit kan dezelfde persoon zijn, maar deze rol zou ook door een ander vervuld kunnen worden. Hiervoor is het goed om met partners en projectteam in gesprek te gaan over hun verwachtingen van deze kerngroep en het vaste aanspreekpunt, daar is binnen dit onderzoek nog geen ruimte voor geweest.

SAMENWERKEN MET JEUGD

Binnen de kerngroep is het wenselijk om nauw samen te werken met jongeren. Op deze manier geef je jongerenparticipatie namelijk een nog stevigere plek in de organisatie. Dit kan door een groepje jongeren op te nemen in de kerngroep, of door een eerder beschreven projectparlement op te zetten en daar intensief mee samen te werken.

Kinderen en jongeren kunnen op deze manier in alle stappen van het proces makkelijker meegenomen worden. In het opstellen van doelen en kaders kunnen zij meedenken over wat voor hen belangrijk is, tijdens het vormgeven van activiteiten hebben zij de mogelijkheid om aan te geven wat goed aansluit op mensen van hun leeftijd of achtergrond en bij de uitvoering kunnen zij helpen en ook taken op zich nemen.

Tijdens de evaluatie mogen zij meepraten; wat ging goed, wat kan beter? Ook reflecteren kan samen met de jongeren gedaan worden, door aan hen te vragen: 'hoe vind je dat ik het doe, horen wij de stem van de jeugd?'. Door jongeren op deze manier mee te nemen, zullen zij nog betrokkenner raken. Daarmee kunnen zij ook andere jeugdigen enthousiast maken en is de kans groter dat steeds meer kinderen en jongeren bij het project aan zullen haken.

Door de jeugd meer mogelijkheid tot inspraak, invloed en initiatief te geven, zullen zij in steeds grotere mate betrokken raken bij het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats.

7.3 INNOVATIES IMPLEMENTEREN

Het advies voor het gebruik is om deze twee innovaties te combineren. De infographic kan gezien worden als richtlijn voor het handelen in de praktijk. Wel moet hier in iedere fase en situatie weer opnieuw invulling aan gegeven worden. Dit vraagt om reflectie en afstemming van verwachtingen en ambities.

Om dat in goede banen te leiden, kan de kerngroep een belangrijke rol spelen. Voorafgaand aan elke fase van het ontwerponderzoek van EFF wordt er een gesprek gevoerd met het hele projectteam over de invulling van die fase en de rol van jongeren daarin. Vervolgens kan de kerngroep hier een concrete uitwerking van maken. Dit betekent dat er bijvoorbeeld een stappenplan gemaakt wordt met de acties die in de specifieke situatie ondernomen moeten worden. Daarnaast wordt er nagedacht over de rol die jongeren en eventueel partners hierin kunnen spelen.

Hiermee wordt de infographic als het ware een onderlegger voor de gesprekken met de kerngroep en het projectteam. De punten die in de infographic benoemd worden, zijn namelijk belangrijk maar niet zomaar over te nemen vanuit een tekst. Om dit op een goede manier toe te passen, moet hierover met elkaar in gesprek gegaan worden. Daarom is het van belang dat deze gesprekken regelmatig gevoerd worden. Hier kan de kerngroep jongerenparticipatie zicht op houden.

In hoofdstuk 3.1: Actieonderzoek werd beschreven dat de innovaties volgens de cyclische structuur van actieonderzoek eerst getest dienen te worden voordat de bruikbaarheid vastgesteld kan worden. Door de beperkte tijd die voor dit onderzoek beschikbaar was, zijn de innovaties nog niet getest. Met het projectteam is de afspraak gemaakt dat zij de vervolgstappen van het actieonderzoek zullen zetten. Dit betekent dat zij de innovaties in de praktijk zullen testen. De infographic zullen zij delen met studenten en gebruiken bij een volgende activiteit die ze organiseren voor jongeren. Op de bruikbaarheid reflecteren en evalueren ze vervolgens met elkaar, waarna de innovatie verbeterd kan worden.

Hetzelfde geldt voor de kerngroep. Door het projectteam dienen leden van deze groep te worden aangesteld, die de koers van jeugdparticipatie binnen het project in de gaten houden. Ook op de werking van deze groep wordt vervolgens gereflecteerd, waarna de innovatie bijgesteld kan worden. Bij beide innovaties herhaalt zich dit totdat het team tevreden is over de inzet van de innovaties. Om hier nog extra handvatten in te geven, zal ik begin juli 2022 bij het projectteam langsgaan om samen te kijken wat er nog nodig is om de innovaties in de praktijk te testen.

LITERATUURLIJST

Bauer, J., Lintsen, W., Rutjes, L., Van der Gaag, R., & Mak, J. (2012). *Toolkit jeugdparticipatie*. Stichting Alexander en Verwey-Jonker Instituut. https://st-alexander.nl/wp-content/uploads/2020/10/216_Toolkit-Jeugdparticipatie_Be-Involved-Instrumenten-Jeugdparticipatie-Gemeenten_20100033.pdf

CHOICE for Youth and Sexuality. (z.d.). *Flower of Participation*. Youth do it. Geraadpleegd op 23 maart 2022, van <https://www.youthdoit.org/themes/meaningful-youth-participation/flower-of-participation/>

Clarijs, R. (2015). *Om de jeugd: Perspectief voor beleid en praktijk*. Uitgeverij SWP.

Hart, R. (1992). *Children's Participation: From tokenism to citizenship*. Innocenti Essays

Nationale Jeugdraad. (2020). *Jongerenparticipatie? Zo doe je dat écht goed!* Geraadpleegd op 11 april 2022, van <https://www.njr.nl/nl/verhalen/bouwstenen/>

Kooijmans, M. (2021). *Later word ik zeemeermin* [Verlengingsaanvraag Lectoraat Opvoeden voor de Toekomst]. Fontys Hogeschool Pedagogiek | Lectoraat Opvoeden voor de Toekomst.

Kooijmans, M., Perdijk, K. (2021). *Empty Farm to Fill, Innovatieve vrijplaatsen voor de jeugd* [ZonMW aanvraag Innovaties in de jeugdsector]. Fontys Hogeschool Pedagogiek | Lectoraat Opvoeden voor de Toekomst.

LOO Social Work. (2017). *Landelijk opleidingsdocument sociaal werk*. Uitgeverij SWP. Van [Landelijk opleidingsdocument Sociaal Werk - downloadversie.pdf \(vereniginghogescholen.nl\)](#)

Masselink, R., & De Jong, J. (2014). *Handboek appreciative inquiry*. Van Haren Publishing.

Migchelbrink, F. (2018). *De kern van participatief actieonderzoek*. Uitgeverij SWP.

MIND, Ieder(in), Patiëntenfederatie & PGOsupport. (2021). *Interne rapportage Onderzoek Jongerenparticipatie 2020/2021*. Geraadpleegd op 20 april 2022, van <https://www.patiëntenfederatie.nl/downloads/organisatie/1118-rapportage-jongerenparticipatie-2020-2021/file>

Movisie & Nederlands Jeugdinstituut. (2020, 10 juni). *Tijd om te gaan doen wat werkt bij jongerenparticipatie*. Movisie. Geraadpleegd op 16 april 2022, van <https://www.movisie.nl/artikel/tijd-om-te-gaan-doen-wat-werkt-jongerenparticipatie>

Nederlands Jeugdinstituut, Nationale Jeugdraad & Number Five Foundation. (2021, januari). *Handreiking duurzame jongerenparticipatie: Op weg naar een structurele dialoog tussen besluitvormers en jongeren*. Geraadpleegd op 15 april 2022, van <https://www.nji.nl/system/files/2021-04/NJi-Handreiking-duurzame-jongerenparticipatie.pdf>

Rietveld, T. (2019). *Handboek Jeugdparticipatie: Kinderen worden geen mensen, ze zijn het al*. Uitgeverij Kindercorrespondent.

SALTO PI. (2020, 13 mei). *Youth Participation Toolkit*. Erasmus+ & European Solidarity Corps. Geraadpleegd op 7 april 2022, van <https://participationpool.eu/wp-content/uploads/2021/05/Youth-Participation-Toolkit.pdf>

Strating, G., Von der Assen, N., Couperus, I., Jurrius, K., Mak, J., Neijboer, D., Pehlivan, T., Rutjes, L., Schalkers, I., Sarti, A., & Uzozie, A. (2011, november). *Kinderparticipatie in Nederland: Inspirerende voorbeelden uit de praktijk*. Stichting Alexander. Geraadpleegd op 13 april 2022, van https://st-alexander.nl/wp-content/uploads/2020/10/206_Kinderparticipatie-in-Nederland-Inspirerende-voorbeelden-uit-de-praktijk_20110024.pdf

Van der Avoort, J., & Thijssen, A. (2021, 12 december). *Jongerenparticipatie en ervaringsdeskundigheid: JA! Maar hoe?: Een participatief onderzoek naar de invloed van jongeren binnen en op de jeugdhulp*. Stichting Alexander. Geraadpleegd op 7 april 2022, van <https://www.brancheszorgvoorjeugd.nl/content/uploads/2022/01/Eindrapport-StroomOp.pdf>

Van Kesteren, B. (2018, 17 oktober). *Appreciative Inquiry: een introductie*. Instituut voor Interventiekunde. Geraadpleegd op 23 februari 2022, van <https://instituutvoorinterventiekunde.nl/appreciative-inquiry/>

Van Lieshout, F., Jacobs, G. & Cardiff, S. (2017). *Actieonderzoek: Principes voor verandering in zorg en welzijn*. Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum.

Verdrag inzake de rechten van het kind. (1989, 20 november). Geraadpleegd op 4 april 2022, van https://wetten.overheid.nl/BWBV0002508/2002-11-18/0#Verdrag_2_Verdragtekst_Deell_Artikel12

Zorgbelang Groningen. (2020). *Jeugdhulp doen we Samen: 35 tips van jongeren en ouders*. Geraadpleegd op 14 april 2022, van [brochure.jeugdhulp.cdr\(zorgbelang-groningen.nl\)](https://brochure.jeugdhulp.cdr(zorgbelang-groningen.nl))

Wat zijn de behoeften, ambities en verwachtingen van het projectteam van Empty Farm to Fill ten aanzien van het jeugdparticipatief ontwerpen van de pedagogische vrijplaats?

Deze deelvraag wil ik onder andere beantwoorden middels een focusgroep. Op donderdag 31 maart '22 zal ik met het grootste deel van het projectteam van Empty Farm to Fill bij elkaar komen. Ik heb voor een focusgroep gekozen omdat de leden op deze manier ook de mogelijkheid hebben om met elkaar in gesprek te gaan. Daarnaast hebben ze allemaal niet veel uren te besteden aan dit project en kan ik de focusgroep plaats laten vinden op een moment dat iedereen bij elkaar is. Dit maakt het beter te realiseren dan losse interviews. Mocht ik nog niet genoeg hebben aan de informatie die ik ophaal uit de focusgroep, kan ik altijd nog losse interviews houden.

Voorafgaand aan de focusgroep is er een aantal vragen opgesteld die richting kunnen geven tijdens het gesprek. Het is niet de bedoeling dat deze leidend zijn, het is vooral van belang dat er een gesprek op gang komt tussen de verschillende leden. Dit wordt onderschreven door Migchelbrink (2018), die stelt dat de vragenlijst voor een focusgroep het meest overeenkomt met een half gestructureerd interview. Dit is dan ook de opbouw die voor deze focusgroep gekozen is. De vragen die geformuleerd zijn, zijn zo opgebouwd dat ze gezamenlijk een antwoord moeten geven op de bovengenoemde deelvraag. De uitwerking hiervan is hieronder te lezen.

Een van de valkuilen van een focusgroep is dat sommige deelnemers meer gehoord worden dan anderen, waardoor niet meningen en ideeën belicht worden. Om dit te voorkomen is het voor de onderzoeker van belang om actief bezig te zijn met de groepsdynamica en specifieke vragen stellen wanneer een participant beduidend minder aan het woord is dan anderen. Volgens Migchelbrink (2018) zijn andere manieren om iedereen bij het gesprek te betrekken het herhalen van wat een persoon vertelt, direct naar de meningen of ideeën van iemand vragen of een rondje maken waarbij iedereen inbreng moet leveren. Dit zijn zaken om rekening mee te houden en mee te nemen in het begeleiden van de focusgroep. Bij de focusgroep is het van belang dat het geen vraag- en antwoordstructuur heeft tussen de leider en de deelnemers (Migchelbrink, 2018).

De groep neigt het meest naar een heterogene focusgroep, gezien er sprake is van een lector, een projectleider en docentonderzoekers. Wel heeft de groep homogene kenmerken, namelijk dat alle deelnemers lid zijn van het projectteam van Empty Farm to Fill en werkzaam zijn binnen het LOT (van Lieshout, Jacobs en Cardiff, 2017).

Over de aanpak van een focusgroep, wordt door Migchelbrink (2018) een aantal belangrijke punten benoemd. Allereerst wordt geadviseerd om de focusgroep met meerdere mensen te begeleiden. In deze focusgroep zal het begeleiden in verband met de voorbereidingstijd en het ontbreken van een geschikte medebegeleider toch alleen door de onderzoeker gedaan worden. Ook is het volgens Migchelbrink (2018) belangrijk om als begeleider een goede tafelopstelling te maken, de opnameapparatuur te checken en de gespreksonderwerpen duidelijk in je hoofd te hebben. Er is gekozen voor een ronde tafelindeling, waardoor alle betrokkenen elkaar goed konden zien. Van tevoren is de opnameapparatuur ingesteld en gecontroleerd. De gespreksitems zijn vooraf goed voorbereid zodat de onderwerpen duidelijk waren, daarnaast is dit aan het begin van het gesprek ook met de deelnemers afgestemd. Omdat het de eerste focusgroep is die de begeleider ooit voorgezeten heeft, is er voor de zekerheid een lijstje met de onderwerpen bij gehouden tijdens de focusgroep.

Opzet focusgroep

Eerst heet ik iedereen welkom. Daarbij leg ik hen uit wat we gaan doen en waarom we dit zullen doen. Hierbij licht ik mijn hoofd- en deelvraag toe. Dit wordt door Migchelbrink (2018) beschreven in de werkwijze van de focusgroep. In dezelfde bron wordt ook beschreven dat de deelnemers zich allen kort voorstellen. Omdat de deelnemers van de focusgroep uit een vast team bestaan, is een voorstelronde in dit geval niet nodig.

Ook geef ik aan het begin aan dat het gesprek opgenomen wordt en vraag ik of iemand daar bezwaar tegen heeft.

Vragen die centraal staan:

- Wat is jullie ervaring met jeugdparticipatief werken?
 - o Wat ging hierin goed?
 - o Wat breng je hieruit mee naar Empty Farm to Fill?
 - o Wat hebben je teamgenoten aan jouw ervaring?
 - o Welke kwaliteiten of expertises van andere leden/partners zou je kunnen gebruiken?

- Op welke manier zou je jongeren willen betrekken binnen Sparrenhof, als alles mogelijk was?
 - o Wat is hiervoor nodig?
 - o Van de ideeën die we nu opgehaald hebben, welke zie je als realistisch en zou je graag terugzien binnen Empty Farm to Fill?
 - o Wat zou volgens jou de meerwaarde voor de jongeren moeten zijn/wat zou het de jongere op moeten leveren?
 - o Wat zou je specifiek willen weten over het betrekken van jongeren als het gaat om het ontwerpen van een pedagogische vrijplaats?
 - o Wat zou je hierover nog willen leren?

- Welke voorbeelden van jongerenparticipatie ken je al?
 - o Wat spreekt je daarin aan?
 - o Wat zou je hiervan zelf mee willen nemen in het project?

- Op welke manier zou je voorgelicht willen worden over het doen van jeugdparticipatief onderzoek/jeugdparticipatief ontwerpen?
 - o Wat voor vorm spreekt je aan?

Wanneer er nog relevante informatie uit het gesprek ontbreekt, vraag ik de deelnemers om de focusgroep iets uit te laten lopen. Als het nodig is kan er ook een vervolgsessie gepland worden. De voorkeur gaat hierbij uit naar het langer doorgaan, dat wordt bevestigd door Migchelbrink (2018). Ter afsluiting vraag ik of er iets is wat de deelnemers nog willen toevoegen. Vervolgens bedank ik hen, geef ik aan dat ze later altijd nog aanvullingen door kunnen geven, mocht dit nodig zijn. Daarna sluiten we de focusgroep af.

Duur: 47:43

Legenda:

- Ervaring met jongerenparticipatie
- Leermogelijkheden jongerenparticipatie
- Invulling/betekenis jongerenparticipatie binnen Empty Farm to Fill
- Wensen SAI
- Voorbeelden van good practices met jeugdparticipatief werken
- **Groepsbijdrage**
- *Individuele bijdrage*

Tussendoor instemmende knikjes, hummen en ja geluiden. Deze zijn niet in het transcript opgenomen omdat dit de leesbaarheid en duidelijkheid sterk zou verminderen.

Evelyn:

Allereerst super fijn dat jullie er allemaal zijn. Als jullie het goed vinden, wil ik dit gesprek graag opnemen om het later uit te kunnen werken.

Respondent 1: Ja hoor

Respondent 2: Zeker

Fijn dat jullie hier tijd voor willen maken. Ik wil graag met jullie kijken naar jullie behoeften ten opzichte van het onderzoek dat ik ga doen. Daarvoor is het misschien goed om eerst de hoofd- en deelvragen toe te lichten zodat jullie ook weten waar het over gaat. Als jullie het fijn vinden iom het ook te zien moeten jullie het even aangeven. Mijn hoofdvraag staat nog een beetje onder constructie. Op dit moment is mijn hoofdvraag: 'Welke jeugdparticipatieve tools heeft het projectteam van Empty Farm to Fill nodig bij het ontwerpen van een pedagogische vrijplaats, zodanig dat jongeren in de leeftijd van 10 tot en met 23 jaar optimaal worden betrokken?'

Uhm.. Daarbij heb ik verschillende deelvragen, vooral de eerste is op dit momenten relevant. Dat is: 'Wat zijn de behoeften, ambities en verwachtingen van het projectteam van Empty Farm to Fill ten aanzien van het jeugdparticipatief ontwerpen van de pedagogische vrijplaats?'

Dat is ook waar ik vandaag met jullie over in gesprek wil gaan. Wat jullie behoeften daarin zijn, op welke manier jullie jongerenparticipatie toe willen passen en wat jullie wensen daarin zijn.

Uhm.. dus daarover wil ik graag met jullie in gesprek. Allereerst ben ik heel benieuwd wat jullie ervaringen al zijn met jeugdparticipatief werken, waarvan je zegt dat neem ik mee in dit project, daar heb ik al kennis van.

En ga vooral lekker met elkaar in gesprek, dan zal ik daar ook verdiepende vragen op stellen.

Respondent 1: Leuke vraag.

Respondent 2: voor mij wat eerst helder moet zijn, we hebben ooit een gastles gekregen, lectoraatbreed van Joke van Stoffelen over jeugd- en jongerenparticipatie. **Welke rol de jongeren hebben in welke fase van ons onderzoek?** Volgens mij mompelen we daar al wat over in ons voorstel, maar misschien moeten we dat wat specifieker maken. Dat zou jou kunnen helpen. **Uhm, want hebben ze bijvoorbeeld een adviesrol, of hebben ze echt een beslissende rol? En ik kan me in fase één voorstellen dat de kinderen die hier komen een**

consultatierol hebben bijvoorbeeld, maar dat de kinderen die dadelijk gekozen worden, daarvoor moeten we nog kijken of er ook verkiezingen komen in het projectparlement, een andere soort rol hebben. Dat die ook moeten instemmen met de schatkist en de dromenvanger.

Respondent 1: Ja

Respondent 2: En dat vraagt misschien een andere methodiek voor participatie. Want als je, uhm, het moet sowieso voor de jongere duidelijk zijn: geven ze advies of beslissen ze mee. Even heel kort door de bocht, alsof er twee mogelijkheden zijn. Er zijn natuurlijk volgens mij veel meer in de participatiematrix, maar die heb ik niet helemaal helder. Uhm, **maar we moeten dus tools hebben voor een adviserende rol, denk ik, en een meer beslissende rol.**

[3:10]

Vanochtend hoorde ik in de auto op de radio over erfgoeddragers. Dat ging over kinderen die als een soort junior-journalisten zijn opgeleid om met mensen die de tweede wereldoorlog hebben meegemaakt de verhalen op te halen. Een aantal van die kinderen worden benoemd door, krijgen een medaille van de mensen die ze geïnterviewd hebben omdat ze hun verhaal zo goed hebben gevangen. Die worden dan erfgoeddrager, het idee is dat ze dat verhaal levend houden en dat ze dat breed gaan delen. Dat is natuurlijk een manier van jeugdparticipatief werken, uhm, en ja wat hebben ze dan nodig om dat verhaal te kunnen vertellen? Ze hebben een cursus journalistiek gehad, ze hebben een cursus spreken gehad. Kort allemaal, maar misschien hebben we als je een adviserende rol hebt, moet je weten hoe dat advies moet geven. En als je uhm inspraak hebt in een 'officieus' projectparlement, dan moet je weten hoe dat soort procedures lopen en dat je dus met z'n allen het daarover eens moet zijn, en dat je sommige mensen het daar misschien niet mee eens zijn, maar dat de groep daar dan een beslissing over moet nemen. **Hoe dat soort processen gaan. Ze daarin een beetje meenemen, ze hoeven natuurlijk helemaal geen cursus te krijgen, maar meer, uhm...**

Respondent 3: **De positie en de verwachtingen.**

Respondent 2: **Ja, een andere positie en ook verwachttingsmanagement. Als jij lid bent van het parlement, maar het is geen veiligheidsraad. Je hebt geen veto.**

Evelyn: Ja, dus die afstemming goed met hen

Respondent 2: Ja, die afstemming. Dus even kijken wat wij gemompeld hebben in die projectaanvraag, de participatiematrix erbij pakken en dan tools. En daar moeten we het misschien nu over hebben, welke rol hebben de jongeren in de eerste fase en in de tweede fase. Ik weet niet wat de rest van de groep vindt? Of dat ze eerst iets anders willen delen?

Respondent 1: Ja, misschien eerst even, want dat is wel heel belangrijk denk ik, die ervaringen; welke ervaring heb je.

Respondent 4: *Ja ik geef natuurlijk de module jeugd anno nu, dat gaat over participatief onderzoek onder jongeren.* maar uhm, ik ben daar vooral als coach bezig, dus meer als begeleider dan dat ik zelf met het onderzoek bezig ben. Ik begeleid studenten om dat te doen. Uhm, ja, **dus theoretisch gezien zou ik een soort basis moeten hebben, die heb ik denk ik.** Maar uhm, ja, *in de praktijk heb ik weinig ervaring met jeugdparticipatief onderzoek.*

Evelyn: Dus wat je bij kan dragen is dan dat stukje theorie dat je kent, uhm, waarvan je weet hoe het werkt. En is dat in de praktijk dan iets wat je wil leren hierin, of uhm?

Respondent 4: Uhm nou, wat me vooral zeg maar bezighoudt, **is hoe je verschillende kwaliteiten van jongeren op de goeie manier inzet en hoe je daar ook variatie in aanbrengt.** Want ik merkte zeg maar dat in het begin

toch best nog veel zelf gestuurd hebben. **Dus hoe zorgen we ook in deze fase van het onderzoek dat, uhm, dat jongeren eigenlijk meteen van de start er ook echt bij betrokken zijn.**

Uhm, en dat is best wel puzzelen. Want ik dacht, **mijn ideaal zou zijn dat we samen met jongeren ook zo'n activiteit gaat uitwerken,** maar tegelijkertijd is dat ook een worsteling van **kan dat als en hoe doe je dat dan op de goede manier? Wat is daar dan voor nodig?**

Respondent 2: **Binnen een makergroep zijn ze dan misschien ontwerper, dus dan hebben ze ook weer een andere rol.**

Respondent 4: Ja precies

Respondent 1: Ja, bedoel je dan ook het samen ontwerpen van een fase, of bedoel je dan nu al?

Respondent 4: Ja en ook nu al, he we hebben twee momenten hier van ja hoe kun je ze daar ook echt al eigenaarschap in geven? En Ja, dus dat is, dat vind ik een ingewikkelde. **Het is iets waar ik nog niet helemaal uit ben, van hoe doe je dat op de goede manier en hoe zet je daarbij verschillende kwaliteiten in?** Dat is denk ik wat ik in het vorige overleg, uhm, probeerde te bespreken. Want ik had ook het idee dat, zoals de groep van Piet bijvoorbeeld, dat **is een groep die heel welbespraakt is, dus die zet je op een andere manier in. Uhm, ik denk dat je daar andere dingen mee gaat doen dan bijvoorbeeld een groep die uhm, ja die misschien veel meer van het maken en doen is. Uhm, maar, ja, in hoeverre heeft het precies een functie en in hoeverre is het ook het vrije spel en ga je daarop aanhaken zeg maar. Dat is al, ook wel alle keuzes in het voorproces vind ik ook al wel, ja, iets waarvan ik denk dat we daar meer grip op willen hebben of meer tools voor willen hebben.**

[8:00]

Respondent 2: En, ja..

Respondent 1: Ja, ik zit even over ervaring te denken. *Voor mij zijn de, steeds de ervaringen die ik via het Innovatienetwerk Jeugd met allerlei Inspiratie Cafés, maar ook door infographics die daaruit komen, lessen van Eva waar ik bij heb mogen zijn, met haar samen de kinderrechtentour. Daar heb ik wel op, wel, uhm, ja goeie inspiraties uitgehaald. Maar ik vind het nog steeds wel een pittige om dat dan te vertalen naar ontwerpen samen met kinderen. Dat vind ik weer zo nieuw, zo'n nieuwe dimensie.*

Respondent 2: Ja, maar hoe is jouw proces met jouw dagvoorzitter voor jouw lectorale reden? Dat is natuurlijk ook een jongere waarmee je eigenlijk samen jou programma hebt ontworpen.

Respondent 1: *Ja, dat is wel echt jeugdparticipatief moet ik zeggen.* Met Jarno is dat, uhm, ja Jarno is toch iemand die ken ik al heel lang als jongere, he, als jochie van zestien. Die toch, uhm, bij heel veel onderzoek heb betrokken. En nu bij de lectorale reden had ik hem verteld wat mijn idee was, in de Hall of Fame, en dat dat heel erg van en door jongeren zou moeten zijn. Dat het echt het jongerenwerk moest ademen. En hij kan ontzettend, hij is heel muzikaal en poëtisch. Dus hem gevraagd of hij misschien een tekst wil, een raptekst wil maken. Door mijn reden te lezen en die om te zetten in een raptekst. *En dat was eigenlijk een manier om, toen ging hij op een hele andere de lectorale reden lezen. Dus hij raakte heel erg betrokken, hij kan zo een college geven over ons lectoraat zeg maar. Door hoe precies hij het had gelezen. Maar wat ik deed is het heel erg verbinden aan zijn eigen leven. En daardoor werd hij mede-eigenaar.* Of ja, het is echt zo'n, zo'n ambassadeurtje geworden zeg maar. Is dat Jeugdparticipatief werken? Ja als je me echt zo op de vrouw af vraag, denk ik ja. Terwijl ik het helemaal toen niet labelde als hier ben ik een goed partijtje jeugdparticipatief bezig, nee. Nah, ik denk wel dat het gewerkt heeft zeg maar, om meer..

Respondent 2: **Dus je moet meer naar de belevingswereld van die kinderen en jongeren?** En voor hem was dat dan rap.

Respondent 1: *Ja, en zo hebben ook die jongeren van Tiouri een rol gehad, en daar heeft Bas ook op die manier gedaan. Die heeft het een beetje op hun niveau vertaald en verteld wat we gingen doen daar in die Hall of Fame. En ja, en zij gingen dat dus in de dans omzetten. Ja, dat zijn wel uhm, de ervaringen inderdaad.*

Respondent 2: Ja en ik heb wel bij, uhm, ja misschien wil Respondent 3 nu iets zeggen?

Respondent 3: Hmm ja, ik heb niet zo veel ervaring.

(Ruis)

Respondent 2: Ik heb één ding wat ik graag wil delen, maar Respondent 3 vertel!

Respondent 3: Nee ik heb niet zo veel ervaring, uhm, *het enige waar ik aan kan denken wat je er stiekem wel aan kan relateren is het stukje ook uhm, de leergemeenschappen en het coachen, want daarin kijk je ook van waar, wie zet welke talenten en krachten in binnen de leergemeenschap, en hoe kan je dat zien en onderdeel ervan uitmaken.* Dat is het enige wat ik uhm...

Respondent 1: Ja, mede-eigenaar maken denk ik.

Respondent 3: **Mede-eigenaar, ja, alleen ik zie daarin ook wel, nou ja, wat ik heel erg hoor uit jullie verhalen en ook wel, dat ik denk toch die relatie. En de rol van zo'n, ja, volwassene daarin om het met elkaar te doen. Dat dat heel helder moet zijn wat die rol van die volwassene dan is.** *Want ik merk daar de struggles zelf zeg maar qua, als je bij die coaching kijkt, welke rol heb je. Soms ben je de coach, soms ben je de expert, soms ben je besluitvormer en daaraan relateren zij ook hun gedrag en hun houding.*

Respondent 2: Ja soms heb je, in het geval van ons dus, soms zijn de jongeren ervaringsexpert, he, uhm, ook. **De volwassene heeft verschillende rollen maar de jongere natuurlijk ook.** Ik kan ook expert zijn.

Respondent 3: **Ja en hou verhoudt dat zich tot elkaar en hoe gedraag je je dan. En wat levert dat op? Want dat merk ik nu ook, als je dan hebt over het werven enzo, ja ik kan wel daar gaan werven, maar ik denk dat het veel meer effect heeft als die jongerenwerker waarmee ze die relatie al hebben opgebouwd hun kan overtuigen van 'kom, dat gaan we doen met elkaar!'. Ja dan kan ik daar wel staan, maar ik denk dat dat veel minder body heeft als het ware.**

Evelyn: Gebruik maken van de relaties die er al zijn.

Respondent 3: Ja, zeker.

Respondent 2: En wat ik bij vechtende jongeren ervaren heb, is dat op een gegeven moment op het kantoor bij Patrick en Elwin in Zwolle, daar moest ik ook nog even aan denken vanochtend vanwege de schietpartij die is geweest in Zwolle waarbij twee mensen dodelijk zijn verwond. En eigenlijk gedurende mijn project was er daar al een onderwereldoorlog aan de gang, dus ik denk dan meteen; heeft dat er iets mee te maken? En welke impact heeft het op de jongeren die daar in het centrum komen? Maar daar was een jongere die echt flirtte met de, ik ben even de naam van die groep kwijt, de groep die daar in de drugsoorlog uhm, verwickeld is. En die daar echt een tweede thuis heeft gevonden en heel bewust daar afstand van heeft genomen. Ik was daar in gesprek en die zei van *in mijn vervolgonderzoek moet ik jongeren gewoon veel meer zelf meenemen.* En toen kwam hij binnen en uhm, ik was dus het gesprek aan het aangaan over het boek waar we het twee weken geleden over hebben gehad. Maar toen dacht ik, *ik ga het meteen in de praktijk brengen en toen heb ik hem, toen ben ik met hem het gesprek aangegaan van goh, zijn dit nou goeie jongerenwerkers? Heb je hier wat aan of kan je er niks mee? En waarom dan wel of niet? En toen begon hij een verhaal over ja zij waren vroeger zelf ook geen lieverdjes, dus ze snappen ons beter. En ik heb toen een heel leuk gesprek gehad met die jongen, en uhm, ik zei hij ook meteen 'ja je brengt het meteen in de praktijk'. Uhm, en toen heb ik ook gevraagd van hoe zou je dan.. En toen heb ik dus gemerkt wat voor mij een behoefte is, dat ik gewoon die drempel overga en ook uhm, dat ik me bewust ben dat ik altijd aan die kinderen en jongeren vraag 'Wat vindt jij er nou van?' Want dan hebben ze meestal wel iets te vertellen.* En wat mij in deze situatie idem, en dat heb ik dadelijk niet, en dat klinkt gek maar ik ben het meest in Zwolle geweest, vanwege het boek en vanwege mijn relatie met Patrick en vanwege dat het een andere situatie is. Dus ik had al een keer met die jongen samen gegeten en ik had al een keer, dus, maar uhm... Dat is natuurlijk niet met elke jongere zo. **Dus hoe start ik dat gesprek als ik niet al die connectie (Respondent 1: relatie) of relatie al heb.**

Iedereen: ja

[14:40]

Evelyn: Ik vind dat wel een interessante ook, uhm. Je zegt, ik hoor al bijvoorbeeld het bewustzijn van dat je vraagt aan jongeren wat zij vinden en dat je inzet op de relatie, uhm, wat betekent jongeren laten participeren voor jullie eigenlijk nog meer? Op wat voor manier uhm, wat vind je daarin belangrijk, op welke manier zie je dat voor je?

Respondent 2: Ik vind dat jongeren, uhm, bijvoorbeeld met vechtende jongeren, en het is niet om, uhm, ik hou van onze jongerenwerkers in den Bosch, die trekt ze binnen bij zo'n kickboks programma, en de gemiddelde jongere weet eigenlijk niet waarom. Die denkt oh, ik kan gratis boksen. **En dat is voor hem ook niet om die relatie op te bouwen met die jongere, maar ik denk als je jongeren volledig serieus neemt... Dan moet je, het is goed om ze te lokken, maar op een gegeven moment moet je ook zeggen wat nou precies je bedoeling is met je idee. Dus dat je, uhm**

Respondent 3: **Transparantie**

Respondent 2: **Dat je enige transparantie hebt in je jongerenparticipatie. Wat is je rol, wat is je functie? Wat ga ik met jouw verhaal doen?** Uhm..

Evelyn: Zit daarin ook wat de jongere er zelf aan heeft? Wat de win voor de jongere is? Is dat daar ook een onderdeel van of?

Respondent 2: nou, ja en nee. Ik vind dat een hele moeilijke want ik vind dat niet, maar dat heeft uhm, met iets anders te maken, misschien ook wel 'wat is een pedagogische vrijplaats?'. Uhm, het is, **het gaat niet per se om individueel gewin wat mij betreft. Ik zou graag een gemeenschap willen zijn.** Ik heb van de week weer iets mogen vertellen bij jongerenwerk over Korczak. Daar heb ik allerlei reacties op LinkedIn over mogen ontvangen. Ook mensen die zeiden 'Misschien moeten wij ook een keer zo'n verhaal van Korczak horen' dus dat is, uhm, dat maakte indruk. Ik heb dat filmpje 'The last Korczak boy' laten zien en stil gezet na twaalf minuten.

Respondent 1: Is dat een documentaire?

Respondent 2: Dat is een documentaire. *En uhm, op een gegeven moment wordt die jongen volledig serieus genomen in zijn talent om te tekenen. Het is een pools weeshuis uit de jaren '20/'30 van de vorige eeuw, met maar twee volwassenen. Die vrouw zegt dan 'wij zien dat je heel graag tekent, dus als jij wil teken dan krijg jij gewoon kleurtjes, dan krijg je papier, dat gaan we regelen'. En die jongen zegt op een gegeven moment, hij vertelt dat, hij is de 'last Korczak boy'. Hij zegt: 'Korczak zegt, we zijn geen kinderen, we zijn personen. Dus je bent een persoon, niet een kind.* Dat heb ik ook aan die kinderen- en jongerenwerkers proberen uit te leggen. Kind, kinderachtig, kind suggereert dat iemand die we niet serieus nemen. Uhm, daarom praat mijn collega eigenlijk ook altijd over een opvoeding; iemand die een opvoeding moet genieten, maar het is gewoon een mens. Ik wil wegblijven bij het woord kind. **En, dat is voor mij jongerenparticipatie dan, dat je de persoon volledig serieus neemt.**

En er staat bij voorbeeld in het boek 'hoe houd je van een kind', wat een fantastisch boek is overigens, wat ik iedereen aanraad, van Korczak, maar daar staat een voorbeeld in dat Pjotr, ik noem hem even Pjotr, misschien heet hij ook wel Pjotr. Uhm, dan bespreekt hij met de kinderen, jullie mogen allemaal niet zwemmen in de rivier, want dan verzuipen jullie. Behalve Pjotr, want Pjotr is naast de rivier geboren, die zwemt al zijn hele leven in de rivier. Dus ik hoop dat jullie snappen dat voor Pjotr er andere regels gelden dan voor jullie. Want ik neem Pjotr volledig serieus als persoon, dat zegt hij waarschijnlijk niet zo, maar die is naast die rivier geboren, die zwemt daar al zijn hele kindertijd in. En dan komt hij hier in het weeshuis, en dan zou hij er niet meer in mogen zwemmen. Dan neem je hem niet als persoon serieus. Dus ik bescherm jullie, omdat jullie niet kunnen zwemmen, maar hij wel. **Dus het gaat om het volledig als persoon serieus nemen. En ook transparant zijn over wat niet kan, want soms kunnen dingen niet.**

Evelyn: Ja, dus daarin ook de aandacht voor individuele talenten. En voor de rest?

(Ruis)

Respondent 1: Even kijken hoor, de vraag, wat je belangrijk vindt aan?

Evelyn: Ja, en wat jongerenparticipatie voor jou betekent, vooral in dit project ook.

Respondent 1: **Ja, dat er ook een goede balans is tussen jongeren betrekken en mede-eigenaar maken. Maar dat het niet om individueel belang gaat en ook niet voor het zeggen hebben of die vraag verdraaien, maar dat het een collectief proces is waar een soort wederkerigheid in zit tussen de volwassenenwereld, de jongerenwereld, de kinderwereld. Die werelden smelten samen, en daar moet een goed evenwicht in zijn. Het gaat ook niet bij jeugdparticipatie, vind ik, dat kinderen het per se voor het zeggen hebben. Maar wel hun zeggenschap hebben.**

Respondent 2, Respondent 1, Evelyn: Ja.

Respondent 2: Ja kinderen zijn niet de baas.

Respondent 1: Nee en ook, nee dat denk ik ook niet.

(Ruis)

Respondent 1: **Ik vind die altijd heel mooi die jij altijd noemt, van om leren gaan met uhm, vrijheden, met volwassen vrijheden zeg je dan he. Dat is Aken he, die dat uhm... Dat vind ik ook spannend aan jeugdparticipatie en ook aan ons project. Wij hebben toen die pilot gedraaid met die jongetjes en toen hebben we, ze, Respondent 4 vooral, geprobeerd om ze groot te leren denken. En dan komen ze inderdaad met een zwembad en een heftruck en van alles en nog wat. Uhm, ja, in hoeverre krijg je ze er dan op aan en gaan ze misschien graag nog een keer komen hier en gaat het zwembad er misschien helemaal nooit komen, of uhm, nou ja goed, dat is ook allemaal realiteit. De balans tussen ze verleiden en ze groot leren dromen, en toch ook het leren dat er ook een werkelijkheid is waar je rekening mee moet houden. Dat kinderen ook mogen meedenken over hoe betalen we dat dan, hoe regelen we dat dan met elkaar?**

[21:07]

Evelyn: Dus ook niet alleen uhm, hun invloed op het project is belangrijk, maar ook om hen daarin ook echt wat te leren? Dat je hen zelf ook iets bijbrengt?

Respondent 1: Ja, daar leren ze dan ook van. Niet dat dat een doel is, maar ik denk wel dat kinderen daarvan leren.

Respondent 2: Als je het dan ook over geleefd burgerschap hebt, daar zouden we wel wat mee kunnen denk ik zo, dat zouden we iets mee kunnen, dat zou een van de thema's van het (onverstaanbaar) ontwerp kunnen zijn. Daar komt geleefd burgerschap in naar voren en dat nemen ze dan weer mee naar die wijk, dat is waar ik aan moest denken bij dat boek. Ik denk, ik zeg het nu maar even anders dan gaat het misschien naar de achtergrond. Maar wat ik daar heel erg aan, ook weer, ik zat natuurlijk die documentaire voor de 36^e keer te kijken, met die groep. Dan vallen me weer nieuwe dingen op, want uhm, de jongere die aan het woord is. Dat is een oude man natuurlijk, want dat is de last Korczak boy, die stokoude man in het Hebreeuws, wordt ondertiteld gelukkig. Uhm, die zegt van ja, ik had tandenborstel nummer 43. Alles was genummerd, maar hij was daar geen nummer he. Dan denk je oh ja, is hij dan een nummer? Maar hij is geen nummer, later vertelt hij over dat thema hij is geen nummer. *Maar hij vertelde dat ze dat weeshuis met zijn tweeën leidden, waarvan Korczak overdag ook nog aan het werk was. Dus dat vraagt enorme verantwoordelijkheid van de kinderen om te zorgen dat het goed georganiseerd is. Dus hij zei; eerst sprak ik met Korczak en toen werd ik naar een jongen gebracht waarvan hij zei 'dit is jouw mentor en die vertelt hoe het hier werkt'. En samen wisten ze dat te organiseren. Met de hulp van twee volwassenen, maar ook heel veel konden ze zelf.*

Evelyn: Dus ook echt zelf die verantwoordelijkheid.

Respondent 2: Want als je die tandenborstels niet nummert, dan wordt het natuurlijk chaos. Dan is iedereen met de verkeerde tandenborstel aan het poetsen, dat is natuurlijk ook niet goed voor de hygiëne. Dat heeft de volwassene waarschijnlijk ingebracht, maar dat ze dan ook allemaal braaf zorgen dat alles aan kan is. Ook in één van de boeken van Korczak staat dat veger en blik in de slaapzaal een prominente rol krijgen, want het is goed om je in te zetten voor de gemeenschap. Uhm, dat maakt dat collectieve dan.

Evelyn: Ja, precies. En voor jullie Respondent 4 en Respondent 3, wat vinden jullie belangrijk, of wat betekent voor jullie jeugdparticipatie binnen Empty Farm to Fill?

Respondent 4: Ik vind het lastig om echt iets toe te voegen aan wat net gezegd is. Ik denk dat ik daar ja, ik denk dat dat voor mij ook echt belangrijke zaken zijn. Dus ik zit even te puzzelen hoor, of ik daar nog uhm, nog iets anders aan zou willen toevoegen.

Evelyn: En welke van de dingen die gezegd zijn, zijn voor jou het meest belangrijk dan?

Respondent 4: Uhm, ik denk, nou ja, sowieso **de gemeenschapszin en het eigenaarschap. En ik denk dat uhm, het heel erg gaat over het in balans brengen van beiden. Van uhm, een veerkrachtige identiteit zegt ook altijd denk ik iets over uhm, ja individuele talenten en dromen en mogelijkheden. En tegelijkertijd probeer je dat in balans te brengen met andere ja, dromen en ideeën. Dus het is ook, hoe zeg je dat, uhm, ik ben er niet bang voor dat het gaat om individuele ontwikkeling, maar wel ook binnen een gemeenschap.**

Evelyn: Ja, dus het samenbrengen van die talenten zeg maar?

Respondent 4: Ja precies, **en kijken waar je elkaar daarin kan helpen. En ja, hoe je dus samen een omgeving creëert die voor iedereen in die zin fijn is. Maar ook waar iedereen leert wat beperkingen zijn van het samenzijn en dat gemeenschappelijke dan eigenlijk ook. En ook de begrenzingen daar van of zoiets.**

Evelyn: Ja, dankjewel. En voor jou?

Respondent 3: Ja, wat moet daar nou nog aan toevoegen? Ja het enige wat ik nog dacht is dat volgens mij op het momenten dat je echt kan zeggen van ja het is een soort van geslaagd, wat is geslaagd? **Maar het is mooi om denk ik, dat kinderen of jongeren erna nog er over nadenken en het nog een keer over hebben. En denken van oh toen en dat, toen heb ik dat gedaan. Volgens mij heb je dan iets gecreëerd wat volgens mij door het samen te doen en dat eigenaarschap, iets voor draagvlak in de omgeving kan zorgen.** En ik denk dat dat een heel mooi streven is, het is ook niet realistisch om dat bij iedereen te bereiken, maar al bereik je dat maar zo her en der een keer, dat ze denken 'oh dat, ik ben zo benieuwd hoe dat er nu uit ziet, daar wil ik nog een keertje heen!'. Volgens mij heb je dan echt iets...

Respondent 2: Ja in die zin kan je altijd leren van bijvoorbeeld de praktijk in Zwolle zoals die in het boek staat beschreven, daar komen jongeren, dat staat er misschien niet expliciet genoeg in, daar komen jongeren die daar vijf jaar geleden als jongere kwamen, komen daar nu nog steeds.

Respondent 3: Nou ja, dat.

Respondent 2: En he...

Respondent 1: Dat zie je in jongerenwerk ook heel vaak, dat ze dan ook een andere rol aannemen op een gegeven moment.

Respondent 2: Een andere rol aannemen.

Respondent 3: Maar dan is denk ik wel, **dan is het echt geslaagd en echt iets wat je kan bijdragen, en ook van de dat burgerschap,** dan heb je echt uhm...

Respondent 2: Misschien niet helemaal voor jouw toolkit meteen van toepassing, **maar de toets van of het gelukt is, is of ze verbonden blijven.**

Respondent 3: Ja, eigenlijk wel.

Respondent 2: Want dan hebben ze dus, dan heb je de input serieus genomen.

Respondent 1: Ik moet heel erg aan jou denken, Evelyn, aan jouw carrière binnen, zo van jongere die meedoet aan jeugdparticipatieve activiteiten van het netwerk, en nu zit je er zelf in als medewerker en ga je er op afstuderen, word je expert. Dat is ook misschien een voorbeeld van hoe het kan werken wanneer wij denken van dan is het wel geslaagd.

[26:54]

Evelyn: Ja

Respondent 2: En ik wil ook even de pedagoog, of nou ja, het woord dat ze in Zwolle gebruiken voor jongeren die wat meer stappen hebben gemaakt, dat noemen ze cultuurdragers. Dus die leven, en nu komt er een mooi pedagogisch begrip, voorleven, uhm, **bij opvoeden wil je altijd dat bepaalde waarden en normen worden voorgeleefd. Ja en eigenlijk willen we ook dat kinderen en jongeren hier voorleven waar wij als pedagogische vrijplaats voor staan.**

(Ruis)[29:00]

Evelyn: uhm, in verband met de tijd wil ik nog even doorgaan.

Respondent 2: Ja, snap ik.

Evelyn: Ik ben namelijk ook wel benieuwd, we hebben het nu een beetje gehad over wat jullie dan graag willen. Maar daarin willen jullie natuurlijk ook nog dingen leren, want dat is ook, of ten minste, hebben jullie nog handvatten nodig. Uhm, wat zouden jullie nog willen leren, uhm, als het gaat om specifiek het betrekken van jongeren bij het ontwerpen van die pedagogische vrijplaats? Wat zijn jullie behoeften daarin? Ja, welke handvatten hebben jullie nog nodig?

Respondent 2: Voor mij persoonlijk is het hoe jonger, hoe complexer het voor mij is. *Bij die kinderen van tien weet ik nog niet hoe ik ze serieus kan betrekken. Hoe jonger het kind dus, daar heb ik nog wat te leren.* Ik heb natuurlijk zelf twee kinderen, alleen mijn oudste kind die is altijd met dingen bezig waarmee ze normaal in die groep nog niet bezig zijn. Dus in die zin ben ik ook verwend, ik kan met haar het gesprek gewoon voeren.

Evelyn: Ja, precies. Juist, dus hoe kan je jongere kinderen ook serieus betrekken?

Respondent 2: Ja of kinderen die niet zo talig zijn ingesteld. *Want mijn persoonlijke kracht ligt op het talige, en uhm, dat kan je niet bij alle kinderen even goed inzetten. Dan moet je andere uitingsvormen hebben om ze te betrekken.*

Evelyn: Yes, en wat ik ook al hoorde was uhm, hoe je verschillende kwaliteiten goed kan zien en inzetten, uhm, en aan de voorkant wat meer hoe betrek je, of hoe ga je dat van tevoren al aan?

Respondent 4: Ja precies. *Ik denk dat ik zelf allerlei ideeën heb omtrent activiteiten en wat je, wat ik daarmee zou kunnen bewerkstelligen.* Maar daarmee ga ik misschien voorbij aan uhm, ja de doelen die we hebben met de vrijplaats zelf. *Dus zeg maar onderwijskundig didactisch denk ik dat ik heel, allerlei ideeën heb. En ja, uhm, dat is mijn achtergrond dus daar heb ik geen vragen zeg maar. Maar wel vanuit hoe doe je dat dan, ja hoe zorg je ervoor dat er een soort van eigenaarschap juist vanuit de kinderen en jongeren is als het gaat om het hele ontstaan van een plek. En ja, ook dan gaat het denk ik de balans brengen vanzelf input ergens voor geven en ophalen. Of het volgen van initiatieven wanneer je aanvoelt dat dat gaat gebeuren zeg maar.* Ik weet niet, ik druk het niet heel handig uit, maar...

Evelyn: Ja, ik begrijp wat je bedoelt.

Respondent 3: Voor mij is het ook wel dat ik uhm, maar echte momenten hebben hoe je het dan echt efficiënt er uit kan halen wat je er uit wil halen. Omdat het, je hebt eigenlijk de aanloop van zo'n relatie en het leren kennen, die heb je, *dus hoe doe je dan op zo'n moment voldoende gebruik maken van de omgeving en de personen en de middelen die je hebt? Om daar ook echt iets uit te halen. Dat vind ik echt, in hoeverre is dat te realiseren?*

Respondent 2: Ik heb nog wel een methodisch dingetje voor ons onderzoek. **We hebben het idee gehad om kinderen zelf fieldnotes te laten maken.** We kunnen in het draaiboek vragen of ze fieldnotes willen maken, en dat er een terugkoppelmomentje is. *Dat we gewoon zeggen, we hebben jouw fieldnotes gezien, en ook echt serieus nemen. En dat we dan dus zeggen, we bellen nog een keer, of we appen, of wat bij die jongere past, we hebben dit er uit gehaald, is dat voor jou? A, dan neem je ze heel serieus, en b doe je dan voor het vervolg van het project een band opbouwen.*

Respondent 1: Dan is de vraag, welke methode, fieldnotes is heel (onverstaanbaar), maar je kunt ook op andere manieren indrukken vastleggen.

Respondent 3: Ja, of laten vloggen

Respondent 1: Foto's laten maken, of vloggen, of op andere manieren dat vast te pakken.

Ik vind het ook nog, wat behoeften betreft, nog echt een zoektocht **hoe je, en dat is niet alleen in fase één maar straks ook als we echt gaan ontwerpen, als we die prototypes gaan maken en met kinderen ook activiteiten gaan doen, hoe je dan toch uhm, soort vertegenwoordiging van het Tilburgse hebt. Dat het niet toch niet een hele beperkte groep is die hier van alles gaat meemaken en waar je een relatie mee gaat opbouwen. En die dan ook weer heel graag nog weer een keer mee gaan doen en het, dat heel open blijft. Dat er steeds nieuwe kinderen mee mogen doen die dan weer een soort 'zwaan kleef aan' effect misschien. Ik heb daar nog geen concrete...**

Respondent 2: En ook daar hebben we iets over gemompeld in onze aanvraag. over het in en uit...

Respondent 1: Wacht even, heel even mijn zin afmaken Respondent 2. *Want het punt is denk ik dat er wel kennis daarover is al ergens. Hoe je dat doet, ook bij het Innovatienetwerk denk ik.* Uhm, maar dat weet ik dus niet, maar dat zou ik wel ook via deelstudie twee meer kennis over hebben. (onverstaanbaar)

Respondent 2: Nee nee sorry, we hebben in onze aanvraag een stukje staan over hoe omgaan met in- en uitvliegende uhm, kinderen. Dat is allemaal heel kort door de bocht, en misschien is het goed om daar even naar te kijken. **Van welke methodiek willen we inzetten? Bijvoorbeeld een buddy, of een ambassadeur die de nieuwelingen meeneemt. Allerlei dingen zouden we kunnen verzinnen als tool.**

Respondent 1: Dat is ook wel een leuke voor die twintigste misschien, dat je die kinderen meteen al van als je hier terug zou komen, wie zou je meebrengen?

Respondent 3: Nou ja dat is wel interessant, want *ik was vorige week dus bij zo'n activiteit en toen vertelde die jongerenwerker van ja, nou, ik weet niet, het was een jong jongetje, maar die zegt uhm 'ja voorheen zat z'n broer hier, en ik hoefde maar te zeggen zullen we iets doen en hij had heel de wijk had hij een toernooi opgezet. Dus dat was er eentje die hoefde je alleen maar te zeggen van uhm, hij zegt ik zie het nu bij hem ook al een beetje, dat is zo'n type die krijgt iedereen mee. Want die praat met iedereen en die zorgt ervoor dat iedereen, ja zo'n iemand. Dat moet je hebben want om ook, natuurlijk is het wel binnen z'n eigen netwerk of wereld, dat moet je ook wel beseffen, maar het is wel om weer meer ja, via via tot andere kringen te komen. Dat is wel interessant om mee te nemen aan wie je uitnodigt zeg maar,* om tot dat...

Respondent 2: Ja en wat, wat daarbij zou kunnen helpen is uhm, ik weet het niet hoor. **Maar dat is, Maaïke de Koning, onze onderwijsgoeroe, die heeft het altijd over de diamant van eigenaarschap.** Daar zijn jullie vast als coach misschien ook mee doodgegooid, die diamant van eigenaarschap, of?

Respondent 3: Haha nee geen idee!

Respondent 4: Ja ik heb het wel een keer... (gelach)

Respondent 2: Maar dat natuurlijk ook wel een model kunnen zijn om je te oriënteren van welke tools passen nou bij de facetten van, om eigenaarschap te creëren. **En ik hoor Maaïke ook zeggen, die diamant van eigenaarschap daar zit regelruimte, hoeveel regelruimte geven we de jongeren? Wat kunnen ze wel zelf beslissen en wat kunnen ze niet zelf organiseren?** Kunnen ze een voetbaltoernooi organiseren, dat soort dingen. Uhm..

Respondent 4: **Ja en daar zit ook weer jouw transparantie in. Verwachtingsmanagement van zowel kinderen als volwassenen.**

Respondent 3: Ja, **welke rollen, wat kan je verwachten van dat stukje eigenaarschap, wat houdt dat in?**

Respondent 4: Want jij neemt aan dat als er veel regelruimte is, dat er dan juist niks gebeurt?

Respondent 2: Ja, dus..

Respondent 4: **Het omgaan met dat stukje vrijheid, daar heb je structuur voor nodig, en wat is dat dan in deze speelruimte?**

Evelyn: Ja, precies.

Respondent 4: Daar zitten ook wel, ik zou vooral heel nieuwsgierig zijn naar uhm, maar dat zit ook heel erg in deelstudie twee, naar andere initiatieven en projecten en good practices. En ja, maar ook de dingen waarvan mensen zeggen daar zijn we zo de goot in gegaan.

Respondent 1: Ja, precies!

Respondent 4: Dus ik, zeg maar, als het gaat om didactische middelen heb ik dat niet zo, dat heb ik denk ik wel in mijn hoofd. Maar meer van oh ja, dat zou ik zo graag willen horen. Er zijn natuurlijk allerlei mensen met allerlei ambities en dat voel ik hier ook, weet je, een drive. En dat, welke verkeerde keuzes kun je daar ook in maken?

Respondent 2: Ja, het moet geen best practice zijn, eigenlijk moet het een practice zijn.

Respondent 1: Ja dat is echt heel, heel essentieel.

Respondent 2: Ja we moeten natuurlijk wel best practices bekijken, het is goed om te kijken wat werkt. Maar het is ook goed om te weten wat niet werkt natuurlijk.

(ruis)

Respondent 4: ja want als je hoort waar mensen echt de goot ingaan, als ik het overnieuw zou moeten doen, dan dus niet dit. En ik denk dat dat heel helpend kan zijn.

Evelyn: Ja, dat is wel een mooie brug, want ik denk dat we bijna af moeten sluiten in verband met de tijd.

Respondent 1: Ja, laten we tot max elf uur doen. Dan hebben we even pauze en dan uhm.

Evelyn: Yes. Want dan ben ik nog wel benieuwd, in wat voor vorm zouden jullie deze informatie graag, het liefst krijgen? Uhm, want ik hoor veel over, uhm hoe zorg je voor allerlei verschillende dingen en wat gebeurt er al, wat kunnen we daarvan leren? Uhm, op wat voor manier zouden jullie het voor je zien om dit concreet mee te nemen in het vervolg van het project?

Maik: Bedoel je dan wat jij uiteindelijk oplevert voor ons om...

Respondent 3: een soort eindproduct?

Evelyn: Ja, wat zou daarin voor jullie werken?

[38:46]

Respondent 4: Ik heb daar wel een idee over. Wat mij wel tof lijkt, als er een soort visualisatie is over allerlei aspecten rondom het jeugdparticipatief werken waarin de dingen die we net hebben benoemd een soort van in kaart worden gebracht. Zodat je een soort loop hebt van dit zijn de dingen die we moeten langsgaan of die een rol spelen, zeg maar dat het visueel is. En wat ik zelf eigenlijk het meest relaxed vind, dat er een soort van overzicht is van tools of uhm, artikelen of netwerken of namen waar je zelf op kan gaan selecteren en onderzoeken. Dus ik zit niet per se te wachten op een hele uitwerking of verhaal, maar ik zou dat fijn vinden. Dat ook al die aspecten, als je daarin geïnteresseerd ben, daar is dit over gepubliceerd, of er is een netwerk dat is echt boeiend, daar moet je vooral een even checken, of ja zo.

Evelyn: Ja, een soort kennisverzameling waar je zelf uit kan putten.

Respondent 4: Ja precies, want nu heb ik het idee, ik heb daar ook nog helemaal geen structuur of overzicht in, dus dat zou wel super helpend zijn.

Respondent 2: bedoel je dan een visuele wegwijzer?

Respondent 4: Ja, ja.

Respondent 1: Ik zag gister iets voorbij komen op LinkedIn, dat ging over online jongerenwerk, dat is ook helemaal booming. En de AVIA heeft nu een omgeving gemaakt met allemaal buttons waar je informatie over online jongerenwerk kunt vinden. Dat zijn uhm soms filmpjes, gewoon kennisclips, maar ook artikelen. Eigenlijk de dingen die jij opnoemt. Het was heel laat dus ik heb het even gescand, een paar buttons aangeklikt. Het voelde, en ik ben helemaal niet zo echt van het digitale, maar het trok heel erg. Want ik moest echt stoppen, het was te laat, ik moest slapen. Maar ik had echt zo de neiging van oh, het sprak heel erg tot de, het was heel mooi opgemaakt en heel toegankelijk en heel mooi. Ik moest even aan jou, daaraan denken als je het hebt over vormen.

Respondent 3: En dat was een soort van site dan ofzo?

Respondent 1: Ja, wat was het? Een uhm, een soort leeromgeving. Die wel open voor iedereen was. Dus je hoefde niet lid of student, gewoon tsjakka. Meteen d'r in. Ja, een leerplek was het, of ja een ontdekplek. Een ontdekstation.

Respondent 4: **Ja misschien is dat tof, als je ook dingen zelf kan toevoegen. Dat er een basis is met aanbod.**

Respondent 1: Ja, dat het kan groeien.

Respondent 4: Ja, dat is het voordeel van een digitaal ding denk ik.

Respondent 2: Wat ik, ik zat te denken en dat idee wil ik gewoon delen. *Ik zou graag voortgangsgesprekken met kinderen en jongeren doen. Hoe vind je dat ik het doe? Hoor ik jouw stem, hoor ik jullie stem? Waar ben ik te snel overheen gegaan? Ik wil eigenlijk gewoon een coachingstraject met een kind, dat het kind mijn coach is.* Uhm, dat was even een out of the box gedachte. En ten tweede zou ik, uhm, ik ben een tijdje geleden heel erg aangegaan op het concept pedagogisch aandachtig betrokkenheid, en uhm, ik zou het fijn vinden als we dat een rol kunnen geven. **Hoe kunnen we pedagogisch aandachtig betrokken kinderen betrekken?**

Evelyn: Ja, en heb jij daar zelf dan ook een voorkeur in wat voor vorm dat is? Of zeg je als het er is, vind ik het goed?

Respondent 2: Nou ik heb daar dus, ik was bij de promotie van Lisette en ik heb die daarover gesproken. En heel veel scholen vragen kun je daar niet een workshop over geven, over hoe je pedagogisch aandachtig, kan je een toolkit maken over hoe je pedagogisch aandachtig betrokken kan zijn? Maar dat gaat voorbij aan het feit dat het een houding is. En dan probeer je dat te professionaliseren door er vakjes van te maken.

Respondent 4: Ja, dan wordt het een technische...

Respondent 2: Ja dan wordt het een technische uitoefening van iets dat juist niet technisch bedoeld is. En uhm, daarom dacht ik, had ik die gedachtes van, een kind, dat is dan wel een tool, zo'n kindercoach, *maar ik wil gewoon toetsen door reflectie bij mezelf, ben ik pedagogisch aandachtig betrokken geweest?* Net liet ik Respondent 1 bijvoorbeeld haar zin niet afmaken, die zou dan zeggen waarom laat je Respondent 1 haar zin niet afmaken? Uhm, ik was te snel met mijn interventie ik wilde te snel dan praten. Uhm, dus ik zou dan feedback willen zeg maar.

Evelyn: Ja, mooie. Super participatief ook.

Respondent 1 & Respondent 2: Ja.

Evelyn: En voor jou Respondent 3?

Respondent 3: **Nou iets vooral wat denk ik vooral heel laagdrempelig is om te bekijken. En ik vind wat Respondent 4 zei zo'n visual, maar ook wat Respondent 1 zei zo'n platform waarin je heel makkelijk zicht hebt. Ja ik ben wel van het digitale, dus wat mij betreft is het iets digitaals wat je ook makkelijk kan delen en wat je kan meegeven aan studenten of, ja, ik denk dat dat super fijn is. Dus ik zit wel op het digitale maar dat uhm, maar ja zoiets zou je ook kunnen uitprinten natuurlijk als het een visual is wat onderdeel is van iets wat je kan downloaden. Dat je een soort van, ja...**

Respondent 1: Het zou ook gelinkt kunnen worden aan de anno nu studenten, die heel veel kennis ontwikkelen eigenlijk hierop.

Respondent 1: Evelyn

Respondent 2: Het is klaar denk ik.

Evelyn: Ja, ik wilde net vragen, is er nog iemand die nog iets aan wil vullen, iets wat nog niet gezegd is? Volgens mij...

Respondent 3: Ja ik dacht in een keer, misschien hoeft het geen kind te zijn. **We hebben Eva, ook een kind, maar Eva hebben we natuurlijk ook in de projectgroep zitten. Misschien kan Eva ons coachen op hoe we dat doen. En wij elkaar natuurlijk ook he. Dus dat hoeft, maar ook kinderen vragen van hey, hoe vond je dat ik het deed?**

Respondent 1: Ja, Eva zou normaal hier bij gezeten hebben he.

Respondent 3: **Ik vind die van het vragen, daar ben ik helemaal voor, maar ok wel hoe dan? Want, uhm, dit is wel heel, ik bedoel ik kan mijn kind van bijna vier wel vragen hoe ik iets doe. Ja dat kan je op heel veel verschillende manieren vragen, maar je moet dan, de manier waarop je het vraagt, dan kan je alsnog invullen wat voor antwoord je krijgt. Ja dat is ook een kunst op zichzelf. Om op een dusdanige manier aansluiting te vinden bij die leeftijd en ontwikkelingsniveau van dat kind. Dat vind ik nog al een zoektocht op zichzelf.**

Respondent 2: Ik vraag heel vaak aan Anna hoe ik het doe, en uhm, soms lukt het me beter om dat uhm...

Respondent 3: Ik vraag dat nooit.

Respondent 1: Dat is het mooie, dat wederkerige. Dat het niet een eenrichtingsweg is.

Respondent 3: Het moet ook niet een doel op zichzelf alleen maar zijn, anders wordt zo'n kind zo veel verantwoordelijkheid gegeven, dat...

Respondent 2: Ja, 'alles hangt af van jouw mening'.

Respondent 3: Ja, ik vind dat, dan denk ik even aan mezelf. Ik was dan zo'n kind die dacht oh, dat vind ik nog al.. Ja hoe zwaar maak je zoiets, of hoe... Dat vind ik nog wel ingewikkeld hoor.

Respondent 2: Ja, dat is eigenlijk ook de vraag van Respondent 4 he, over de kwaliteiten van een kind. Het ene kind heeft de ene kwaliteiten, het andere kind heeft weer andere kwaliteiten.

Respondent 3: Ja en niet alleen, ja dat klinkt, het is niet negatief bedoeld maar **het zijn ook kinderen, dat je denkt het zijn niet alleen kwaliteiten maar het zijn ook valkuilen waar ze in kunnen trappen. Dat moet je niet triggeren, of het is zonde als je die triggert. Zeg maar, als je begrijpt wat ik bedoel.**

Respondent 2: Ja

Evelyn: Ja, zeker.

Respondent 1: Wat ik ontdek nu, als we hier zo spreken. *Je hebt een paar weken geleden echt bewust gekozen om het een actieonderzoek te maken. Een actieonderzoek is dat de mensen voor wie je het onderzoek doet en met wie je het onderzoek doet er ook echt van leren.* **Ik vind dit al zo helpend, ook hoe we over vrijplaatsen denken, daar moeten we natuurlijk ook op een gegeven moment gaan soort van definiëren of omschrijven. Er zitten zoveel elementen al in dit gesprek die zo helpend daar ook voor zijn, dus ik vind het echt heel leuk om te doen af en toe met jou of met elkaar. Tijd nemen om even een uurtje te praten.** Dus dankjewel in ieder geval.

Evelyn: Ja, jullie ook heel erg bedankt. En dan moeten we dat gewoon vaker doen misschien, een beetje filosoferen. Uhm, als laatste nog, sowieso heel erg bedankt, heel fijn. En mochten jullie later nog dingen bedenken waarvan je denkt dit heb ik nog niet gezegd, of dit popt later nog op in mijn hoofd, laat het vooral weten.

Respondent 4: Wat ik zelf fijn zou vinden, als je het voor jezelf hebt uitgewerkt, als je het misschien stuurt. Dat we het nog eens kunnen nalezen en misschien ook hier of daar een beetje aanscherpen. Dat werkt voor mij ook altijd.

Evelyn: Ja, zeker. Dat ga ik doen.

Wat zijn de behoeften, ambities en verwachtingen van het projectteam van Empty Farm to Fill ten aanzien van het jeugdparticipatief ontwerpen van de pedagogische vrijplaats?

Op donderdag 31 maart '22 heb ik een focusgroep gehouden met de leden van het projectteam van Empty Farm to Fill. Eén van de leden kon hierbij niet aanwezig zijn. Om ook haar input te krijgen, houd ik op 04-05-2022 een individueel interview met haar.

Haar rol binnen het projectteam is net anders dan die van de rest. De andere leden van het projectteam zijn allemaal lid van het Lectoraat opvoeden voor de Toekomst van Fontys Hogeschool Pedagogiek. Dit lid van het projectteam is geen lid van het lectoraat, maar werkzaam als aanjager jongerenparticipatie bij het Innovatienetwerk Jeugd. Door haar expertise op het gebied van jongerenparticipatie zal ik bij dit interview een andere insteek hebben dan ik bij de focusgroep had. In dit interview zal ik vooral ingaan op de expertise die er al ligt en de bijdrage die dit kan leveren aan het project. Daarnaast ben ik benieuwd hoe mijn SAI een toevoeging kan zijn op de bijdrage die zij al heeft in het projectteam, ook daar wil ik met haar over in gesprek.

De vorm van het interview zal een half-gestructureerd interview zijn. Dit betekent dat ik van tevoren een aantal vragen opstel die een leidraad kunnen vormen voor het gesprek. Wel mag hiervan afgeweken worden; het is vooral belangrijk dat er sprake is van flexibiliteit in het gesprek (van Lieshout, Jacobs en Cardiff, 2017). Migchelbrink (2018) noemt dit het halfopen interview en stelt dat het belangrijk is om de respondent te stimuleren de thema's zelf te concretiseren. Interesse tonen en doorvragen moeten hierbij helpen, daar moet tijdens het interview rekening mee gehouden worden.

Het karakter van dit interview is formeel. Volgens Migchelbrink (2018) betekent dit voor de respondent vooraf al duidelijk is dat het om een interview gaat. In taalgebruik en voorbeelden wordt wel aangesloten op de respondent.

Ook is het volgens Migchelbrink (2018) van belang om vooraf het doel nogmaals duidelijk te stellen en afspraken te maken over de vertrouwelijkheid en anonimiteit van het interview.

Opzet interview

Eerst heet ik de geïnterviewde welkom. Daarbij leg ik hen uit wat we gaan doen en waarom we dit zullen doen. Hierbij licht ik mijn hoofd- en deelvraag toe. Ook geef ik aan het begin aan dat het gesprek opgenomen wordt en vraag ik of hier bezwaar tegen is.

Vragen voor het interview:

- Hoe zie je jouw rol binnen het project en het projectteam?
 - o Hoe kan mijn onderzoek daar een aanvulling op zijn?
 - o Op welke manier wil je met jouw expertise bijdragen aan de andere leden van het projectteam?
- Op welke manier zou jij jongeren willen betrekken bij het ontwerpen van de pedagogische vrijplaats?
 - o Wat zijn concrete stappen die hiervoor gezet moeten worden?
- Welke voorbeelden van jeugdparticipatief werken zie je als een inspiratiebron voor dit project?

Ter afsluiting vraag ik of er iets is wat de geïnterviewde zelf nog wil toevoegen. Vervolgens bedank ik haar, geef ik aan dat ze later altijd nog aanvullingen door kan geven, mocht dit nodig zijn. Daarna sluiten we het interview af.

Duur: 21:41

Legenda:

- Bevorderende principes jeugdparticipatie
- Rol aanjager jongerenparticipatie in het projectteam
- Samenwerking binnen het projectteam
- Wensen SAI
- Voorbeelden van good practices met jeugdparticipatief werken

Tussendoor instemmende knikjes, hummen en ja geluiden. Deze zijn niet in het transcript opgenomen omdat dit de leesbaarheid en duidelijkheid sterk zou verminderen.

Evelyn: Goedemiddag, super fijn dat je even tijd voor mij wil maken.

Respondent: Zeker, geen probleem. Wat wil je van me weten?

Evelyn: Allereerst of je het goed vindt dat ik het gesprek opneem? (uitleg hoof- en deelvragen onderzoek en doel van het interview)

Respondent: Yes dat is prima.

Evelyn: Fijn. Ik heb een aantal vragen opgesteld, maar daar mogen we ook van afwijken. Eerst ben ik benieuwd hoe jij jouw rol binnen het projectteam ziet, en binnen het project in zijn geheel? Als lid van het projectteam.

Respondent: Yes. Binnen het projectteam ben ik aangesloten vanuit de expertise jongerenparticipatie en jeugdparticipatie binnen de regio Hart van Brabant. Uhm, de opvulling daarvan zit hem dus met name op het meedenken en adviseren. De uitvoerende taken zijn gelegen bij andere externe partijen die zijn aangesloten bij dit project. Daarin zijn we momenteel nog zoekende hoe het meedenken en adviseren vorm te geven. Op dit moment gebeurt dat middels dat de andere projectmensen, Respondent 3 en Respondent 4 die jongerenparticipatie- en jeugdparticipatiesessies aan het organiseren zijn. Ik heb nu met name meegedacht over de werving, dus daarin worden mijn contacten en netwerk benut, waarin ik help in een warme uitnodiging. En ik verwacht dat naarmate het project vordert, dat ze mij ook zullen betrekken, dat heb ik ook aangegeven dat ik dat zou kunnen, in het aanscherpen van het draaiboek; in hoeverre sluit dat aan op de belevingswereld en krijg je daar ook de betrokkenheid van kinderen en jongeren.

Evelyn: Ja, dus dat is meer het achteraf toetsen van wat zij doen?

Respondent: Ja, ik heb aan de voorkant in ieder geval nog geen vragen gehad van "Respondent, hoe zou jij zo'n draaiboek maken, hoe zou jij zo'n sessie inrichten?".

Evelyn: En hoe zij jij die rol zelf graag zien?

Respondent: Idealiter?

Evelyn: Ja.

Respondent: Ik was er toevallig vanochtend in de douche over na aan het denken. Momenteel is het dus ingestoken dat zij kinderen, jongeren en jongvolwassenen uitnodigen in drie verschillende sessies op Sparrenhof en daarin in een tweeëneenhalf uur durende sessie, laten inrichten door studenten, en dat dus gaan uitvoeren. Ik beschrijf dit omdat het voor mij dan makkelijker is om daarop te reageren. Maar op het moment dat Respondent 3 en Respondent 4 dat bij mij gaan toetsen, ik verwacht dat dat moment nog komt, dan zal ik hen ook hetzelfde vertellen als wat ik nu ga beschrijven. Dat is dat het super nice is dat ze peer-to-peer werken, de studenten betrekken, de warme connectie opzoeken met R-Newt en daarin ook de mensen uitnodigen op de plek zelf. Aan de andere kant wil ik ze meegeven dat het vrij kort dag is om een sessie te organiseren, dat een warme uitnodiging met de studenten het best werkt. Dus ga zelf naar de groepen kinderen toe om mensen te benaderen. En wat ik net vertelde van vanochtend aan het douchen, toen dacht ik eigenlijk, als jij echt wil aansluiten tijdens dit project op de belevingswereld van kinderen en jongeren, uhm. De hoofdvraag zit hem veel meer in ontmoeten en ontwikkelen. Op het moment dat je ze uitnodigt bij Sparrenhof en vraagt: "Hoe zouden kinderen en jongeren zich hier kunnen ontmoeten en ontwikkelen?" dan schets je daar al een context omheen. En ik ben heel benieuwd als je gaat filteren op ontmoeten en ontwikkelen, hoe ze dat nu momenteel doen in hun dagelijks leven. Wat bestaat er dan al en wat missen zij daarin, dat je op de behoefte daar het gemis eruit kan filteren. En aan de hand van dat gemis daarop in gaat zoomen. En dan de context van Sparrenhof pas er omheen gaat plakken. Ja, of niet alleen het gemis, maar ook wat kan beter en de zorgen. Ik denk, mijn inschatting is, als je nu met jongeren gaat praten, of met kinderen of met jongvolwassenen, dat vooral die prestatiedruk heel erg er uit gaat knallen. En daarin ook van ja, wanneer ontmoet je nou mensen uit andere samenlevingslagen? Uhm, als je daar de context van Sparrenhof omheen plakt. We waren gister ook bij WeSpeak, jongerenadviesraad op west. Daar heb ik ze ook uitgenodigd voor deze sessie. Maar wat ik daar al hoor is "Sparrenhof, huh ja wat is dat?", "Ja, waarom zou ik daar naartoe gaan?". Dus die afstand, zeker in de belevingswereld van kinderen, jongeren en jongvolwassenen, gaat een enorme rol spelen. Voor kinderen is zeven, tien minuten, vijftien minuten fietsen, als ik dat moest fietsen naar de middelbare school dacht ik al "Ja huhuh, daar heb ik geen zin in". Dus hoe ga je ze verleiden naar Sparrenhof? En ik denk dat dat zit in helemaal in te zoomen op dat dagelijks leven nu, en wat is het gemis? En wat is die behoefte, zodat je ze er uit gaat trekken? En ik denk dus dat we nu, zoals ik nu zie hoe dat vorm krijgt, en ik ben er nog niet in meegenomen, nogmaals gezegd. En ook, ik heb dit nog niet gedeeld, dit idee heb ik pas vanochtend gekregen. Maar ik denk dat we daarin een stap overslaan.

[5:15]

Evelyn: Ja.

Respondent: Dus idealiter zou ik eerst met de kinderen en jongeren die hier omheen wonen in gesprek gaan over hoe ziet jouw dagelijks leven er uit en wat voor plek heeft daarin ontmoeten en ontwikkelen? Wat betekent dat überhaupt voor jullie? En op wat levensgebieden, daar kunnen je dus die verschillende levenswerelden erbij pakken. Wat gaat goed, wat kan beter en wat voor ideeën heb je tot verbetering/vernieuwing, wat is het gemis zeg maar? En daar vervolgens op doorspelen, uitfilteren en dan pas de context er omheen gaan plakken. Van: wat zou dit gebied daarin voor rol kunnen spelen in de dromen die jullie hebben? Want anders gaan we ze al forceren met onze ideeën van wij willen hier iets op Sparrenhof, wat vinden jullie er van? En dan sluit je dus niet aan. Dan denk ik dat we te snel gaan.

Evelyn: Ja. Dus jij zegt; het idee van Sparrenhof nog even loslaten en eerst op die belevingswereld van die kinderen en jongeren zelf zitten?

Respondent: Ja, en ook community gaan builden. Dus mensen die hier vlakbij wonen, hen enthousiast maken en meenemen in wat is dit en de mogelijkheden! Speelruimte, wat gaan we doen? Want dan krijg je ook die olievlek. En wat je wil is dat het gaat leven bij kinderen en jongeren zelf. En als kinderen en jongeren die er

omheen wonen al niet willen komen, hoe moet dat dan met jongeren en kinderen die verder af wonen? Uhm, dus begin klein, vanuit dat dagelijks leven zelf en bouw vanuit daar uit.

Evelyn: Ja, precies. Nice. En welke stappen denk je dat daar allemaal voor nodig zijn? Je zegt al op hen zelf aansluiten. Heb je concrete stappen waarvan je zegt die moeten we dan doorlopen als we dit op een goede manier vorm willen geven?

Respondent: Uhm ja, als je jongerenparticipatie, jeugdparticipatie überhaupt vormgeeft, is het belangrijk dat je een vast aanspreekpunt hebt, een gezicht dat staat en zichtbaar is voor dat project, of hetgeen wat je wil gaan doen, het thema. Dus het is belangrijk dat die persoon ook wordt aangewezen binnen het project. En dat die persoon gaat bewegen naar deze groep toe. Dus nog niet uitnodigen op Sparrenhof, hoe mooi en tof en fijn het ook allemaal is. Maar allereerst aansluiten op de belevingswereld. Contact maken; wat zijn de behoeftes, wat leeft er, wat speelt er? En hoe kun je een win-win creëren? Want je nodigt mensen uit om aan jou te geven, maar wat ga je teruggeven? Uhm, en ik denk dat dat de start is. Dus zoek kinderen, jongvolwassenen en jongeren op in de wijken om Sparrenhof heen. In het gebied om Sparrenhof heen. Vanuit daar kijken: wat betekent ontmoeten en ontwikkelen voor jullie? Hoe ziet dat er uit in je dagelijks leven in die vier levensgebieden? Wat gaat er goed, wat gaat beter en wat mis je? Daarop inzoomen en vervolgens de context van Sparrenhof daarnaast plaatsen. Hoe zie je dat hier dan voor je?

Evelyn: Ja precies. En je zegt de levensgebieden, over welke vier levensgebieden heb je het als je die benoemt?

Respondent: Oh, uhm, thuis, school, online en vrije tijd. Van Martine Delfos is dat geloof ik.

Evelyn: Ja, alright. Dus eerst terug naar de basis: wat is onze hoofdvraag van het project, wat willen we daarmee? En van daaruit daar al beginnen met jongeren. In plaats van eerst zelf al invulling geven en dan kinderen en jongeren er in vliegen.

Respondent: Ja, anders ben je ze al kwijt voordat we er in zitten. Voordat we zijn begonnen zeg maar. Dat beseft ik me dus gister in dat gesprek bij WeSpeak, van Sparrenhof, kennen jullie dat? Want zij wonen er bijna naast weet je wel. "Huh waar is dat", "Ja bij de voetbalvelden". "Oooh, wow! Vet, mogen we daar ook meedenken?!". Vet enthousiast, maar dat is al een geactiveerde groep. En je wil verder kijken dan enkel de jongeren die al de wegen weten te vinden om hun stem te laten gelden.

Evelyn: Ja precies, iedereen daar inspraak in geven.

Respondent: Ja, in de breedte ook. Want juist ook het allereerste idee vanuit de fraters, was ook vooral voor kinderen en jongeren in een kwetsbare positie. Dat zijn niet de kinderen en jongeren die je vaak al terugziet in de participerende groepen. Dus hoe doe je daar ook recht aan?

Evelyn: Goeie. Even kijken hoor. Dan wil ik ook nog even terug naar jouw rol en jouw expertise hierbij. Want jij hebt veel ervaring met jeugdparticipatief werken. Op welke manier zou jij graag bij willen dragen aan de rest van het projectteam met de expertise die jij hebt? Je benoemde dat net al een beetje in die adviserende rol, hoe zou jij dat in de ideale situatie voor je zien?

[10:14]

Respondent: Uhm, het zit dus in het meedenken en adviseren en ook in het netwerken eigenlijk, daarvan was ik me nog niet bewust om dat te benoemen. Die linken te leggen. Maar voor mij idealiter is dat, dat er een kartrekker is op jeugd- en jongerenparticipatie, die dat gezicht is en die deze sessies inricht samen met de

studenten. Dat is dezelfde persoon, coördinerend eigenlijk. En dat je eigenlijk een soort miniprojectgroepje daarop krijgt, met ook bijvoorbeeld een Kim Stienen van jongerenwerk die dan het aanspreekpunt is vanuit R-Newt. En ik daarbij, en wat ik daarin kan bieden is netwerk enerzijds en anderzijds dit soort gedachten. En dat betekent niet dat ik het ei van Columbus heb of wat dan ook, maar dat je wel een extra perspectief krijgt van andere ervaringen van hoe je dat zou kunnen aanpakken. Gewoon een kritisch geluid en dat we elkaar wel blijven bevragen van doen we de goede dingen?

Evelyn: Ja, dus eigenlijk bijna een soort intervisie, supervisie is dat dan, groepje?

Respondent: Ja, een klankbord achtig iets. Van: met jullie ervaringen, hoe denk je dat dit werkt? Met de doelen die we beogen. Want ik lees in jouw hoofdvraag 'optimaal betrokken raken', dan heb ik daar een ander beeld bij.

Evelyn: En wat voor beeld heb jij daar dan bij?

Respondent: Ja wat ik net beschrijf, dus nu gaan we drie sessies doen, vragen we jongeren om daar te komen en ik denk dat we daarin een stap overslaan. Hoewel dit natuurlijk hartstikke goed is, in wat ik ook benoem: peer-to-peer en de zaken die ik net benoemde, maar ik denk dat daar nog een stap voor zit.

Het zelfde als jeugdparticipatie in de regio, dat begint allemaal met netwerken en aansluiten. We gaan naar de jongerenraden toe, naar de leerlingenraden toe. We laten zien wie we zijn, wat we kunnen betekenen. En we luisteren, we zijn nieuwsgierig, we zijn betrokken en we duiken in die wereld van hen. En dan pas, op het moment dat je merkt dat zij iets vertellen wat raakt, ga je die uitnodiging doen. Maar je gaat eerst investeren op de relatie.

Evelyn: Ja, en dat is een stap waarvan jij denkt; ik denk dat we die nu overslaan?

Respondent: Ja, zeker met wat je beoogt. Want dit is geen beleidsstuk waar jongeren vervolgens niks van terugruiken zeg maar. Dit is een plek voor kinderen en jongeren, waar je ook wil dat ze deelnemen. Natuurlijk, dat beleid raakt uiteindelijk ook wel de leefwereld, maar daar zit een veel grotere afstand dan wat we hier gaan creëren met elkaar.

Evelyn: Ja precies, echt dat stukje mede-eigenaarschap, daar is meer voor nodig.

Respondent: Exact. En dat is dus ook de tijd nemen in je planning. En die upgrade toevoegen.

[12:54]

Evelyn: Ja. Wat ik me ook afvraag, uhm, als jij met een expertise op jongerenparticipatie betrokken bent bij dit project, ook als adviseur en op die manier, hoe denk jij dan dat mijn onderzoek een aanvulling kan zijn op de rol die jij al hebt binnen de groep, binnen het projectteam?

Respondent: Hmm, kun je mij de hoofdvraag nog een keer laten zien?

(laat hoofdvraag zien)

Respondent: Ik denk dat jouw meerwaarde hem vooral zit in het uitschetsen van deze stappen. Omdat hier, in de relatie, worden de meeste misstappen vaak gemaakt als het gaat om jeugdparticipatie. Dus hoe je zorgt dat de verschillende stappen in die fases, waarmee je zorgt dat het betekenisvol en duurzaam is, dat je die in een soort stappenplan gaat uitzetten. Als je een dromenvanger gaat maken bijvoorbeeld. Dus dat je bijna de stappen,

misschien een opzetje voor een draaiboek of een voorbeelddraaiboek. Hoe je dat zou kunnen doen, welke elementen daarin zouden moeten zitten. Check-in, omgangsregels, werkvorm, ervaringsdeskundigheid, weet ik veel. En dan geef je de studenten ook wat meer handvaten in waaraan ze zouden moeten denken als ze dit gaan vormgeven. Dus een soort kleurplaat met stippellijnen.

Evelyn: Ja nice. Dus eigenlijk meer de kaders schetsen, waarin jij in specifieke situaties meedenkt vervolgens?

Respondent: Ja, want ik kan meedenken, maar wat ik vaak merk, is dat dit allemaal vertellen is vaak anders dan begrijpen, laat staan doen. En in dat begrijpen naar doen kan jij denk ik heel veel toevoegen. Want jij begrijpt als ik dit vertel, hoe belangrijk het is om op die relatie te investeren. En hoe je dat doet, jij begrijpt wat ik bedoel. En hoe je daar zit op zo'n avond, en wat voor vragen je dan stelt. En dat je dus niet gaat vertellen dat je een lectoraat bent met heel veel moeilijke taal en heel veel moeilijke woorden. Maar je maakt het interactief en je verzint een spel waarop je de andere kan leren kennen. En je gaat je verdiepen in wat hen bezighoudt.

Evelyn: Ja precies, die vertalingsslag daarin maken.

Respondent: Precies, en niet zeggende dat het zo zou gaan, maar meer ter voorbeeld, ter illustratie hoe ik het vaak zie gebeuren. En daarin te willen ondervangen.

Evelyn: Ja precies, duidelijk. Is er nog meer waarvan jij denkt daar zit ook nog een verschil in?

Respondent: Vooral de nadruk op benut de expertise die er is. Ik denk super graag mee, ik vind dit keileuk. Ik werk heel graag met jou samen, en ook met de rest van het projectteam, super fijne mensen. En formuleer je vraag of je behoefte duidelijk en wat verwacht je van mij daarin? Omdat ik zelf, in mijn werkwijze normaal super autonoom ben. Dus dan ga je en dan ben ik vaak kartrekker. En ik ben weinig enkel adviserend, dus daar ook zoekende in, in mijn rol. Dus ik wil heel graag iets betekenen en ik heb het nodig dat jullie mij daarin helpen. Door mij bijvoorbeeld structureel te betrekken in een klein werkgroepje jongerenparticipatie en te toetsen op bepaalde dingen. Ik doe het allemaal heel graag, maar help me daarbij.

Evelyn: Ja precies, duidelijk. En je zegt expertise, en in het kader van expertise heb ik nog wel een vraag. Want welke andere voorbeelden van jeugdparticipatief werken, en misschien zelf ontwerpen, zie jij als inspiratiebron voor dit project?

Respondent: Uh, de Nationale Jeugd Raad heeft tien bouwstenen ontwikkeld, die zijn interessant om eens in te duiken. Je hebt stichting Alexander ook, Movisie heeft van alles, Nederlands Jeugd Instituut. Wat ook interessant is, is Pro Demos, die hebben ook werkvormen waarin ze dus kinderen laten participeren. Vooral voor de jongere doelgroep, in het nadenken over hoe een stad of iets er uit moet komen te zien, kun je ook toepassen op een gebied natuurlijk.

Evelyn: Ja, zeker.

Respondent: Dus dat is wellicht interessant. Uhm, daar heb je ook een spel van, ooit ontworpen door een social designer van de design academy, daar is ze mee afgestudeerd. Dat heet Terra, iets met aarde iets. Een soort bordspel ook wat je dus zou kunnen ontwikkelen omdat je met kinderen vaak nog speelser, minder verbaal werken. Dus dat zijn werkvormen waar je in zou kunnen duiken, vooral voor de studenten interessant natuurlijk om toe te passen. Over hoe je dan invulling aan zo'n dromenvanger geeft en daar breder triggert dan enkel 'wat zijn je dromen?'. Zeker voor kinderen moet je hele concrete vragen stellen. Dus dat is even het eerste wat er in mijn hoofd opkomt.

Evelyn: Ja nice, goeie. Top

Respondent: Met ook als tip daarbij, zeker als straks de Dutch Design Week weer is, ga lekker rondzwerven daar. Je doet er vaak zoveel informatie op over werkvormen en even iets anders.

Evelyn: Ja, echt op zoek gaan naar andere plekken waar er op deze manier gewerkt wordt.

Respondent: Ja, en wel heel maatschappelijk gericht is vaak. Want er is vaak een vraagstuk, en daar gaan mensen allemaal dingen omheen presenteren. Dus leuk om te zien. Een beetje knippen en plakken.

Evelyn: Precies, dat werkt goed vaak.

Respondent: Beter goed gejat dan slecht bedacht he!

Evelyn: Zo is dat! Uhm, we zijn in principe alles wel een beetje bij langs geweest, en het is ook wel een beetje tijd. Heb jij nog dingen waarvan je zegt, dit vind ik wel belangrijk om nog even te benoemen, of tips die je nog hebt, of aanvullingen?

Respondent: Begin klein, begin dichtbij en sluit aan op die leefwereld.

Evelyn: Ja, nice, dat is een mooie samenvatting van de rest. Alright, bedankt dan in elk geval voor je tijd nu, ik weet zeker dat ik nog wel een keer over bij je terug ga komen.

Respondent: Ja, dat is mijn wens ook he. Loop me alsjeblieft.

Evelyn: Ja, zeker. En ik zit nog wel te denken. Je zegt, ik zou het fijn vinden als jij actief betrokken wordt door de rest van het projectteam ook, en dan bijvoorbeeld in zo'n kerngroepje jeugdparticipatie. Zou je dat dan ook structureler willen, of is die wens gewoon als het nodig is, vlieg me in?

Respondent: Sowieso structureel om bijgepraat te worden, omdat ik gewoon goed ga op zien en fysiek ergens zijn. Ik ga goed op duidelijkheid; dus wat is de planning en dat soort dingen. Een Whatsappgroepje werkt goed bij mij. Dus daarin kun je altijd vragen stellen, ook zijdelings. Dan heb je gewoon heel snel een reactie.

Evelyn: Ja precies, en niet alleen voor mij ook, maar ook in de samenwerking met het projectteam.

Respondent: Yes.

Evelyn: Dus ook die goede verbinding met elkaar, dat is ook wel iets wat je zou willen in het project?

Respondent: Ja, als iets als een familie voelt dan gedij ik het beste.

Evelyn: Ja precies, top! Daar ga ik mee aan de slag dan. Mocht je zelf later iets hebben waarvan je denkt, dit heb ik niet gezegd maar nu sta ik onder de douche en denk ik er aan, laat het dan vooral weten.

Respondent: Haha ja dan komen de beste ideeën he, zo uit de kraan!

Evelyn: Ja precies! En voor nu in ieder geval heel erg bedankt, heel fijn!

Respondent: Jaa top! Jij ook bedankt he!

Evelyn: Graag gedaan!

Wat zijn algemeen bevorderende factoren van een jeugdparticipatieve aanpak bij het ontwerpen van innovaties?

Naast het zoeken in literatuur is het voor het beantwoorden van deze deelvraag ook belangrijk om met een professional dieper in te gaan op het onderwerp. Daarom ga ik op 20 april 2022 in gesprek met een senior aanjager jongerenparticipatie van het Innovatienetwerk Jeugd van de regio Hart van Brabant.

Het doel van dit interview is om in te gaan op bevorderende factoren voor jongerenparticipatie. Vanuit de expertise zal de aanjager jongerenparticipatie meer kunnen vertellen over de dingen waar rekening mee gehouden en de zaken die sowieso aan bod moeten komen.

De vorm van het interview zal een half-gestructureerd interview zijn. Dit betekent dat ik van tevoren een aantal vragen opstel die een leidraad kunnen vormen voor het gesprek. Wel mag hiervan afgeweken worden; het is vooral belangrijk dat er sprake is van flexibiliteit in het gesprek (van Lieshout, Jacobs en Cardiff, 2017). Migchelbrink (2018) noemt dit het halfopen interview en stelt dat het belangrijk is om de respondent te stimuleren de thema's zelf te concretiseren. Interesse tonen en doorvragen moeten hierbij helpen, daar moet tijdens het interview rekening mee gehouden worden.

Het karakter van dit interview is formeel. Volgens Migchelbrink (2018) betekent dit voor de respondent vooraf al duidelijk is dat het om een interview gaat. In taalgebruik en voorbeelden wordt wel aangesloten op de respondent.

Ook is het volgens Migchelbrink van belang om vooraf afspraken te maken over de vertrouwelijkheid en anonimiteit van het interview.

Opzet interview

Eerst heet ik de geïnterviewde welkom. Daarbij leg ik hen uit wat we gaan doen en waarom we dit zullen doen. Hierbij licht ik mijn hoofd- en deelvraag toe. Ook geef ik aan het begin aan dat het gesprek opgenomen wordt en vraag ik of hier bezwaar tegen is.

Vragen voor het interview:

- Wat zijn volgens jou de meest belangrijke thema's om rekening mee te houden wanneer je een jeugdparticipatieve aanpak gebruikt? (Thema's die vanuit de focusgroep naar voren kwamen, waren: verwachtingen & transparantie, inzetten op de relatie, samenwerking, omgaan met kwaliteiten en uitdagingen van jeugdigen, diversiteit, aandacht voor verschillende fasen en rollen)
- Welke belangrijke zaken komen bij elk jongerenparticipatieproject terug ?
- Denk je dat er een verschil zit in jongerenparticipatie in het algemeen en jongerenparticipatie bij een ontwerpproces?

Ter afsluiting vraag ik of er iets is wat de geïnterviewde zelf nog wil toevoegen. Vervolgens bedank ik haar, geef ik aan dat ze later altijd nog aanvullingen door kan geven, mocht dit nodig zijn. Daarna sluiten we het interview af.

Duur: 23:28

Legenda:

- Vast aanspreekpunt
- Mate van eigen vrijheid / inspraak voor de jongere
- Aandacht voor de persoon / investeren in relatie
- Sfeer/setting
- Aansluiten op de leefwereld van de jongere
- Samenwerking

Tussendoor instemmende knikjes, hummen en ja geluiden. Deze zijn niet in het transcript opgenomen omdat dit de leesbaarheid en duidelijkheid sterk zou verminderen.

Evelyn: Super fijn dat je er bent, dat je even tijd wilde maken. Uhm, allereerst wil ik je vragen of je het goed vindt dat ik het gesprek opneemt zodat ik het uit kan werken later?

Respondent: Zeker, dat is geen probleem.

Evelyn: Fijn, uhm. Want wij hebben elkaar natuurlijk een keer eerder al gesproken over je rol in het projectteam. Maar je hebt natuurlijk ook een expertise op het gebied van jongerenparticipatie. Dus daarom ben ik ook wel benieuwd naar een aantal punten die je er dan belangrijk aan vindt uhm, en aspecten waarvan je zegt die essentieel zijn essentieel om terug te laten komen in het project. En vorige keer heb ik je ook wat hoofd deelvragen laten zien. Ik kan je de hoofdvragen nog een keer laten zien als je dat fijn vindt?

Respondent: Ja

Evelyn: Dan gaan we dat even doen. Die is nu namelijk af, die was toen nog onder constructie. Inmiddels is die af. Uhm, (Evelyn noemt de hoofdvraag op). De vorige keer hebben we naar de eerste deelvraag gekeken. Uhm. nu wil ik graag kijken naar de tweede deelvraag (Evelyn noemt de tweede deelvraag op).

Respondent: Ja

Evelyn: En dan ook bij het ontwerpen van innovaties, uhm, maar daar kom ik straks op terug.

Respondent: Ja.

Evelyn: Ik ben eigenlijk wel benieuwd naar je eerste ideeën als je die vraag zo ziet, of er iets gelijk in je hoofd opkomt?

Respondent: Ja, het is uhm, wil je het optimaal kunnen benutten is het goed om te kijken naar de ervaring van de jongeren zelf daarin te bevragen. De ervaringen van de mensen met de een praktijkervaring, dus de experts

of de professionals. En een danstukje theorie. Uhm, Jongeren moet je vooral zelf bevragen die te maken hebben gehad met jongerenparticipatie en betrokken daarbij zijn. Uhm daarnaast vanuit de experts is het mooi om gewoon best practices op te zoeken. Uhm, Je hebt uhm, hoe heet dat project nou? Kijk het gaat nu echt over participatief onderzoek dus je hebt sowieso de stichting van Alexander Verweij interessant om in te duiken, Movisie, Nederlands Jeugdinstituut vanuit daar allemaal best practices te trekken. Je hebt ook eh. Een platform wat er heel erg uitspringt voor mij uhm (Respondent denkt na). Maar de naam komt mij even niet bij. Het zit in den haag of Rotterdam.

Evelyn: Wat voor iets is het?

Respondent: Young experts?

Evelyn: ExpEx?

Respondent: Nee niet ExpEx.

Evelyn: Jong en je wil wat?

Respondent: Van Evelien Kronen die is daar ook bij betrokken, zo'n vrouwke dat ook helemaal onderzoek doet naar jongeren, die hebben rondom heel mentale welzijn... Die stuur ik je nog heel graag nog na. Maar zij kunnen uhm, qua aan de buitenkant, hoe het eruitziet waarvan ik dacht volgens doorlopen hun mooi processen zeg maar. Dat vind ik dat mooie voorbeelden dus dat is nog wel interessant als je het echt over onderzoek hebt hoe je jongeren kunt betrekken. Nationale jeugdraad natuurlijk.

Evelyn: Ja

Respondent: Uhm dus dat qua dat. Uhm, en onze eigen do's die we altijd vertellen in de presentaties met Samen met de Jeugd, dat is echt vanuit de praktijk en de ervaringen wat we merken wat werkt.

Evelyn: Ja

Respondent: Dus dat zijn de dingen die ik je graag mee wil geven, van kijk daarnaar

Evelyn: Ja, nice en ik hoor je al zeggen dat sommige specifiek op ontwerpen of onderzoek zijn.

Respondent: Ja

Evelyn: Uhm, waar zit denk je het verschil, in een algemeen jeugd participatief aanpak bij een algemeen project of als je echt een onderzoek wilt doen en daarbij jongeren wilt betrekken?

Respondent: Uhm, het zit hem voor een groot gedeelte ook in gevraagd en ongevraagd adviezen. Vaak met jeugdparticipatieve activiteiten is het ook ongevraagd juist vanuit de jongeren zelf en een stukje minder 'vastig' ofzo voelt het er is meer vrijheid om echt vanuit de jongeren te starten. Er zijn minder deadlines en minder kaders waardoor je echt een stroming van jongeren kan voeren.

Evelyn: Ja

Respondent: En zeker met onderzoek komen daar toch echt andere dingen bij kijken. Als ik merk bij zo kinderrechtentour met hoe we dan de opzet maken, de onderzoeksopzet en hoe dat er helemaal uit moet te zien dat is echt de pakkie aan van de lectoren docentonderzoeker. Ik zit veel meer op hoe kun je bij de belevingswereld aansluiten? Hoe zorg je ervoor dat je jongeren gemotiveerd en geactiveerd krijgt om dat ze de ruimte voelen van hey ik heb invloed uhm, op mijn leefomgeving?

Evelyn: Ja

Respondent: Het stukje ontwikkeling van agency. Daar zit ik veel meer op zeg maar. Dus dat maakt echt het verschil. Onderzoek is al veel meer de vertaalslag; hoe ga je dan om met data, hoe zorg dat je allemaal gaat analyseren? En ik kan daar meedenken hoe zorg je ervoor dat je het dan aantrekkelijk maakt voor jongeren zeg maar. Op welke momenten betrek je dan wel of niet jongeren, wat is te abstract? Dus daar zit mijn kracht meer in.

Evelyn: Ja, precies.

Respondent: Schetst dat een beetje een beeld in het verschil?

Evelyn: Ja, zeker. Is het dan ook bij ontwerpen dat je minder makkelijk echt mee kan gaan en je daarin kan aanpassen dan met andere vormen in participatie?

Respondent: In onderzoek bedoel je?

Evelyn: Ja

Respondent: Uhm, ik denk dat het heel erg bijdraagt, een onderzoek, in het vergelijken in wat er allemaal is gedaan. Uhm, hoe omschrijf ik dat? In verhouding met andere theorie die er ligt. En wat ik doe is echt aansluiten en vertalen in wat de jongeren en kinderen. En vervolgens zit daar nog de vertaalslag in het werkveld waar je het dan ook echt in wilt zetten. En ik denk dat daar dus het lectoraat ook zo'n mooie rol in speelt, in hoe maak je die vertaalslag vervolgens, van de belevingswereld naar professionals en de mensen in het werkveld. Uhm, in verhouding tot alles wat al voorheen is onderzocht.

Evelyn: Ja precies. Ja

Respondent: Maar als je dan benieuwd bent naar hoe doe je participatie dan precies in een onderzoek, zou ik zeker ook eens gaan kijken op andere plekken hoe ze dat participatie onderzoek doen. En als je het echt hebt over meedenken over de werkvorm die aansluit op de belevingswereld, daar kan ik je heel erg mee helpen.

Evelyn: ja precies. Top. Uhm, ik ben ook benieuwd, we hebben natuurlijk een focusgroep gedaan en daarbij ook los interviewen nog. Daar is het heel erg gegaan over thema's ook die jullie belangrijk vinden die naar voren komen tijdens het betrekken van jongeren en ook waar nog leerpunten inzitten en waar al kennis zit. Uhm, dat zijn bijvoorbeeld verwachtingen en transparantie inzetten op relatie, samenwerking, omgaan met kwaliteit en uitdagingen van de jongeren en kinderen, diversiteit en aandacht voor verschillende rollen in verschillende fases van het onderzoek. Dus dat is al een flinke greep ook. Wat zijn, volgens jou, belangrijke

thema's om rekening mee te houden op het moment dat je jongeren participatie toepast? Uhm, dat kan zijn wat je gehoord hebt, het kan ook...

Respondent: Uhm ja, wat je net opnoemt is allemaal belangrijk, want het draagt allemaal bij. En uhm, kijk, **bewegen naar die belevingswereld in al z'n facetten, dat maakt niet uit, dat is eigenlijk een soort pijler door alles heen. Al die dingen die je net allemaal opnoemt draagt daaraan bij.**

Evelyn: Ja

Respondent: En uhm, wat daar, merk ik gewoon **wat daar de belangrijkste stap in is, is dat vaste aanspreekpunt. Dat je een personificatie hebt, een mens, waar je je aan kan gaan binden zeg maar. Die behelst de cultuur of de wijze waarop jij omgaat in het project, die dat voorleeft. Dat is wat jongeren het eerste aan gaan proeven zeg maar en dat maakt het tastbaar. En betrouwbaar ook, en daarmee ook veilig. En dat leef je vervolgens ook voor in je werkvormen, dus dat is altijd, waar we het net in de lift ook over hadden, zeker bij vrije onderwerpen, heel veel jongeren hebben veel behoefte aan duidelijkheid gewoon, hele duidelijke kaders. En hoe vaster je thema is, hoe meer je ze vrij kan laten, of hoe hoger ze zeg maar de ontwikkeling van agency hebben gedaan. Omdat dat nog niet binnen hun vaste dagritme ook zit.**

Evelyn: Ja, ja, dus juist dan hele duidelijke kaders zetten waarbinnen ze zelf vrijheid kunnen pakken.

Respondent: Ja, ja. En dat niet zeggen maar doen en daarmee dus doorleven.

Evelyn: Ja. En hoe ben je hier achter gekomen? Is dit uit de praktijk wat je gemerkt hebt?

Respondent: Ja, ja.

Evelyn: Nice, en hoe ben je hier ben je hier, uhm, of hoe is dit gebleken uit de praktijk dan?

Respondent: Uhm **dat op het moment dat je je gewoon focust op die band. Uhm, je bouwt het op gedurende je projecten. En je, ik uhm evalueer hé op meerdere momenten. Dat je altijd op het moment dat je de jongeren ziet, vraagt van: 'en hoe gaat het?' En dan gaan ze weg, check-out, 'hoe was het?', 'komt het overeen met de verwachtingen die je had?' En daarnaast doen we op het begin natuurlijk dingen afspreken, tussentijds en aan het einde ook evalueren gedurende het project. En daarin pijl je dat, van 'hé, wat maakt nou dat je komt?' Wat is de meerwaarde voor jou? Waar zit de win-win hem in? En hoe komt dat dan?**
Het antwoord wat ik daarin het meest terug krijg is, dit is de plek waar ik mag zijn, dit is de plek waar ik word gezien, waar ik word gewaardeerd, waar ik word gehoord. Dat komt door de interactieve setting... Nou dat krijg je al die punten te horen die je net opnoemt, uhm, maar het eerste wat altijd genoemd wordt is eigenlijk die veilige setting. Gewoon heel fijn om hier te mogen zijn, dit is de plek waar ik alles mag delen, waar ik word gezien, waar ik leeftijdsgenoten ontmoet waarmee ik mag sparren, waar ik serieus genomen word, waar ik voel dat ik mij mag ontwikkelen. Uhm, en hoe komt dat dan? Ja omdat jullie gewoon buiten de lijntjes kleuren. Het is niet zo van dit is je rol en dan stop je weet je wel, als begeleider. Nee, ik voel dat jij echt betrokken bent bij wie ik ben als persoon en niet omdat je iets van mij moet, maar omdat je echt het beste met mij voorhebt.

Evelyn: Ja, ja.

Respondent: En dat is een behoefte die ieder mens heeft, zeker jongeren in hun fase waarin ze zo aan het verkennen zijn wie ze willen worden. **En uhm, als je daarin dus voor jezelf zo'n soort positie kan creëren, dat je die vraagbak mag zijn. Iemand die het ook niet weet, maar gewoon bereid is om mee te zoeken en naast je gaat staan. Uhm, en dat uitstraalt. Dan denk ik dat je hele mooie stappen met elkaar kan maken.**

Evelyn: Ja, ja, nice. Echt die veiligheid bieden.

Respondent: Ja, maar dat is vanuit de ervaring en dat toetsen in de gesprekken is dit wat ik het meest terug hoor en wat het meeste wordt gewaardeerd. Dus dat is ook ons allereerste focuspunt om die band aan te gaan met jongeren, merk je dat ze moeilijk naar jou toekomen, nou dan ga je naar hen toe. En dan ga je zo ver in die wereld zitten totdat je die band kan maken zonder iets te willen. Eerste investeren in de relatie.

Evelyn: Ja, ja, ik denk dat ook dat een belangrijke die je zegt. Zeg maar, eerst zelf geven voordat je van hen verwacht.

Respondent: Ja! Dat is je startpunt en vanuit daar ga je zoeken met elkaar van hé, wat wil jij, waar droom je van, wat kun je daar zelf in, waar heb je hulp bij nodig, wie moet je daarbij helpen?

Evelyn: Ja precies, nice. Uhm, dus dat is voor jou heel duidelijk.

Respondent: Meest belangrijkste bij jeugdparticipatie.

Evelyn: Ja, ja, de band en het vaste aanspreekpunt die die band op kan bouwen zeg maar. Dat vertrouwen en de sfeer daarbij neerzetten. En wat zijn nog meer dingen waarvan je zegt, dat is ook iets wat in elk project of ding wat ik doe terugkomt?

Respondent: Duidelijkheid, duidelijkheid, duidelijkheid. In alles wat je doet. In de whatsappgesprekjes die je hebt met jongeren, in gewoon de sessie zelf als je voor de groep staat. Leuk dat je allemaal vrije werkvormen en zo gebruikt, maar denk alles uit, doorloop het, doe een generale repetitie. En doe dat alsof het voor het 'echte' is. Waarbij je ook mensen de rol van de deelnemer laat innemen en praat met elkaar over hoe voelt dat, hoe is dit, voel je de ruimte om te mogen delen wie jij bent weet je wel? Ja, want dan ga je ook door zo in te leven en eigenlijk die reis, die klantenreis weet je wel, te maken, zo ga je finetunen en zorg je dat het aansluit.

Evelyn: Ja precies.

Respondent: En daarin dus de mensen dus meenemen. Dus als je bent aangesloten van, ja, wij merken dit ook, we willen ook hier verandering in, dit is de behoefte. Oké, kunnen jullie dan met ons meedenken, wij gaan jullie daarin gewoon ondersteunen, Oké, wat heb je nodig. En dan ga je vragen weer af en dat faciliteer je. De rest laat je zo veel mogelijk bij de ander. Maar dat je de vaste persoon bent die het overzicht heeft, die duidelijkheid kan creëren en die weet van oké ongeveer die kant op. We moeten ongeveer langs deze marken. En hoe we daar gaan komen, dat zoeken we samen uit. Maar wel dat je dat plan hebt zeg maar. En dat zit hem ook in duidelijk communiceren aan de voorkant, dan gaan we dit doen, dit is de agenda, zorgen dat mensen tijd hebben om zichzelf in te lezen. Want als je die vastigheid biedt, dan bied je dus ook de structuur en het vertrouwen en dat is dat voorleven weer hé, waarop mensen dus meegaan. Want dan creëer je betrouwbaarheid.

Evelyn: Ja. Ja. En in wat voor, uh, want, want, vastigheid en duidelijkheid kan natuurlijk op super veel verschillende manieren en vlakken. Wat, op welke vlakken zie jij het als het meest belangrijk om heel duidelijk te zijn en om heel vast...?

Respondent: In je, aan de persoon die is duidelijk; wie is waarvoor? Maar ook in taakverdeling, de rollen, bij wie kun je waarvoor zijn en waarvoor niet? In je appjes, dat je gewoon kort en krachtig bent zeg maar. Maar ook in je agendavoorbereiding, in wie doet wat op de dag. Gewoon in alles gewoon met elkaar afstemmen, afspreken en vastleggen en opschrijven en het gaan checken. Dus het is uhm. Delegeren, controleren, dat is het eigenlijk de hele tijd.

Evelyn: Ja, nice.

Respondent: Iedereen is zo druk in z'n hoofd altijd, dus uhm, dit is iets wat mensen erbij doen. Dus je zult de hele tijd, uhm, één iemand moet de coördinatie behouden.

Evelyn: Ja, ja. Dat is eigenlijk ook weer die kaders opstellen van dit gaan we doen.

Respondent: Ja, en daarmee niet zeggende dat die kaders helemaal vast zijn. Alles is bespreekbaar maar je hebt een basis.

Evelyn: Ja precies, ja.

Respondent: Je kunt niet mensen zomaar in het diepe gooien weet je wel, dus bevragen. Oké dan zie je de vraagtekens, dan ga je zelf op onderzoek uit. Oké, dit is te spannend, oké, zal ik dan meegaan? Net zoals Inspiratiecafé pakken we een thema weet je wel en dan ga je, wat ik net ook zeg hé, je gaat de mensen die de ervaring hebben, de experts, welke theorieën zeg maar. Dan ga je met mensen in gesprek of je gaat op werkbezoek of je gaat mensen spreken zelf die ermee te maken hebben, je gaat op internet duiken om informatie te verzamelen. En dan ga je ook in verschillende niveaus, dus lokaal kijk je, wat is er allemaal in de omgeving te halen, wat is er regionaal, provinciaal, landelijk niveau? Wat is er allemaal te doen, ligt eraan hoeveel tijd je hebt natuurlijk. Maar verbreden, verbreden, verbreden met elkaar. Want dan krijg je inspiratie. Hé, jij doet het zo, jij doet het zo. Ah, nou weet ik weer een beetje welke kant ik op moet.

Evelyn: Ja, ja precies.

Respondent: En dat doe je in zoverre samen als iemand daar behoefte aan heeft. Maar je ziet heel vaak dat mensen nu bevroren omdat alles nu is uitgekauwd in deze maatschappij voor veel mensen. Dus als ze ruimte krijgen weten ze niet zo goed wat ze ermee moeten, dat is de ontwikkeling van agency, ik heb invloed op iets. Dat is belangrijk dat we dat weer ontwikkelen met elkaar.

Evelyn: Ja, nice. Uhm, eentje die er ook nog wel op aansluit uhm. Want in dat gesprek kwam heel veel naar voren dat uhm..

Respondent: Die focusgroep bedoel je?

Evelyn: Ja.

Respondent: Met wie was dat?

Evelyn: Dat was eigenlijk met het hele projectteam behalve jij.

Respondent: Oké.

Evelyn: Uhm, dat verwachtingen en transparantie een heel groot thema was. Waarvan ze zeiden, we willen daar heel veel in leren in hoe we dat moeten doen, want dat is iets waarvan we denken dat het heel belangrijk is, maar waarvan we het lastig vinden hoe we dat goed moeten doen richting jongeren. Uhm, hoe doe jij dat zelf zeg maar, want je zorgt dat je. Je zegt dat bijvoorbeeld door duidelijk te zijn, uhm, op wat voor manier houd jij rekening met verwachtingen en transparantie en zo?

Respondent: Het is allereerst met je team zorgen dat de rolverdeling duidelijk is en welke taken daarbij horen. Jongeren en kinderen proeven alles, dus als je het intern goed geregeld hebt dan ga je dat ook uitstralen naar buiten, dus daar start je. Je basis gewoon solid maken en dan pas naar buiten treden.

Evelyn: Ja.

Respondent: Dus dat allereerst, uhm. En dan is het dus, uhm, je project, oké, welke fases, wat is van invloed op de wereld van jongeren? Welke mate van invloed hebben ze daarop en hoe ga je ze dan laten participeren? En wat is, hé, altijd nadenken. Wat is het doel van jongerenparticipatie, wat is de meerwaarde en hoe ga je dat terugkoppelen? Dus altijd zorgen dat dat structurele erin zit, dus dat neem je er allemaal in mee. Eerst in je eigen team, zorgen dat je het kan voorleven en daarna ga je uitstralen.

Evelyn: Ja, je eigen basis stevig hebben weer en dan dat doorbouwen.

Respondent: Dat is hetzelfde met ouders toch, je moet op één lijn zitten want anders gaat je kind daar misbruik van maken.

Evelyn: Ja, fair enough.

Respondent: En zeker kinderen en jongeren die met de hechting ook niet zo lekker zitten, die gaan gewoon testen. Van nou oké, ik ben al eerder in de steek gelaten, wat ga jij voor mij betekenen? En dan gaan ze proberen, gaan ze van die bommetjes leggen en hier een beetje duwen, weerstand geven. Gaan ze kijken hoe erg jij betrouwbaar bent. En als je fundering niet stevig staat gaat dat shaken.

Evelyn: Ja, precies.

Respondent: Want dan ben je niet op één lijn en dan weet je niet wat de ander gaat zeggen. En daarom moet je naar elkaar transparant zijn, maar ook naar buiten.

Evelyn: Ja, nice. Die kan pas echt als je het zelf ook goed weet wat je aan het doen bent en wat niet.

Respondent: Ja, of niet weet en dat dus ook uitspreken.

Evelyn: Ja, nice. Uhm ja in principe zijn we de belangrijkste dingen denk ik al een beetje bij langsgedaan. Uhm, is er in jou hoofd nog iets opgepopt waarvan je denkt oh ja, dat is eigenlijk ook belangrijk en wat goed werkt bij jongerenparticipatie? Of wat belangrijk is om rekening mee te houden?

Respondent: Uhm, ja inchecken. Als je merkt, gewoon onderbuik gevoel hé, binnen je eigen team of daarbuiten. Heb je het idee dat iemand niet helemaal mee is? Bel hem of haar nog even op. Uhm, is het duidelijk wat er verwacht wordt, wat heb je daarvoor nodig? Wat je naar de jongeren doet, doe je ook naar je eigen collega's. Dus dat, ik denk dat dat heel belangrijk is. En altijd alles gewoon inchecken. Het duurt wel langer altijd, maar dan ben je wel op de 'longrun' ben je minder tijd kwijt aan miscommunicatie.

Evelyn: Ja, is ook weer deel van die stevige basis.

Respondent: Ja, exact, ja. Aan de voorkant afspraken maken en aan de achterkant kun je checken met elkaar. Dus dat, en ik merk ook wel vaak dat we langs elkaar heenlopen hé, zeker als je met heel veel mensen samenwerkt. Hoe neem je iedereen mee en zet je plantjes, zaadjes zeg maar. Dat mensen ook deelgenoot worden van waar je mee bezig bent. Dus niet decoreren maar echt mee laten denken. En dat is de grootste kunst.

Evelyn: Ja, zeker. Heb je verder nog dingen die nog benoemd moeten worden?

Respondent: Nee, ja vooral gewoon doen! Gewoon praktisch aan de slag en dan merk je vanzelf wel waar je tegenaan loopt zeg maar.

Evelyn: Ja, trial and error.

Respondent: Ja, maar echt toch. Want ieder project is weer anders en doe je weer nieuwe ervaringen op in wat wel en niet werkt en daar gewoon in meenemen inderdaad waar dat allemaal ligt. En dan eerst ook goed uitchecken weet je wel, voordat je iets gaat opzetten. Niet te hard rennen. Maar wel doen hoor, daar niet van, maar snap je wat ik bedoel?

Evelyn: Ja, zeker, duidelijk hebben wat je wil en daar gewoon iedere keer mee aan de slag gaan.

Respondent: Ja, maar wel iedereen iedere keer meepakken daarin, in je plannen. Van, oh dat wil ik gaan doen, dan en dan graag feedback. Uh en niet van, dit is het plan in de bijeenkomst terwijl ik helemaal geen tijd heb gehad om het te checken. Of dat je weet dat ze wel bezig zijn in hun expertise, maar hoe breng je het dan bij elkaar. Dat soort dingen allemaal van te voren uitdenken. Oké, op welke manier wil je welke mensen op welk moment betrokken hebben.

Evelyn: Ja, ja.

Respondent: En dat is ook doen hé, een plan maken.

Evelyn: Ja, zeker.

Respondent: Vooruitdenken, anticiperen. En daarop kun je dan vervolgens weer evalueren.

Evelyn: Ja, dus iedereen erbij betrekken. Niet alleen jongeren.

Respondent: Ja, maar ook op dat punt ook, dat het ook van invloed is.

Evelyn: Ja, ja, nice, goeie, alright.

Respondent: Helpt dat?

Evelyn: Ja, zeker

Respondent: Is het concreet genoeg? Want de vragen zijn zo breed.

Evelyn: Ja, dat is ook, maar dat is ook juist goed. Het is fijn om te horen dat heel veel ook weer heel erg terugkomt op dezelfde dingen. Uhm, en je geeft wel een breed thema aan maar daarin wel al hele specifieke dingen bij wat werkt en dat is heel fijn. Dus dat is alleen maar top.

Respondent: Nice. **Onderbuikgevoel, dat is in ieder geval belangrijk. Als je het gevoel hebt, is diegene er nog bij of ben ik die kwijt? Dan waarschijnlijk proef je dat goed en is het tijd om in te checken en niet af te wachten.**

Evelyn: Precies, ja.

Respondent: **Om mensen even te bellen en te appen. Laat ook zien dat je betrokken bent hé. Je vraagt betrokkenheid van de ander.**

Evelyn: Ja, eigenlijk gaat jongerenparticipatie ook veel meer om een, het is meer een soort filosofie bijna dan een methode zeg maar.

Respondent: Precies, het staat niet vast, het is gewoon een grondhouding inderdaad. Om dat te creëren met elkaar.

Evelyn: Ja, nice. Uhm ik ga hem lekker afsluiten want het is voor jou ook zo tijd. Uhm, heel erg bedankt! En mocht er nog wat achteraan komen, laat het maar weten.

Respondent: Ja dat komt goed.

Wat zijn volgens jongeren de bevorderende factoren van een jeugdparticipatieve aanpak die de betrokkenheid van jongeren vergroten?

Voor het beantwoorden van deze deelvraag is het belangrijk om met jongeren in gesprek te gaan die ervaring hebben met participeren en hierop kunnen reflecteren. Aan hen wil ik vooral vragen wat ervoor zorgde dat ze zich betrokken voelde in de projecten waarbij ze de mogelijkheid kregen om te participeren.

Omdat het gaat om de ervaringen die zij hebben, vind ik het belangrijk om van tevoren niet teveel vragen te formuleren. Op deze manier is er veel ruimte om door te vragen op wat er voor hen werkt. Daarom bereid ik beperkt aantal vragen voor waarvan ik graag wil dat ze aan bod komen, maar zal ik verder vooral ingaan op de antwoorden die gegeven worden. Dit is in lijn met het halfopen karakter van het interview waar Migchelbrink (2018) over schrijft. Ook wordt er in deze bron gesteld dat het belangrijk is om de respondent te stimuleren de thema's zelf te concretiseren. Interesse tonen en doorvragen moeten hierbij helpen, daar moet tijdens het interview rekening mee gehouden worden.

De vorm van het interview kan ook een half-gestructureerd interview genoemd worden. Dit betekent dat ik van tevoren een aantal vragen opstel die een leidraad kunnen vormen voor het gesprek. Wel mag hiervan afgeweken worden; het is vooral belangrijk dat er sprake is van flexibiliteit in het gesprek (van Lieshout, Jacobs en Cardiff, 2017).

Het karakter van dit interview is formeel. Volgens Migchelbrink (2018) betekent dit voor de respondent vooraf al duidelijk is dat het om een interview gaat. In taalgebruik en voorbeelden wordt wel aangesloten op de respondent. Ook is het volgens Migchelbrink van belang om vooraf afspraken te maken over de vertrouwelijkheid en anonimiteit van het interview.

Opzet interview

Eerst heet ik de geïnterviewde welkom. Daarbij leg ik hen uit wat we gaan doen en waarom we dit zullen doen. Hierbij licht ik mijn hoofd- en deelvraag toe. Ook geef ik aan het begin aan dat het gesprek opgenomen wordt en vraag ik of hier bezwaar tegen is.

Vragen voor het interview:

- Wat betekent jongerenparticipatie voor jou?
- Op welke manieren heb jij ervaring met participeren?
- Voelde je je hier ook echt betrokken?
- (Nee? → wat had ervoor gezorgd dat je je wel betrokken had gevoeld?)
- Wat zorgde ervoor dat jij je hierbij betrokken voelde?
- Waar moeten volwassenen/professionals volgens jou op letten als ze met jongeren werken?

Ter afsluiting vraag ik of er iets is wat de geïnterviewde zelf nog wil toevoegen. Vervolgens bedank ik haar, geef ik aan dat ze later altijd nog aanvullingen door kan geven, mocht dit nodig zijn. Daarna sluiten we het interview af.

Duur: 33:53

Leeftijd: 23 jaar

Legenda:

- Setting / structuur
- Eigen vrijheid / inspraak voor de jongere
- Aandacht voor de persoon / investeren in relatie
- Jongere meenemen in het hele proces
- Communicatie met jongeren

Tussendoor instemmende knikjes, hummen en ja geluiden. Deze zijn niet in het transcript opgenomen omdat dit de leesbaarheid en duidelijkheid sterk zou verminderen.

Evelyn: Super fijn dat je er bent, dat je even tijd wilde maken. Uhm, allereerst wil ik je vragen of je het goed vindt dat ik het gesprek opneemt zodat ik het uit kan werken later?

Jongere 1: Ja zeker, helemaal goed.

Evelyn: Nice. (Geeft toelichting onderzoek en hoofd- en deelvraag)

Kan je allereerst iets vertellen over jouw ervaring met jeugdparticipatie, op welke manier jij zelf mee te maken hebt of hebt gehad?

Jongere 1: Ja, ik uhm, ben denk ik onderhand 5 jaar terug, 5/6 jaar terug ben ik begonnen bij het Innovatienetwerk als jongere. Uhm, toen heb ik een adviesvangerstraining gedaan en vanuit daar ben ik eigenlijk altijd een beetje blijven hangen als jongere en heb ik altijd, uhm ja, meegeholpen om de stem van de jongere binnen de jeugdhulp te laten horen aan beleidsmakers, gemeentes, professionals die in zorg werken. Daarbij heb ik dan vorig jaar tijdens mijn studie ben ik begonnen als stagiaire bij het Innovatienetwerk dus heb ik achter de schermen mee kunnen kijken hoe het reilen en zeilen eraan toe gaat en wat er allemaal nodig is om zeg maar, ja, tot stand te brengen. Of ja niet tot stand te brengen, ik moet het anders zeggen. Hoe je een bijeenkomst voor jongeren organiseert en hoe je dat ook zo fijn mogelijk maakt. En even kijken, wat heb ik nog meer gedaan?

Evelyn: Heb je vanuit je school nog andere manieren van participatie meegekregen?

Jongere 1: Ja, de studentenraad. Dat heb ik een hele lange tijd gedaan. Eerst gewoon als student, toen als secretaresse en daarna als voorzitter. Uhm, dus drie jaar heb ik dat eigenlijk gedaan. Even kijken, maar dat was ook wel een iets andere vorm, omdat je dan natuurlijk vanuit het onderwijs heel erg betrokken bent bij hoe je het onderwijs kan vormgeven en ja dan heb je ook instemmingrecht op begrotingen en budgetten en dat werkt allemaal net wat anders dan bijvoorbeeld bij het Innovatienetwerk.

Evelyn: En waar zit voor jou het verschil in dan? Of waaraan merkte je dat?

Jongere 1: Uhm, het verschil zat hem denk ik toch wel in de onderwerpen waar je het over hebt. En uhm, de agenda die je ook hebt. Als studentenraad weet je: er zijn gewoon een bepaald aantal belangrijke momenten in het jaar waarin je bijvoorbeeld een raad van toezicht ziet, of een raad van bestuur, of je gaat bij directeuren langs van Mbo-scholen waar je dan mee in gesprek bent. Dat zijn gewoon allemaal vaste, ja, wat vastere tijden in het jaar en dat zijn afspraken die je als studentenraad ook echt bij moet wonen. Uhm, bij het Innovatienetwerk creëren wij gewoon zelf die momenten, heb ik het idee, als ik het goed zeg. En je hebt dan natuurlijk wel dat een begeleider, of een Eva als aanjager, sluit natuurlijk aan bij de verschillende jongerenraden of de verschillende clubs waar jongeren komen, en heb je natuurlijk ook je eigen structuurtje. Net als bijvoorbeeld bij de Jeugdwelzijnsraad (JWR), wat bijvoorbeeld één keer in de drie weken is, maar dat is toch net anders, want dat is allemaal zelf gecreëerd. En het is niet per se alsof uhm, wij als JWR zeggenschap hebben over de begroting van de gemeenteraad of van de regio. Terwijl bij een studentenraad, ja dat is gewoon één van je taken, dat moet gewoon zo. En dat is ook gewoon wettelijk vastgelegd, dat je dat gewoon als studentenraad, dat je daar akkoord op moet geven of niet. Dus daarin zit denk ik ook wel het grote verschil. En ja, het is natuurlijk een onderwijsinstelling waarin ze gewoon, dat is een heel apparaat met een heel team. En dat is bij het Innovatienetwerk ook wel zo, maar daar, ja, daar zie je dan hoeveel geld er dan in zo iets wordt gepompt. Ik bedoel, daar hadden ze drie of vier secretaresses of twee bestuurders. Dat je dan denkt, ja, bij het Innovatienetwerk is het een net wat kleinere club die toch wel heel erg aan het trekken en aan het duwen is. Dus ja, vooral dat.

Evelyn: Ja, dus de structuur verschilt dan heel erg. En ergens klinkt het ook een beetje alsof het bij het Innovatienetwerk vaak wat meer ongevraagd advies is, en bij de studentenraad wat meer gevraagd. Is dat hoe jij dat ziet?

Jongere 1: Ja, ja. En we hebben natuurlijk ook bij het Innovatienetwerk wel gevraagde adviezen, net als bij een beleidsmaker die dan met een vraagstuk komt, maar uhm, bij studentenraad staat het vast en bij het Innovatienetwerk is het net wat vrijblijvender en moet je toch net wat actiever opzoek ook. En moet je jezelf ook net wat meer kenbaar maken zodat beleidsmakers ook weten dat ze bij jou terecht kunnen voor dat advies zeg maar. Dus daarin denk ik wel dat het verschil wel wat groter is.

Evelyn: Ja, is er één van de twee vormen die jou ook meer aanspreekt? Waar je je fijner bij voelt?

Jongere 1: Ja, sowieso het Innovatienetwerk dan. Ik denk het grote verschil, een groot verschil tussen de studentenraad ook en het Innovatienetwerk dan bijvoorbeeld, is uhm, de zakelijkheid. Ik weet nog wel het eerste jaar dat ik erbij kwam, zat ik ook echt met een groepje meisjes die allemaal een andere culturele achtergrond hebben. En ze waren bij de studentenraad gewoon heel erg gewend dat ja, witte meisjes met blond haar en blauwe ogen zeg maar daaraan deelname. En ja, wij zijn zeg maar ook best wel luidruchtig, en nou ja, dat is toch net wel een ander soort sfeertje dat je dan met je meebrengt dan wanneer het allemaal zo zakelijk is. En dat is echt wel, ik weet nog wel dat het laatste jaar, dat ik dan voorzitter was, dan konden we ook echt wel grapjes maken met die bestuurders en ook wel konden zeggen van 'nou ja, doe mij maar twee frikandelbroodjes' bij wijze van. Dat je dan ook in het begin toch wel wat terughoudender bent. En je merkt ook wel dat je, als je die vibe aanhoudt van dat zakelijke, dat ze daar dan heel makkelijk in meegaan. Terwijl bij het Innovatienetwerk is het altijd wel laagdrempelig en informeel geweest, omdat je van tevoren vaak met elkaar samen eet en dan maak je toch weer een praatje met elkaar. En uhm, het is niet allen even kort 'hoe is het?' en 'hoe gaat het', maar er wordt echt wel interesse en belangstelling getoond in wie je bent. En dat was, bij een studentenraad was daar net wat minder tijd voor. En dan merk je wel naar verloop van tijd, hoe meer je dan met die bestuurders, hoe beter je ze ook kent, dan komt het wel op gang. Maar er is toch wel een zakelijke afstand. En dat is bij het Innovatienetwerk wat minder.

[7:40]

Evelyn: Ja, precies. En is dat iets positiefs voor jou, die informele setting?

Jongere 1: Ja, zeker, zeker. Want het is zeg maar, informeel, laagdrempelig en daarbij weet je ook wat je wel en niet kan maken zeg maar. Uhm..

Evelyn: Ja, en wat maakt dat fijn? Die laagdrempeligheid en die informele setting?

Jongere 1: Ja dat je echt jezelf kan zijn en mag zijn. En dat je niet zeg maar, ja, als je zenuwachtig bent dan kan je dat gewoon uitspreken en dan kun je dat met elkaar delen en bespreken. Terwijl dat, als ik bij wijze van heel zenuwachtig zou zijn bij zo'n studentenraad, dan kan ik dat ook wel bespreken en delen, maar dan is daar toch minder aandacht voor. En dan ben ik een persoon die dat liever voor zichzelf houdt, waardoor ik me dan toch minder op mijn gemak voel zeg maar.

Evelyn: Ja, dus die aandacht voor jou als persoon zorgt ervoor dat je je comfortabeler voelt, en dat maakt het participeren dan ook makkelijker voor jou?

Jongere 1: Ja, ja, ja, zeker.

Evelyn: En in die projecten die je noemde, heb je je daar ook echt betrokken in gevoeld?

Jongere 1: Ja zeker, vooral bij het Innovatienetwerk bedoel je dan he?

Evelyn: Ja, en ook bij de studentenraad.

Jongere 1: Uhm, ja eigenlijk wel. Ik moet zeggen, bij het Innovatienetwerk heb ik vooral dan dat natuurlijk de aanjagers je voorbereiden op wat er komen gaat, om het maar even zo te zeggen. En bij de studentenraad moest ik dat zelf op een gegeven moment gaan doen. Uhm, en daarin, wacht even, wat was je vraag ook alweer?

Evelyn: Hoe je, of je je betrokken voelde daar?

Jongere 1: Ja zeker, want als jongere zijnde wordt je gewoon meegenomen door de aanjagers. En bij de studentenraad toen ik dat op een gegeven moment zelf meer moest gaan doen, dan merk je toch wel dat je meer aan menen moet gaan trekken en ja, toch ook wel moet gaan inschatten; wie is de juiste persoon voor de vraag die ik heb? Dus dan, ja, op de ene manier word je wel betrokken, maar tegelijk is het ook wel heel makkelijk om uhm, ja, kwijt te raken waar ze mee bezig zijn bij zo'n studentenraad. Terwijl bij het Innovatienetwerk, ja dan word je vaak herinnerd, of dan krijg je vaak een verzoek van 'Hey, zou je het leuk vinden om hieraan mee te doen?'. In de voorbereiding is dan eigenlijk al heel veel voor je gedaan als jongere waar je zelf niet meer over hoeft na te denken. Dan is het vaak gewoon dat je er moet zijn en ja, een beetje moet vertellen over je ervaringen of wat je ervan vindt. En ja, dan ga je weer naar huis zeg maar. Terwijl bij een studentenraad dan moest ik toch wel meer voorbereiden, stukken lezen, de juiste mensen contacten om meer informatie op te halen. Ook naar die jongeren toegaan om op te halen wat zij zelf nou vinden. Dus ja, ik voelde me wel betrokken maar bij allebei de kanten is het net anders zeg maar. Op verschillende manieren.

Evelyn: Ja, ja. En wat zorgde bij elke kant dan dat je je er wel betrokken bij voelde? Want je zegt, bij de één moest ik veel zelf doen, bij de ander werd het meer gedaan. Uhm, wat zorgt er dan voor, uhm, allereerst bij degene waar al veel voorbereidend werk werd gedaan. Wat zorgde ervoor dat je je dan toch heel betrokken voelde daarbij?

Jongere 1: Nou, uhm, sowieso de reminder-appjes, van 'Hey...', uhm, nee wacht, ik zal eerst bij het begin beginnen. Eerst überhaupt de vraag van 'He, wil je meedoen?'. Dan denk ik wel van he, wat leuk dat je aan me hebt gedacht. Dat er een beroep wordt gedaan van vind je het leuk om mee te denken of mee te helpen. Leuk dat er aan me wordt gedacht zeg maar, want ze hadden net zo goed een berichtje op Facebook kunnen zetten, of of LinkedIn ofzo.

Evelyn: Ja, dus echt die persoonlijke 'touch'? Dat er aan jou zelf gevraagd wordt of je mee wil doen?

Jongere 1: Precies ja. Dat. Daarnaast ook dat je eigenlijk continu op de hoogte wordt gehouden welke stappen er gemaakt worden. Dus van, ik zeg maar wat, stel dat er een locatiewijziging gemaakt wordt. Het zit hem vaak in die kleine dingetjes. Stel dat je, in het eerste bericht dat ze zeggen we spreken af op het stadhuis en het blijkt vervolgens een andere locatie te zijn, dan wordt dat toch wel met je gecommuniceerd op een best wel, ja, hoe moet ik dat zeggen? Best wel van tevoren, het is niet allemaal pas op het laatste moment van dit is de bedoeling zeg maar. Ook wordt vaak wel in dat proces in de aanloop naar dat evenement of wat het ook is, wordt ook wel met je besproken van 'he, snap je wat we gaan doen?'. Je wordt best wel voorbereid van wat er komen gaat. Dat scheelt ook al wel dat je je zelf een beetje voorbereid wordt als je daar naartoe gaat. Dus dat is dan vaak dat er even een uurtje wordt gepland of een halfuurtje, even de tijd wordt genomen van 'Het, dit en dit en dit is de bedoeling van het event, vind je het nog steeds leuk om deel te nemen, kom het het nog steeds uit? En uhm, er gaan nog andere jongeren mee, of je bent bij wijze van spreken de enige die meegaat.'. Dat kan ook nog. En dan op het event zelf krijg je meestal een draaiboekje ofzo, dat je een beetje weet wat de bedoeling is. Of die maak je dan met z'n allen van tevoren, dat is ook nog een optie. En dat spreek je dan ook voordat het event is, spreek je meestal met elkaar af om nog even alles door te nemen, om te kijken of iedereen er achter staat. Of dat wordt ook nog wel eens in de auto gedaan. Er worden wel manieren gevonden dat je toch nog even, nog echt een extra boost krijgt voor wat er komen gaat.

Evelyn: Ja, je zorgt dat je vooraf echt al in de stof zit, weet wat je gaat doen?

Jongere 1: Ja, precies ja. Ja, en dan wordt er vaak ook nog de vraag gelegd van 'Vind je het fijn als ik begin met een introductie of willen jullie dat zelf als jongeren doen?'. Dat geeft ook wel alweer meer vrijheid in, oké, ik vind het toch wel fijn als een aanjager vertelt wie we zijn en wat we doen, of, ja, op sommige momenten denk je wel van 'Oké dat vind ik ook wel leuk om te vertellen'.

Evelyn: Ja, dus ook je mate van participatie heb je zelf inspraak in?

[14:00]

Jongere 1: precies ja. En uhm, eigenlijk gedurende het event ook. Ja, het zit hem ook weer in die kleine dingetjes, dat dan een aanjager of een andere begeleider ook vaak naast je zit of achter je staat en je daarbij ook, nou bijvoorbeeld aankijkt als je praat, of jij kan terugkijken naar die persoon. Dat maakt het ook minder spannend als je dan je verhaal aan het delen bent in een zaal of waar het ook is zeg maar. Uhm, en ook uhm, je vult elkaar ook vaak aan. Dus als je dan merkt dat een aanjager of een begeleider of iemand net iets is vergeten en je denkt als jongeren van 'Oh ja wacht, maar we hebben ook dit gedaan!', dan kun je dat, dan heb je daar ook de vrijheid in dat je dat eigenlijk altijd mag inbrengen. En dat het niet gelijk is dat als je dat inbrengt, dat je dan gelijk een scheef gezicht krijgt of uhm, of dat er dan, ja, uhm, een beetje raar gekeken wordt naar je, van 'Wat ben je nou allemaal aan het doen? Het gaat niet meer volgens de structuur ofzo'. Dat scheelt ook wel een hoop. En vaak na afloop dat je nog even de tijd hebt om met elkaar na te babbelen. En als die tijd er niet is, dan wordt er vaak nog een appje gestuurd achteraf of een belletje gedaan van 'Hey, ben je veilig thuis aangekomen? Hoe vond je het?'. Dat dat ook daarna wordt besproken. En ook vaak later in het jaar dat je dan nog een terugkoppeling krijgt van hoe dat is gegaan. Al die elementen daarvan, zorgen dat je denkt van 'Ah, ja, ik voel me toch wel weer voldaan.'.

Evelyn: Ja, nice. Dus echt van begin tot eind in elke stap betrokken worden. Vooral ook op de hoogte gehouden worden, hoor ik je zeggen. En daarin de ruimte krijgen om je eigen bijdrage vorm te geven.

Jongere 1: Ja zeker. Je weet zeg maar, er zijn bepaalde kaders geschetst, dus er wordt ook wel afgebakend van hier gaan we het over hebben. Maar binnen dat stuk heb je wel alle vrijheid om te delen wat jij vindt, wat jij denkt, uhm, wat je graag mee zou willen geven aan de anderen. Dus daarin wordt ook wel in de voorbereiding goed meegekeken van dit is waar we het over gaan hebben, en dit is wat je zelf eraan toe kan voegen. En het fijne eraan is als je langere tijd met elkaar samenwerkt, dat je dan ook steeds meer voorbeelden die je dan zelf bijvoorbeeld denkt dat ze er niet helemaal inpassen, dat dan een andere jongere of begeleider of aanjager kan zeggen van 'Hey, weet je nog die ene keer toen je dat zei, misschien kan je dat weer zeggen!'.

Evelyn: Ja, echt samen verantwoordelijk zijn?

Jongere 1: Precies ja, dus je draagt het ook niet per se alleen, je draagt het met zijn allen.

Evelyn: Ja, en je draagt het dus ook echt mee? Dat gevoel heb je echt?

Jongere 1: Ja, zeker. Ja, je voelt je er toch wel verantwoordelijk voor. Dat je denkt 'Ah ja, het is toch wel leuk om mee te bouwen aan iets groters zeg maar'. En vooral dan het verbeteren van de jeugdhulp, want elke stap die je daarin kan maken met zijn allen. Want dat gevoel krijg je dus ook wel door bijvoorbeeld afspraken te maken met zijn allen van tevoren en die ook elke bijeenkomst te herhalen. Uhm, en door elkaar ook frequent te zien zeg maar. Dat zorgt allemaal dat je het gevoel hebt dat je het samen doet.

Evelyn: Ja, nice. En wat zorgt er nog meer voor, voor het echt samen doen?

Jongere 1: Samen eten van tevoren. Dat is echt wel een hele, heel veel mensen denken dat het onbelangrijk is, maar het is eigenlijk best wel belangrijk. Dat je van tevoren even lekker rustig kan landen. Want soms heb je mensen die dan, er zijn ook jongeren bij ons die dan hele drukke werkdagen hebben gehad en gelijk vanuit werk daar naartoe gaan. En ik heb dat zelf ook best wel vaak, dat ik dan naar school ben geweest of daar soms iets eerder wegga, gelijk daar naartoe gaan. Maar dan heb je toch even een moment waarop je gewoon even kan landen zeg maar. Toch even dat je binnenkomt, je krijgt dan een naamsticker of helpt mee om de naamstickers uit te delen en je krijgt wat eten. Dan kan je met iedereen even zo kort bijpraten van 'Hey, hoe was eigenlijk je week?' of 'Wat heb je afgelopen tijd gedaan?' of 'Hoe is het nou met je?'. En uhm dat je daarna nog even te tijd krijgt om even te roken, dat is ook best wel heel fijn. Het zit hem echt een beetje in die kleine dingetjes waarbij er toch een bijeenkomst is georganiseerd voor eigenlijk vrijwel iedereen die daar is. En dat ook zo, uhm, hoe moet ik dat zeggen, dat het ook zo eigen is georganiseerd. Want het is niet vanzelfsprekend dat er een rookpauze is bij een jongerenbijeenkomst. Maar daar is toch wel rekening mee gehouden omdat een groot gedeelte van de groep rookt bijvoorbeeld.

Evelyn: Ja, dus dat wat je organiseert ook echt aansluit op iedereen die er is?

Jongere 1: Ja, precies ja.

Evelyn: En hoe denk je dat je dat het best kan doen? Zorgen dat het aansluit op iedereen die erbij betrokken is?

[18:48]

Jongere 1: Ja ook de signalen opvangen die zo'n groep geeft. Net als in het begin is dat bij ons ook wel zo gezegd dat het toch wel lekker is om een rookpauze te hebben na het eten. Dat je dan toch net wat meer behoefte hebt aan die sigaret dan als het twintig minuten later is. En heel soms komt het voor dat we hem iets uitrekken, maar dan is dat wel in overleg met ons gedaan en dan is dat niet zomaar besloten van 'Ja sorry jullie hebben vandaag

geen rookpauze maar we gaan wel gewoon door met het programma.'. Je krijgt wel echt het gevoel alsof die bijeenkomst voor ons als jongeren daar is georganiseerd en gefaciliteerd zodat wij gewoon kunnen vertellen en doen wat we denken en vinden. En daarbij is dan heel veel rekening gehouden met de groep, zeg maar wat heeft de groep nodig om het zo vol te kunnen houden? En niet van; wij hebben een advies nodig dus dat moet twee uur duren, en binnen die twee uur moeten we alle vinkjes hebben gecheckt van wat we gedaan moeten hebben zeg maar.

Evelyn: Ja, dus ik hoor je zeggen, en uhm, signalen opvangen die jongeren geven, en dat het ook besproken wordt van we willen de rookpauze verschuiven, kan dat? Dus en kijken naar wat er gebeurt, en luisteren en dat oppakken, en ook in overleg samen kijken; hoe kunnen we dit het best doen?

Jongere 1: Ja, zeker. En ook het blijven overleggen. Want soms dan merken we ook tijdens zo'n bijeenkomst dat het een beetje uit aan het lopen is, en dan wordt toch nog wel overlegd van 'He, we hebben deze onderdelen, uhm, wij denken dat dit onderdeel wat meer prioriteit heeft, maar wat vinden jullie zelf? Het kan ook zijn dat jullie denken, wij willen toch liever dat andere onderdeel bespreken dan dat wij denk zeg maar.'.

Evelyn: Ja, dus wat ik je heel veel hoor zeggen is uhm, je bent altijd samen in gesprek over alles wat je doet eigenlijk. Dus het wordt niet per se alleen maar gefaciliteerd, maar je bent echt een soort mede-eigenaar van wat er op dat moment gebeurt.

Jongere 1: Ja, eigenlijk wel ja.

Evelyn: Nice, en uhm, zit dat hem in nog meer dingen dan die appjes en dat op de hoogte houden en dat er aan je gevraagd wordt 'Wat wil je?' of 'We willen dit doen, is iedereen het daar oké mee?', zitten daar nog meer aspecten in voor jou, waardoor je zegt hierdoor voel ik me echt betrokken?

[21:16]

Jongere 1: Uhm, ja, op een manier ook dat de vergoedingen zo serieus genomen worden. Dus bijvoorbeeld, ik heb al heel snel de neiging dat ik denk, ik hoor hier niet echt geld voor maar het is wel fijn om er een cadeaubon voor te krijgen. Maar tegelijk heb ik ook wel eens dat een begeleider of een aanjager mijn cadeaubon van de vorige keer vergeet. Dan ben ik het zelf ook vergeten, maar de eerst volgende keer dat ik hen dan weer zie wordt dat gelijk gegeven van 'Hey, weet je nog de vorige keer, je krijgt er nog één extra van de afgelopen keer.'. Dan denk ik van je, nice man, dat je daar toch aan heb gedacht. Want bij mij is het dan al weer weg, want ik doe het gewoon graag en ik vind het leuk om te doen. Maar dat het dan zo serieus genomen wordt en dan zeg ik ook vaak van 'Ah maar dat hoeft toch niet!' en dan zeggen zij van 'Jawel, je hebt meegedaan, dat is dan ook wat we graag mee willen geven aan de jongeren als ze mee hebben gedaan.'. Dus het is niet alsof uhm...

Evelyn: Je verdient die dan.

Jongere 1: Ja, je krijgt dan echt het gevoel alsof je hem verdient zeg maar. En dat is toch wel, ook wel een factor waarvan ik denk ik word toch wel echt serieus genomen. Het wordt ook wel in uren afgerekend en in die uren zijn ze ook wel echt serieus. En dan denk ik van, ah, nou, dat is toch wel weer fijn zeg maar.

Evelyn: Ja, precies. En wat zorgt er voor jou nog meer voor dat je je serieus genomen voelt bij zo'n participatieproject?

Jongere 1: Uhm, nou, dat ik echt zelf de ruimte heb om te delen wat ik wil. En dat het ook gebeurt op interactieve manieren. Dus dat het niet per se is aan een tafel waar achter moet zitten en mijn laptop of notitieblok bij moet

hebben. Maar daar is eigenlijk allemaal al voor gezorgd. En vaak wordt er dan een post-it gebruikt, of ik krijg dan een post-it, daar mag ik dan zelf op schrijven. Of als ik geen zin heb om te schrijven, dan mag ik dat ook gewoon zeggen. En dan wordt het op dat moment bij wijze van nog net niet voor me gedaan door een aanjager of een andere jongere uit de groep. Uhm, maar ook die verschillende werkvormen die dan steeds ingezet worden, waarmee je toch zelf de vrijheid hebt om op jouw manier deel te nemen aan het gesprek zeg maar. Uhm, dat daarin, soms heb ik momenten dat ik wat stiller ben zeg maar. Zou je niet snel denken maar die zijn er ook haha.

Evelyn: Kan gebeuren!

Jongere 1: Ja, en dat er dan toch iemand in de groep of een begeleider die op dat moment het gesprek leidt zeg maar, dan toch opvalt dat ik dan weinig heb gezegd, en die dan zeg, 'Hey, maar jongere 1, wat denk jij er dan van?'. Dat zijn toch wel die cruciale momentjes waarin je toch wel even gezien wordt en denkt 'Oh ja, ik heb ook weer bijgedragen vandaag!'.

Evelyn: Ja, dus echt gezien worden voor wie je bent als persoon ook?

Jongere 1: Ja, dat vooral. Ja. Ik denk wel dat ik alles zo een beetje heb. Ja en natuurlijk ook gewoon, ja, hoe langer je elkaar kent, hoe informeler je ook met elkaar kan worden. Dat is natuurlijk ook fijn. Meer in de zin van dat je niet meer standaard alleen maar Domino's pizza's eet, maar ook een keer een poké bowl ofzo. En vooral ook die wandeling daar naartoe, om eten te halen, is ook alweer een moment van even bonden met elkaar. Even elkaar op een andere manier weer beter leren kennen zodat je beter je werk kan gaan doen.

Evelyn: Ja, precies.

Jongere 1: En dat het niet alleen maar heel de tijd gespitst is op het werken en resultaten behalen, maar dat er ook gekeken wordt naar hoe is het eigenlijk écht met je? Dat je daar ook de ruimte voor hebt en de tijd om dat te bespreken. Ook die Check-In, tussentijdse gesprekjes en die eindgesprekjes, dat zijn ook allemaal dingetjes die je een moment geven om even te vertellen hoe het met me gaat, waarom ik het doe en wat ik belangrijk vind.

Evelyn: Even jezelf kunnen laten zien, nog los van wat je vindt van het onderwerp?

Jongere 1: Precies dat ja. Dat het ook gewoon serieus genomen wordt en ook op jouw manier gedaan wordt. Als jij op het terras wil zitten tijdens dat gesprek dan mag dat, of als je een rondje wil lopen dan kan dat ook. Maar dat het niet vaststaat, dat is gewoon heel fijn.

Evelyn: Ja, nice. Ik denk dat dat hele belangrijke dingen zijn voor volwassenen om op te letten als ze met jongeren werken die willen participeren in een project. Wat zijn volgens jou nog meer dingen waar professionals op moeten letten als ze met jongeren gaan werken, vooral in een participatieve vorm?

Jongere 1: Nou ja, de doelgroep dat is al wel voorbij gekomen. Wees je gewoon heel erg bewust van wie heb ik voor me? En wees nieuwsgierig daarnaar zeg maar. Vraag gewoon 'Wat vind je leuk?', 'Wat doe je eigenlijk in je vrije tijd?'. Maar met oprechte interesse, en niet om het af te vinken zodat je het idee hebt dat je aansluit bij die doelgroep. Het moet ook wel vanuit een oprechtheid zijn dat je een jongere of een kind wat beter wil leren kennen. Daarbij ook de ruimtes, de manier hoe je met ze communiceert. Ik bedoel, vaak bij de jeugdwelzijnsraad hebben we heel vaak van die beleidstaal, maar dat is vaak al zo erg voor ons omgezet in normale taal dat het ook voor ons gewoon makkelijk wordt om deel te nemen aan het gesprek. En dan merk je vaak ook al wel dat als een beleidsmaker dan net in die ambtelijke taal wil gaan spreken, dat wij dan als jongeren ook de ruimte en de vrijheid hebben om te zeggen 'Maar wat bedoel je nou, kan je dat gewoon even normaal uitleggen?'. En dat ze dan zelf ook vaak even moeten schakelen van, hoe ga ik nou wat ik net heb gezegd, uhm, in begrijpelijke taal uitleggen

dat een jongere daar antwoord op kan krijgen? Dat. Daarbij ook, ja, dat zijn allemaal van die gesprekstechnieken. Maar als een jongere, die zit bijvoorbeeld op een stoel, ga daar naast zitten, maar ga er niet tegenover staan. Want dat kan heel intimiderend overkomen, vooral ook als je met kwetsbare jongeren werkt. Dan is al gewoon een, hoe moet ik dat zeggen, dan kan gewoon met je ogen draaien al heel intimiderend of intens zijn. Dat je denkt, dat kan dan toch bepaalde triggers opwekken bij iemand. Wees je bewust van de manier hoe je staat tegenover, wie je bent. En blijf daarin ook vooral dichtbij jezelf. Want als je heel overdreven of heel gespeeld gaat doen, jongeren hebben dat gelijk door. Die hebben dan gelijk zoiets van 'Ik geef jou een halfjaar de tijd en dan ben je weer weg.'. Dus wees daarin ook echt jezelf en blijf ook vooral dichtbij jezelf en blijf ook vooral eerlijk en transparant. Als je zeg maar jezelf groter voor gaat doen dan je bent, dan voelen mensen dat vaak al wel aan. En als je niet eerlijk deelt wat er speelt, je hoeft niet alles te vertellen maar al voel je je even niet lekker, zeg dan gewoon dat je je niet lekker voelt zeg maar.

Evelyn: Ja, als je van hen openheid verwacht, mag je dat zelf...

Jongere 1: Ja, dan mag je dat zelf ook teruggeven inderdaad. En ja, het vooral ook, het chill zijn. Ik weet niet hoe ik dat moet omschrijven, maar dat zijn vaak wel uhm, ja, als iemand heel gestrest en gespannen is dan voel je dat vaak heel snel aan. Dan denk ik ook van 'Oeh, moet ik nou ook gestrest en gespannen zijn?'.

Evelyn: Ja, dus je houding daarin. En als je, dit is veel voor de persoon die tegenover je zit, wat denk ik heel belangrijk is. Ik ben daarnaast ook benieuwd als je meer kijkt naar het proces van jongeren betrekken. Dit gaat natuurlijk over het ontwerpen van een pedagogische vrijplaats, nou dat zijn dan al een paar termen die richting een jongere inderdaad duidelijk gemaakt zouden moeten worden. Maar als je kijkt naar zo'n heel proces zeg maar, wat zijn daarin dingen waarvan je zegt, let daarop? Je zei bijvoorbeeld al die appjes sturen voor de betrokkenheid zeg maar, uhm, begrijp je mijn vraag zo?

Jongere 1: Ja, ja, ja, zeker. Ja, het vooral, overall samengevat, de jongere van begin tot eind meenemen in het proces wat je aan het doen bent. Dus niet alleen we hebben een brainstormsessie om die vrijplaats te gaan bedenken, maar neem ook al jongeren mee in het voorstukje hoe je het best zo'n brainstormsessie kan organiseren. Of hey, is dit überhaupt de beste plek? Want wij denken wel dat dit een fijne, chille plek is, maar wie weet denken jongeren en kinderen daar wel heel anders over. Daarbij ook met het verwerken van die gegevens, kunnen jongeren ook meekijken naar wat er nog meer nodig is om er voor te zorgen dat jongeren zich zeg maar veilig voelen op zo'n plek. En daarbij ook, deel ook vooral die uitkomsten met hen. Ik bedoel, als ik ergens aan heb meegewerkt, vind ik het toch wel fijn om te horen wat er uiteindelijk is gedaan met de dingen die ik heb gezegd. En niet dat ik dan heb bijgedragen en op een gegeven moment na een jaar op Facebook zie van 'Oh, er is iets mee gedaan, dat was mijn idee van die blauwe schommel.' Bij wijze van. Zoiets, dan denk ik dat het toch leuk is als jij als jongere ook helemaal die terugkoppeling meekrijgt. En bij wijze van een uitnodiging van 'Hey, jij hebt meegedacht hieraan, kom mee naar de opening, we zouden dit graag met je willen vieren!'. Om toch weer die extra blij van waardering en het gevoel dat je het samen hebt gedaan te creëren zeg maar. Uhm, ik zit even nog meer na te denken. Ja let vooral ook op de termen die je gebruikt, ik bedoel, bij professionals weet je bijvoorbeeld dat je het zo kan noemen. Maar bij jongeren weet je ook dat je het net op een andere manier moet formuleren om wat gericht antwoord te krijgen op de vraag die je beantwoord wil hebben zeg maar.

Evelyn: Ja precies, dus misschien daar dan ook weer jongeren in betrekken in hoe noemen we dit?

Jongere 1: Ja, zeker, ja ja.

Evelyn: Nice, heb je verder nog dingen, want we zijn een beetje aan het einde gekomen, waarvan je zegt, dat heb ik nog niet benoemd maar dat vind ik ook heel belangrijk als je kijkt naar wat er voor jongeren belangrijk om zich betrokken te voelen?

Jongere 1: Uhm, dat wilde ik net zeggen maar ik was het even vergeten. **Zorg ook voor een inspirerende ruimte waar je zit. Want ik als jongere kan bijvoorbeeld heel snel afgeleid raken en daarbij ben ik gewoon heel erg gevoelig voor de stoelen waar ik op zit, waar ik naar kijk. Een normale vergaderzaal is vaak gewoon net te saai om geïnspireerd te worden en echt te kunnen werken zeg maar. Dan is het veel fijner als ik bij wijze van in een, of ik moet het anders zeggen. Een vergaderruimte bij een reguliere gemeente kan vaak saai ogen. Maar als ik in een vergaderruimte bij een gemeente zit, is dat toch weer een hele andere setting, een hele andere vibe dan als ik daar kom. Dat zijn wel net van die dingen waarvan ik denk, neem dat mee en wees je daar bewust van, dat jongeren daar ook op uhm, afkomen, de plek waar het gehouden wordt. Wat je ook gaat doen zeg maar.**

Evelyn: Ja, de sfeer van de ruimte of de plek doet veel ook.

Jongere 1: Ja, precies ja. En de inrichting ervan. Vooral dat.

Evelyn: ja, goeie. Heb je verder nog iets waarvan je denkt, dat moet ik nog gooien? Of ben je tevreden zo?

Jongere 1: Ja, **blijf vooral met jongeren in gesprek.** Dat is de overall conclusie zeg maar.

Evelyn: Ja, dat is de kern. Allright, super bedankt. Als je het fijn vindt kan ik je de uitwerking hiervan ook nog even toesturen, dat je die nog mee kan lezen of je het er helemaal mee eens bent.

Jongere 1: Ja dat is helemaal goed, fijn.

Evelyn: En nogmaals super bedankt voor je tijd, heel fijn!

Jongere 1: You're welcome!

Duur: 17:37

Leeftijd: 21 jaar

Legenda:

- Setting / structuur
- Eigen vrijheid / inspraak voor de jongere
- Aandacht voor de persoon / investeren in relatie
- Jongere meenemen in het hele proces
- Communicatie met jongeren
- Aandacht voor diversiteit

Tussendoor instemmende knikjes, hummen en ja geluiden. Deze zijn niet in het transcript opgenomen omdat dit de leesbaarheid en duidelijkheid sterk zou verminderen.

Evelyn: Heel fijn dat je hier tijd voor wil maken. Allereerst heb ik de vraag of je het goed vindt dat ik het opneem zodat ik het later uit kan werken?

Jongere 2: Ja hoor, zeker.

Evelyn: Nice, super chill. Ik zal je een klein beetje vertellen over wat ik aan het doen ben. Ik weet niet of je wel eens gehoord hebt van Sparrenhof?

Jongere 2: Uhm ja.

Evelyn: Top. (geeft uitleg over het project en het onderzoek). En nu ben ik in gesprek met jongeren die ervaring hebben met participeren en daar wilde ik jou ook wat vragen over stellen.

Jongere 2: Ja ik ken het toevallig omdat de jongerenadviesraad was gevraagd om mee te denken, maar alleen ze vonden het niet leuk.

Evelyn: Oh echt?

Jongere 2: Ja, ze vonden het geen interessant onderwerp voor hun. Maar dat is ook logisch.

Evelyn: Ah oke, en wat vonden ze er niet interessant aan? Daar ben ik wel benieuwd naar.

Jongere 2: Ja het idee en zo vonden ze leuk, alleen ze zeiden al 'Wij gaan er toch niet naartoe komen, voor ons is het veel te ver om daar naartoe te gaan'.

Evelyn: Ja, fair enough. Ja dat is wel een interessante, misschien in een later stadium juist interessant om ze mee te laten denken of er een manier is om ze toch wel hierheen te kunnen krijgen.

Jongere 2: Ja ik had het ook een keer gevraagd, toen zeiden ze van 'Nee, we gaan toch waarschijnlijk niet.'. toen dacht ik, ik kan jullie niet gaan dwingen.

Evelyn: Nee precies, ja het is hun goed recht toch, als ze andere onderwerpen interessanter vinden dan is dat ook oké.

Jongere 2: True.

Evelyn: Hey je benoemde al even de adviesraad, kan je kort vertellen op welke manier je nog meer ervaring hebt met participeren? En misschien ook nog een stukje over de jongerenadviesraad?

Jongere 2: Tuurlijk, uhm, ik ben coach van de jongerenadviesraad. Ik heb er van mijn dertiende tot aan mijn achttiende zelf ingezeten, waarna ik zelf ben gestopt. Nu ben ik dus coach en hoe wij zeg maar werken. We krijgen heel veel vragen vanuit instanties en organisaties die dan advies willen. Dan zorgen we ervoor dat we elke maand een bijeenkomst hebben waarbij er iemand die een hulpvraag heeft, die komt dan langs. Dan gaan we daar gesprekken over voeren. We krijgen ook best wel vaak buiten de adviesraad verzoeken en wat we dan doen is eigenlijk aan de jongeren vragen 'Dit is gevraagd, willen jullie graag meedenken?'. En het grootste buiten dat, want voor de weekendschool werk ik ook als junior alumni coördinator. Dat is het organiseren van activiteiten voor onze oud-leerlingen. Dus dan moet je die ook gaan werven, ze een beetje enthousiast maken. Het is lastig, omdat niet iedereen heel veel zin heeft af en toe. En het is zeg maar wel gewoon, het ligt heel erg aan de activiteiten. En uhm, als je ze bijvoorbeeld persoonlijk een berichtje stuurt van 'Hey, ga je mee? Ik heb je lang niet gezien, even bijkletsen!', dan zijn ze vaak wel geneigd om te komen. Alleen wat bij ons heel erg werkt, nou ja, wij hebben ook nog meer een beetje een persoonlijke band met hun omdat zij erbij komen. Meestal gaat het dan wel iets makkelijker, want zij kennen jou. Dus dan is het niet per se alleen maar werk gerelateerd. Plus er zijn gewoon een paar jongeren, als die meegaan, die trekken de rest ook mee.

Evelyn: Ja, dus echt die persoonlijke band is iets waarvan je merkt dat het echt heel belangrijk is daarin?

Jongere 2: Ja zeker, echt. Dat is echt één van de belangrijkste dingen die er is. Maar dat is bij jullie wel lastig, want het is jullie werk.

Evelyn: Ja, maar goed, ook daarin zou je dat moeten kunnen faciliteren dan.

Jongere 2: Ja dat wel.

Evelyn: Want hoe doe jij dat zelf, die band opbouwen? Wat zijn voor jou belangrijke aspecten om een goede band te krijgen met zo'n jongere?

Jongere 2: Ja uh, ik behandel ze gewoon als mijn vrienden eigenlijk. Ja ik behandel ze echt gewoon hartstikke normaal, wel ook gelijkwaardig. Ik ben ook klassendocent van de weekendschool toevallig, dus ik heb mijn eigen groepje leerlingen. Ik zeg altijd tegen hen 'We zijn allemaal hetzelfde. Ik sta misschien wel voor de klas, maar ik ben niet meer waard dan jullie, niks minder. Jullie ook niet dan mij en jullie ook niet naar elkaar toe'. Dus dan app ik ze wel eens, of als ik ze ergens op straat zie dan maak ik even een praatje met hen. Dus ook heel erg laagdrempelig eigenlijk. Daar hoef ik niet heel erg mijn best voor te doen.

Evelyn: Nice, ah wat goed. Dus gewoon echt jezelf zijn en hen ook zien voor wie ze zelf zijn zeg maar?

Jongere 2: Ja, maar het is ook omdat ik in Noord woon en de weekendschool is in Noord. Ja ook in West, maar voornamelijk in Noord zijn ze actief. Dus je ziet ook wel heel veel van die leerlingen op straat en van sommigen ken je ook de ouders. Uhm, heel vaak hebben ze ook gewoon jouw nummer. En het gaat niet alleen maar over de weekendschool, vaak dan vertellen ze iets en dan blijf je daar even over praten en dan vraag je 'Joh, hoe was het eigenlijk nog met je verjaardag?'. Dat gebeurt wel vaak.

[5:48]

Evelyn: Ja precies, dus ook verder gaan dan alleen je taak, maar ook echt op persoonlijk niveau geïnvesteerd zijn.

Jongere 2: Ja dat is bijvoorbeeld ook iets met Eva, dan worden er bijvoorbeeld dingetjes gevraagd en daar heb ik dan niet zo heel veel zin in eigenlijk, maar als Eva het dan vraagt heb je toch een soort zwakte zeg maar, omdat je haar ook privé kent. Dat je denkt 'Nou weet je wat, laat me maar gewoon komen.'.

Evelyn: Nice, ja dat doet veel, dan heb je toch wel die extra motivatie om dat voor iemand te doen.

Jongere 2: Ja want al een paar ken je haar, dus er is dan toch wel een gunfactor voor haar. En dan zie je haar ook weer na lange tijd, dus dat is ook wel één van de redenen.

Evelyn: Nice, ja dus het is echt die persoonlijke band, zeg jij, die is echt heel belangrijk om jongeren betrokken te krijgen.

Jongere 2: Ja ik zeg van wel.

Evelyn: En wat zijn nog meer aspecten waarvan jij zegt, dat zorgt voor betrokkenheid? Misschien wat je zelf hebt gemerkt, of wat je merkt bij de jongeren die je nu begeleid?

Jongere 2: Uhm, even kijken. Uhm, ja eigenlijk als je iets vraagt, je hoeft niet helemaal uit te leggen hoe iets precies gaat. Kijk, bijvoorbeeld het interview. Als je zegt 'Ja, er gaat een interview plaatsvinden, wil je komen?', een grote groep zegt dan vaak 'Nee, hoeft niet.'. Maar als je gewoon vraagt 'Er gaat een gesprek plaatsvinden, het wordt opgenomen.'. Dus je moet het zo minst spannend mogelijk maken. Als gelijk met hele termen komt, dan is het vaak ik durf niet. Ik durf niet, dat zeggen ze ook. Dus je moet het echt laagdrempelig houden. Ook bijvoorbeeld je app een beetje persoonlijk maken, in plaats van zo'n standaard tekstje naar hen doorsturen. Het werkt vaak het makkelijkste zo van 'Hoi, op dinsdag zoveel januari is er dit en dit'. Maar als jij bijvoorbeeld zegt van 'Hey Yasarah, dinsdag hebben we dit en dit op de planning staan, heb je misschien zin om te komen? Ik heb je lang niet gezien.' En dan misschien nog de oproep om daarna nog even bij te kletsen, dan doen ze het vaak wel. En wat we ook wel eens doen is bijvoorbeeld als we een activiteit hebben, dat we daarna met z'n allen nog even een ijsje gaan halen of een frietje, of iets gaan eten.

Evelyn: Ja, dus ook daarin weer dat extra persoonlijke zeg maar?

Jongere 2: Ja, ik vind het belangrijk, bij mij althans werk dat persoonlijke gewoon heel erg goed. En ja persoonlijk benaderen.

Evelyn: Ja precies. En wat denk je nog meer dat volwassenen of professionals, uhm, op zouden moeten letten als ze jongeren willen laten participeren of betrekken?

Jongere 2: Uhm, maak het sowieso zo makkelijk of toegankelijk mogelijk. Lekker bij hen in de buurt. Het is vaak, ik ga daar naartoe, dan moet het wel een beetje in de buurt zijn, anders kom ik niet. Of het moet echt een hele gave plek zijn waar ze nog nooit geweest zijn, die er echt uitspringt. Bij de gemeente bijvoorbeeld, is voor hen niet iets nieuws. Dus als er dan een bijeenkomst bij de gemeente is, dan is dat zo maar dat is niet per se bijzonder. Maar stel bijvoorbeeld een vergadering, en dat is heel ver gedacht, maar die is bij de Efteling, dan zijn ze gelijk klaar om daar naartoe te gaan. Want het is in de Efteling.

Evelyn: Ja precies, dat is dan extra motivatie.

Jongere 2: Ja en dan ook zeg maar eten aanbieden vinden ze ook altijd leuk. Dat trekt ook altijd aan. Een cadeaubon en eten. Dus die cadeaubon en het eten dat werkt ook wel goed.

Evelyn: dat er wat tegenover staat ook voor hen.

[9:50]

Jongere 2: ja, dat vinden ze wel belangrijk. Ze gaan soms ook wel als dat niet wordt aangeboden, alleen als het wel wordt aangeboden dan werkt dat gewoon veel sneller. Laat me zeggen, als je dan bij de gemeente werkt, met een hele nieuwe groep mensen eigenlijk. Om ze dan nog betrokken te krijgen, dan moet je ook wel contact met ze houden. Ik denk dat eens in de zoveel tijd als je die nummers heb, gewoon even appen van 'Hey hoe gaat het?'. Het hoeft niet altijd werk te zijn. Anders denken zij ook van 'Oh, je appt mij alleen als het gaat om werk.'. Ik denk dat dat voor jullie één van de handigste dingetjes zou kunnen zijn.

Evelyn: Ja zeker, dus wat ik jou steeds hoor zeggen is dat je ze behandeld als gelijkwaardig zeg maar. Dus inzetten op die band en niet alleen inzetten voor je eigen winst, een soort van bijna gebruiken of zo.

Jongere 2: Ja en wat ook misschien werkt is ook juist mensen vragen die er helemaal niks mee te maken hebben.

Evelyn: Bedoel je jongeren dan?

Jongere 2: Ja jongeren zeg maar, mensen hebben ooit gevraagd aan mij of ik wat jongeren uit Noord, mijn vrienden zeg maar, die niet met het onderwerp te maken hebben. En toen zeiden ze van 'Ja, als het niet lukt, laat maar weten'. En toen dacht ik ja, dat gaat me natuurlijk wel lukken, uhm, alleen het duurt iets langer. Ik heb toen bijvoorbeeld vier mensen meegenomen, twee meiden en twee jongens die nog niks over een bepaald project wisten. En dat was juist de bedoeling. Maar als je het uitlegt, dan krijg je heel veel vragen. Terwijl ik dan denk, dat is heel erg logisch want zij kennen het niet. En als je juist hen meeneemt, zij kennen dat wereldje nog niet. Dus eigenlijk is het voor hen juist heel leuk om te komen.

Evelyn: Ja precies, nice. En dan krijg je ook heel veel nieuwe inzichten natuurlijk, vanuit verschillende perspectieven.

Jongere 2: En de manier van aanspreken trouwens ook, dat is ook heel belangrijk.

Evelyn: Ja zeker, kan je die wat verder toelichten?

Jongere 2: Ja, bijvoorbeeld, ik zeg niet dat je een blij ei moet zijn, maar als je een vrolijke uitstraling hebt, en gewoon vriendelijk, dat trekt ook meer. Dat trekt heel erg naar een persoon toe. Maar als je er heel chagrijnig bijzit, of ligt in fractie met jongeren eigenlijk, dan zijn jongeren sneller geneigd om niet met jou in gesprek te gaan of het gewoon te laten.

Evelyn: Ja precies, een positieve vibe om je heen hebben zeg maar.

Jongere 2: Ja, dat is ook heel erg belangrijk.

Evelyn: Hey heb jij zelf nog iets toe te voegen waarvan je denkt, dit ben ik vergeten te zeggen maar vind ik eigenlijk nog heel belangrijk om toe te voegen?

Jongere 2: Uhm ja wel, ik zeg niet dat het verkeerd is, want wij doen het soms ook wel bij de weekendschool. Maar het zijn altijd dezelfde mensen die meedoen en dat kan bepaalde jongeren wel afschrikken. Ik merk bijvoorbeeld bij mezelf wel, daar had ik het toevallig een tijdje terug nog over. Er is zo'n project, ik ben er nu een paar keer geweest en dat is hartstikke gezellig. Maar omdat ik weet dat het elke keer dezelfde mensen zijn die komen en ik ben er elke week, dan denk ik ja, ik ga liever niet. En het is niet dat ik niet kan mengen ofzo met ze, maar zij hebben toch een hele andere, veel sterkere band met elkaar dan moet jou. Terwijl ze eigenlijk gewoon hartstikke lief zijn, als je er bij bent behandelen ze je super gastvrij, het is een hele chille groep meiden. Deze meiden ken ik ook al gewoon privé. Dus ik had dat aangegeven aan een andere collega en die zei 'Ja, klopt, ik heb dit nu al een paar keer gehoord van andere mensen.' Misschien dat dat ook wel iets voor jou kan zijn.

Evelyn: Ja goeie, dus zorgen dat je ook steeds nieuwe jongeren uitnodigt, niet steeds een vaste groep.

Jongere 2: Ja, want heel vaak zijn we geneigd om naar vaste mensen toe te gaan want die kennen we, daarvan weten we dat ze komen. Alleen dat zijn geen nieuwe gezichten.

Evelyn: Ja precies, goed punt.

Jongere 2: Het is wel lastig om nieuwe gezichten te krijgen, dat klopt inderdaad. Maar ga dan naar plekken toe, bijvoorbeeld het spoorpark en houd het gewoon laagdrempelig. Ga gewoon een praatje maken met ze ofzo. Geen gekke dingen, gewoon praten.

Evelyn: Ja precies, dus ook hen zelf opzoeken zeg maar.

Jongere 2: Ja, want het hoeft niet moeilijk. Eigenlijk gewoon een gesprek voeren is echt niet een big deal. Het is een kleine moeite, alleen het kost wel gewoon veel tijd. Maar je bereikt wel meer. Stel, ik ga naar het spoorpark en je spreekt iemand aan die bijvoorbeeld een leuk jurkje heeft en je zegt 'Oh, leuk jurkje heb je aan'. Dan raak je aan de praat, vervolgens ga je elkaar beter leren kennen en dan zeg je tegen haar van bijvoorbeeld 'ik werk bij de gemeente en we zijn binnenkort bezig met een onderzoek, het lijkt me hartstikke leuk als je er bij zou zijn.' Dat blijft ook weer hangen bij hen.

Evelyn: Ja, hele goeie, dus echt op een enthousiaste manier hen zelf opzoeken.

Jongere 2: Ja.

Evelyn: Heel fijn, thanks. Heb je verder nog dingen waarvan je denkt, die vind ik belangrijk om ook nog te benoemen?

Jongere 2: Nee, dit zijn wel de belangrijkste voor nu.

Evelyn: Alright, mocht je later nog iets bedenken waarvan je denkt dit wil ik wel nog delen, laat het me weten, dat kan altijd. Voor nu in elk geval heel erg bedankt voor je hulp!

Jongere 2: Ja natuurlijk, geen probleem. Het was een kleine moeite!

Duur: 15:02

Leeftijd: 18

Legenda:

- Setting / structuur
- Eigen vrijheid / inspraak voor de jongere
- Aandacht voor de persoon / investeren in relatie
- Jongere meenemen in het hele proces
- Communicatie met jongeren
- Aandacht voor diversiteit

Tussendoor instemmende knikjes, hummen en ja geluiden. Deze zijn niet in het transcript opgenomen omdat dit de leesbaarheid en duidelijkheid sterk zou verminderen.

Evelyn: Super fijn dat je hier tijd voor wil maken! Allereerst de vraag of je het goed vindt dat ik dit gesprek opneem zodat ik het later uit kan werken?

Jongere 3: Ja hoor, geen probleem.

Evelyn: Fijn! Ik zal eerst wat uitleggen waar ik mee bezig ben, zodat je weet waar je aan bijdraagt (geeft uitleg over het project en het onderzoek).

Ja, dan ben ik eerst wel benieuwd; participatie, wat betekent dat voor jou eigenlijk? Waar denk je dan aan?

Jongere 3: Uhm, ja voor mij dan vooral de JWR (jeugdwelzijnsraad). Dus het stukje mee kunnen praten en invloed hebben zeg maar daarin. Uhm, voor mij is het niet zo zeer meedoen, maar meepraten. Ja, invloed hebben.

Evelyn: Ja en waar zit voor jou het verschil tussen meepraten of meedoen dan?

Jongere 3: Ja, hoe ik participatie zie is natuurlijk ook veel in mijn opleiding en uhm, en dan wordt het gedaan als meedoen met activiteiten, als een soort dagbesteding zeg maar. Uhm, en dat is het voor mij persoonlijk helemaal niet. Ik bedoel ja, het brengt natuurlijk wel een beetje structuur aan je leven zeg maar, **maar voor mij is het meer belangrijk dat er ook iets gebeurt met, ja, wat ik zeg, zeg maar.**

Evelyn: Ja, precies.

Jongere 3: Ja voor mij echt dat, het stukje invloed hebben.

Evelyn: Ja, dus **echt betekenisvol dingen kunnen doen.**

Jongere 3: Ja, en ook met in je achterhoofd natuurlijk altijd een soort verschil maken voor anderen, andere jongeren.

Evelyn: Ja, is dat een grote beweegreden voor jou?

Jongere 3: Voor mij wel, voor mij persoonlijk wel. Helemaal dat stukje jeugdzorg natuurlijk. Ja net als wachttijden, die zijn gewoon veel te lang. En dan zit er bij mij wel altijd in mijn achterhoofd van hoe maken we dat nou beter voor de volgende generatie zeg maar.

Evelyn: Ja nice, dus echt die meerwaarde hebben zeg maar.

Jongere 3: Ja.

Evelyn: Nice. En jij noemt dan de JWR, voel je je ook echt betrokken daarbij?

Jongere 3: Uhm, ja vorig jaar meer, omdat we elkaar toen natuurlijk vaker zagen. Uhm, de groep is wel, die vind ik echt heel gezellig. het borrelclubje vooral, dat vind ik echt top. Zeg maar een beetje het level-up clubje. Dus in die zin wel, maar tegelijkertijd nu we elkaar zo weinig zien, ja ook weer niet altijd want we hebben natuurlijk ook die training ervaringskennis en zo, maar echt het JWR-stuk raak ik langzaam maar zeker een beetje kwijt. Omdat het natuurlijk één keer in de maand is nu, met een beetje geluk. Soms zelfs minder dan één keer in de maand. Dus ja, voor mij, ik raak hem een beetje kwijt.

Evelyn: Ja, dus elkaar regelmatig zien is wel echt een voorwaarde om je echt betrokken te voelen?

Jongere 3: Ja, voor mij wel ja. Juist ook zodat je een hechte groep krijgt. Daar zijn we natuurlijk wel vaker mee bezig geweest, met die teambuilding en binnenkort willen we natuurlijk die speurtocht doen. Uhm, maar ja, voor mij is dat wel belangrijk, dat soort dingen. Ik denk dat je het best op één lijn zit met z'n allen als je elkaar vaak ziet.

Evelyn: Ja precies, dus echt regelmatig structurele momenten hebben dat je elkaar ziet?

Jongere 3: Ja.

Evelyn: En wat zijn nog meer dingen bij de JWR of level-up waardoor je je betrokken voelt?

Jongere 3: Uhm, ja die uitstapjes vind ik heel tof. Die dingen als Join-Us vond ik heel leuk, in de LocHal zijn we toen geweest, dat vond ik ook heel tof. Ook omdat je daar natuurlijk recht tegenover dingen als wethouders zit en zo, uhm, en dan zie je gewoon dat ze luisteren. Dat vind ik heel tof.

Evelyn: Ja, dus echt je stem direct ergens neer kunnen leggen.

Jongere 3: Ja en dat is bij de JWR natuurlijk ook wel een beetje, als je met een beleidsmaker zit, maar wel iets minder. En die uitstapjes zijn natuurlijk ook heel goed voor je eigen netwerk. Bijvoorbeeld ... (naam andere jongere) heeft dat ook heel sterk, dat je netwerk gewoon ook een rol speelt. Dat is niet voor iedereen zo, maar ik heb dat wel.

Evelyn: Ja, natuurlijk ook in het werkveld waarin jij zit, is dat wel belangrijk.

Jongere 3: Ja precies en ik ben nou ook bijna klaar met m'n opleiding natuurlijk, dus ik moet straks ook gaan solliciteren. Dan helpt het wel als mensen je al een keer gezien hebben ergens.

[7:47]

Evelyn: Ja, precies. Dus ook dat stukje persoonlijke groei zit daar ook in.

Jongere 3: Ja.

Evelyn: En daarnaast, van begeleiders van zo'n groep, wat zijn dingen waar zij rekening mee moeten houden volgens jou? Om te zorgen dat je echt betrokken bent.

Jongere 3: Uhm, ja sowieso vind ik dat jullie het al super goed doen, dat even voorop. Uhm, ik denk dat dat stukje belonen voor tijd ook heel belangrijk is. Dus uhm, ja in de vorm van een tegoedbon of iets anders. Dat speelt voor een hoop mensen mee, helemaal als je het financieel een beetje krap hebt dan is het fijn dat je ziet, hey mijn tijd is ook wat waard. Uhm en dat informeel avondeten erbij dat vind ik ook tof. Dat hoeft natuurlijk niet, maar het is wel meerwaarde vind ik. Het maakt het net even iets makkelijker allemaal. Ook omdat natuurlijk een beleidsmaker ofzo ook mee zit te eten, heel informeel. Dat scheelt ook. Uhm, ja. Ik denk die twee dingen vooral en de tussentijdse gesprekjes. Maar jullie doen het eigenlijk allemaal al.

Evelyn: Ja nice, deze is ook niet voor ons he, dus dat scheelt! En wat vind je fijn aan die tussentijdse gesprekjes bijvoorbeeld dan?

Jongere 3: Uhm, ja dat je gewoon ook de mogelijkheid het om het even aan te geven als het even niet zo lekker gaat. Dat vind ik ook wel heel relaxed. En natuurlijk is de JWR dan een groep jongeren met jeugdhulpervaring, dus dat speelt dat daar nog iets meer dan in een gemiddelde groep met jongeren. maar ik denk dat het overall belangrijk is om één op één even contact te hebben zo. Mist er iets uit je groep zeg maar, dan kun je dat aangeven. En ik denk dat het ook voor begeleiders fijn is dat je een idee kunt krijgen van wat gaat er goed en wat kunnen we verbeteren.

Evelyn: Ja precies. Dat je echt op de hoogte bent van wat er speelt.

Jongere 3: Ja, en bij ons sowieso ook dat je het aan kan geven als het mentaal even niet zo lekker gaat. Van dan kan daar rekening mee gehouden worden, dat vind ik ook fijn.

Evelyn: Ja nice, goeie. En wat zijn dingen waar volwassenen sowieso rekening meer moeten houden als ze jongeren willen laten participeren denk je?

Jongere 3: Uhm, ja die jongerentaal. Ik denk dat als je met mensen van de gemeente in gesprek gaat, of met andere volwassenen zeg maar, dat je zorgt dat je op één lijn zit met taalgebruik. Dus geen moeilijke woorden en zo. Ik denk dat dat voor veel wel heel fijn is, helemaal voor wat jongere jongeren. ik denk dat dat ook zeker belangrijk is. Uhm, ja. Uhm, een stukje terugkoppeling vind ik heel fijn. En dan vooral een stukje 'wat wordt er gedaan met'. Dus ja, samenvatting dus bijvoorbeeld een infographic is heel relaxed, maar vooral ook de stap die daarna komt. Dus wat wordt er nou mee gedaan? Heel concreet en uhm, vanuit zeg maar de persoon die er iets mee moet doen, dus vanuit een beleidsmaker bijvoorbeeld. Dat je van hen een terugkoppeling krijgt van

hey dit hebben we gedaan, dit gaan we nog doen. Ook weer om net als met die cadeaubonnen om aan te geven, het is wel waardevol, wat er gebeurt.

Evelyn: Ja precies, het heeft echt meerwaarde wat je hebt ingebracht en we doen er wat mee. Of niet en waarom dan niet zeg maar.

Jongere 3: Ja, nee sowieso. En inderdaad, als er niks mee gebeurt is het ook wel fijn om te weten waarom er dan niks mee wordt gedaan. Ja, en met jongerenwerk is het natuurlijk ook wel zo, over het algemeen zijn jongeren wel van het snel doorpakken. Uhm, dus het is ook niet relaxed als het een half jaar tot een jaar op zich laat wachten. Uhm, er zijn echt wel dingen waar mensen meteen mee aan de slag kunnen. En laat dat een maand later dan ook weten, van hey we zijn nu al bezig met jullie ideeën. Helemaal bijvoorbeeld op Sparrenhof dan, eerlijk is eerlijk, als een jongere daar zegt hey ik wil de muren roze, kun je dat meteen gaan doen. Dat zijn dingen die meteen uitgevoerd kunnen worden, dus doe dat dan ook gelijk. Zet het niet op een laag vuurtje, niet laten afwachten.

Evelyn: Ja precies, meteen doorpakken.

[11:02]

Jongere 3: Ja meteen doorpakken, anders raak je ook de aandacht kwijt. Dan raak je de jongeren gewoon kwijt denk ik. Dat hebben we in Rije ook gezien, als het te lang op zich laat wachten dan haken jongeren af.

Evelyn: Ja goeie, gebruik maken van de energie die je dan hebt zitten.

Jongere 3: Ja en omdat jongeren, hoe heet het, nog jong zijn en alles duurt al lang maar tegelijkertijd gaat alles natuurlijk ook heel snel. Dingen als school, het is maar vier jaar. Het gaat allemaal best wel heel snel, drukke weken. Ja heb je dan zin om nog een jaar te gaan zitten wachten op van wat hebben ze nog gedaan met dat gesprek van een jaar geleden? Ik denk dat dat wel meeweegt zeg maar.

Evelyn: Ja, in die tijd ben je het al lang vergeten?

Jongere 3: Ja je bent het al lang vergeten, het is niet meer relevant. En net als met Sparrenhof denk ik, dan gaan mensen ook wat anders zoeken. Wat ik nu hoor, dat er wordt gezegd 'Nou, dit wordt gedaan voor jullie, voor jongeren, hoe willen we dit?'. Maar het feit is wel, als daar meer dan een jaar overheen gaat, zijn de jongeren die je daar wil hebben misschien al lang weer verhuisd of weet ik veel. Die aandacht is dan gewoon, dan bereik je als nog niet het doel wat je wil zeg maar.

Evelyn: Ja, dus misschien ook met die jongeren doorpakken zeg maar?

Jongere 3: Ja. En inderdaad, betrek ze in de vervolgstappen. Helemaal met zo'n Sparrenhof, dat kun je met z'n allen doen. Dingen als verbouwen en zo, dat kun je met z'n allen doen, betrek ze daar dan bij. En zo niet en gaat er wel langer overheen, zorg dan dat je tussendoor nog wat gaat doen. Snap je, dan een paar maanden langer dan gepland, plan dan in ieder geval tussendoor nog wat in zodat je wel stappen maakt.

Evelyn: Ja, dus echt bij elk stuk betrokken houden en meenemen zeg maar?

Jongere 3: Ja, en die regelmaat. Als jij jongeren één keer uitnodigt voor participatie en je luistert daar naar en na een jaar kom je weer aankloppen, dan ben je gewoon die aandacht kwijt.

Evelyn: Ja, dus echt structureel betrekken zeg jij?

Jongere 3: Ja, al is dat één keer in de maand, één keer in de twee weken of één keer in de twee maanden, maar gewoon een structureel moment. En of er dan echt iets gebeurd is of veranderd is, ja dat is dan een tweede, maar zorg in ieder geval wel dat die momenten daar zijn.

Evelyn: Ja, hele goeie. Goed punt. Had jij verder nog dingen waarvan jij denkt, dat is ook goed om rekening mee te houden of waarvan je merkt dat het goed werkt?

Jongere 3: Uhm ja niet per se, ik denk alleen wel dat het, helemaal in Tilburg, belangrijk is om te zorgen voor wat diversiteit in je groep. Je kan het allemaal niet forceren, maar probeer dat wel te regelen. In leeftijd, in cultuur, in afkomst zeg maar. Probeer voor wat diversiteit te zorgen zodat je een goede representatie hebt van de Tilburgse jeugd.

Evelyn: Ja zeker, heel belangrijk.

Jongere 3: Ja, want iemand met een Turkse achtergrond zal misschien hele andere waardes hechten aan zoiets als Sparrenhof dan iemand met een Nederlandse achtergrond. Dat weet je gewoon niet, dus daarin is dat wel belangrijk denk ik. Als je iedereen daar welkom wil laten zijn, is het ook belangrijk om iedereen mee te laten praten.

Evelyn: Ja, ik denk dat dat ook heel belangrijk is.

Jongere 3: Ja toch.

Evelyn: Zeker. Hey volgens mij moet jij door en dit waren wel ongeveer de vragen die ik had.

Jongere 3: Ja klopt, succes nog dan!

Evelyn: Ja dankjewel, en heel erg bedankt voor je tijd!

Jongere 3: Zeker, geen probleem.

Duur: 11:52

Leeftijd: 19 jaar

Legenda:

- Rol/houding van de begeleiding
- De rol van de jongere
- Van betekenis zijn / iets bijdragen
- Serieus genomen worden
- Communicatie & transparantie
- Sfeer/setting

Tussendoor instemmende knikjes, hummen en ja geluiden. Deze zijn niet in het transcript opgenomen omdat dit de leesbaarheid en duidelijkheid sterk zou verminderen.

Evelyn: Super fijn dat je hier tijd voor wil maken! Allereerst de vraag of je het goed vindt dat ik dit gesprek opneem zodat ik het later uit kan werken?

Jongere 4: Yes dat is helemaal goed.

Evelyn: Fijn! dan zal ik eerst wat uitleg geven over hetgeen waar ik mee bezig ben. (geeft uitleg over project en onderzoeksvragen). Dus dat is waar ik het met jou eigenlijk ook over wil hebben.

Jongere 4: Oke, dat is goed. Dus eigenlijk is het waarom ik betrokken ben bij de JWR en zo?

Evelyn: Ja, dat klopt!

Jongere 4: Ah dat komt goed, daar kan ik je wel wat over vertellen.

Evelyn: Kijk, dat is fijn! Wat is het eerste wat in je opkomt als je dat zo hoort?

Jongere 4: Uhm, dat ik het idee heb dat het (participeren) wat betekent. Dat ik wat nuttigs doe. Dat er iets bereikt kan worden met het feit dat ik mijn tijd erin steek.

Evelyn: En maakt het je ook uit wat voor daar dan precies mee bereikt wordt?

Jongere 4: Uhm, nou ja, ik doe wel sneller mee aan dingen die ik belangrijker vind. Uhm, in de jeugdzorg vind ik dat er heel veel te verbeteren valt, dus daar zal ik sneller aan meedoen dan een gebouw waarvan ik weet dat ik er eigenlijk niet zal komen.

Evelyn: Ja, precies. Dus het moet voor jou ook echt relevant voelen?

Jongere 4: Ja.

Evelyn: Alright. En als we dan teruggaan naar dat begrip jeugdparticipatie, hoe zie jij dat dan? Wat betekent dat eigenlijk voor jou?

Jongere 4: Uhm, **dat jongeren gevraagd worden in een adviserende rol in de projecten die draaien**. Dat eigenlijk, in de breedste zin van het woord.

Evelyn: Ja, ik vind dat eigenlijk wel een mooie definitie. En is dat voor jou dan alleen gevraagd worden om mee te denken of te adviseren, of kan het ook nog verder gaan dan dat?

Jongere 4: Uhm, hoe bedoel je die? Of ook dat ongevraagde stukje?

Evelyn: Ja dat, of uhm, zelf initiatief nemen, of...

Jongere 4: Uhm, ja, **participeren is eigenlijk meedoen, denk ik. Maar ik zie het altijd iets meer als uhm, meedoen onder begeleiding. Ik vind participeren iets minder zelf een onderneming opzetten of een stichting of iets, weet je wel.**

Evelyn: Ja, en heb je dan ook behoefte aan die begeleiding die daarbij zit?

Jongere 4: Uhm, **dat ligt aan het moment. Ik merk dat bij level-up het aan het begin nog wel echt nodig was en nu ook nog wel. Maar je merkt dat vergeleken met het begin van het jaar, dat het wel steeds meer afneemt.**

Evelyn: Ja, precies

Jongere 4: **En zo moet je dat, vind ik, op je doelgroep afstemmen.**

Evelyn: Ja, nice. Hele goeie. En als je dan begeleiding krijgt van iemand, wat vind je daarin fijn? Wat zijn voor jou voorwaardes van een begeleidende rol?

Jongere 4: **Dat iemand er echt is, niet op zijn mobiel en dat soort dingen. Uhm, duidelijk betrokken is en begrijpt wat je zegt. En wat je zegt heel serieus nemen. En een beetje leiderschapskwaliteiten is ook wel chill.**

Evelyn: Ja, dat is ook wel handig. En je zegt dat iemand betrokken is, hoe merk je dat aan iemand? En wat betekent betrokkenheid voor jou?

Jongere 4: Oeh uhm, ja. **Dat zie je meestal wel aan de lichaamstaal. En de aanwezigheid of afwezigheid van de attentie van iemand.**

Evelyn: Ja, precies. Dus echt dat je merkt aan iemand dat diegene naar jou aan het luisteren is en benieuwd is naar wat je zegt zeg maar?

Jongere 4: Ja en ook net als dat ik van jullie een appje had gekregen van 'Hey uh, ben je nou daadwerkelijk geslaagd?', dat laat ook zien dat je daadwerkelijk betrokken bent bij de mensen met wie je omgaat.

Evelyn: Ja, precies. Dus ook wat extra aandacht naast de standaard dingen zeg maar?

Jongere 4: Ja.

Evelyn: Goeie. Hey en je benoemde net al eventjes level-up en JWR en ik vroeg me af, op welke manieren heb jij eigenlijk allemaal ervaring met participeren? Zijn dat de twee voor jou?

Jongere 4: Uhm, ja, ik vind dat altijd een beetje moeilijk te zeggen ofzo, ik denk dat de carnavalsvereniging daar misschien ook wel onder valt.

Evelyn: Ja, nice. Op wat voor manier participeer je daar?

Jongere 4: Nou ja, leren deelnemen aan een organisatie om het zo maar te zeggen. Uhm, op een vrijwillige basis en een speelse manier. Dat doe ik nu niet meer hoor, maar dat heb ik wel gedaan.

Evelyn: Ha, wat vet. En hoe zit die samenwerking daar dan, dat je je daar ook echt betrokken in voelt?

Jongere 4: Uhm ja, omdat daar ook het gedragen werd, uhm, de ouders waren de begeleiders om het zo maar te zeggen. Een beetje op die manier.

Evelyn: En de kinderen en jongeren voerden zelf alles uit zeg maar?

Jongere 4: Ja, het leren van oké, hoe ga je nou naar zo'n klant toe om te sponsoren weet je wel. Dus het zit een beetje op de rand van participeren vind ik.

Evelyn: Ja, het klinkt best wel als een participerend project, vind ik. Wat vet. En dan ben je ook gewoon door te proberen aan het leren zeg maar?

Jongere 4: Ja, inderdaad.

Evelyn: En bij de andere dingen die je noemde, dus dat is dan de JWR en level-up, dat zijn ook wat makkelijkere voorbeelden voor jezelf misschien.

Jongere 4: Ja, klopt.

Evelyn: Op wat voor manier voel je je betrokken daarbij? Of wat zorgt ervoor dat je je betrokken voelt?

Jongere 4: Uhm, ja dat je dus weet dat er geluisterd wordt. En dan niet alleen door de medewerkers van de JWR, maar ook door beleidsmakers die langskomen. Uhm, dat doet echt een hele hoop in hoe betrokken ik me voel zeg maar. En de mensen ook, het is gewoon een hele chille groep.

Evelyn: Ja, dus de jongeren zelf ook? De samenhangigheid?

Jongere 4: Ja, dat zorgt er ook voor dat je meer actief wil zijn ofzo. En ik heb een best wel interne, intrinsieke motivatie.

Evelyn: Ja, dat is wat je aan het begin zei denk ik he? Het bij kunnen dragen aan een belangrijk thema?

Jongere 4: Ja, dat is bij de JWR ook wel een belangrijke, een grote reden dat ik meedoe.

Evelyn: Ja, dat kan ik me voorstellen.

Jongere 4: Ja, want die gezelligheid en de mensen, dat weet je niet wanneer je start.

Evelyn: Nee, daar moet je echt achter komen.

Jongere 4: Ja.

Evelyn: Dus dan is het voor jou echt het stukje van meerwaarde zijn, in een fijne groep zitten en de fijne mensen daarmee om je heen hebben? En het echt gehoord worden door de betrokkenen daar?

Jongere 4: Ja, precies. Ja en uhm, ik weet niet. Dat je zelf vindt dat er iets verbeterd kan worden of ontworpen kan worden zeg maar.

Evelyn: Ja, dat je je eigen ideeën daar ook kwijt kan?

Jongere 4: Ja.

Evelyn: Alright. En heb je het gevoel dat die ook echt gehoord worden daar?

Jongere 4: Oh ja hoor. Als ik wil wel. Het ligt er een beetje aan hoeveel motivatie ik heb om die duidelijk te laten weten.

Evelyn: Ja, precies, duidelijk. Hey en wat zijn dingen waarvan jij denkt, daar moeten volwassenen of professionals echt op letten op het moment dat ze met jongeren gaan werken in zo'n participerend project?

Jongere 4: In hun rol in het project bedoel je?

Evelyn: Ja, of überhaupt in het project.

Jongere 4: Uhm, nou ik moet even denken. Op een gegeven moment hebben we zo'n vrouw gehad, daar kon ik echt niet tegen. Bij ons, bij de JWR. Maar deed die ook alweer dat ik het niet kon handelen? Er was iets in haar houding, dat was het, alsof ze vond dat ze beter was. *Als je met jongeren werkt dan moet je op zijn minst gelijkwaardig zijn. Kijk, je weet, jij weet meer over, weet ik veel, gemeentetoestanden en hoe dat allemaal werkt en zo. Maar dat betekent niet dat je alles in mijn mond schuift. Snap je wat ik bedoel?*

Evelyn: Ja, zeker. Dus de jongeren ook behandelen als gelijkwaardige? Want dat ben je ook allemaal.

Jongere 4: Ja, dat. *Maar dat laat eigenlijk gewoon weer zien dat je luistert. En oprecht luistert naar wat diegene zegt. Komt het dan eigenlijk op neer. Ik denk dat dat eigenlijk gewoon het allerbelangrijkst is.*

Evelyn: Ja, echt luisteren naar wie er tegenover je zit?

Jongere 4: Ja. *Een beetje uitleg skills en geduld is ook wel handig. Het ligt een beetje aan de leeftijd maar over het algemeen komt dat wel goed uit om te hebben.*

Evelyn: Ja precies. Heb jij iets waarvan je nu denkt, dit heb ik nog niet benoemd, maar vind ik wel belangrijk om gezegd te hebben?

Jongere 4: Uhm, ja misschien wat me nu nog opkomt, *dat je vooraf goed moet bedenken hoe professioneel je het wil laten ogen of laten zijn. Want je kan het gewoon informeel doen en lekker gesprekjes voeren, op die manier. maar je zou er ook een vergadering van kunnen maken.*

Evelyn: Ja precies

Jongere 4: En *dat het wel belangrijk is dat er over het hele project hetzelfde gedaan wordt. Bij het ene groepje werkt het ene beter, voor het andere groepje het andere. Maar dat het wel duidelijk is wat er gaat gebeuren en wat er verwacht wordt.*

Evelyn: Ja, dus heel duidelijk zijn over wat jongeren kunnen verwachten van je, en van het project. En van hun eigen rol.

Jongere 4: Ja.

Evelyn: Ja, goeie. Mooie aanvulling ook

Jongere 4: Ah top.

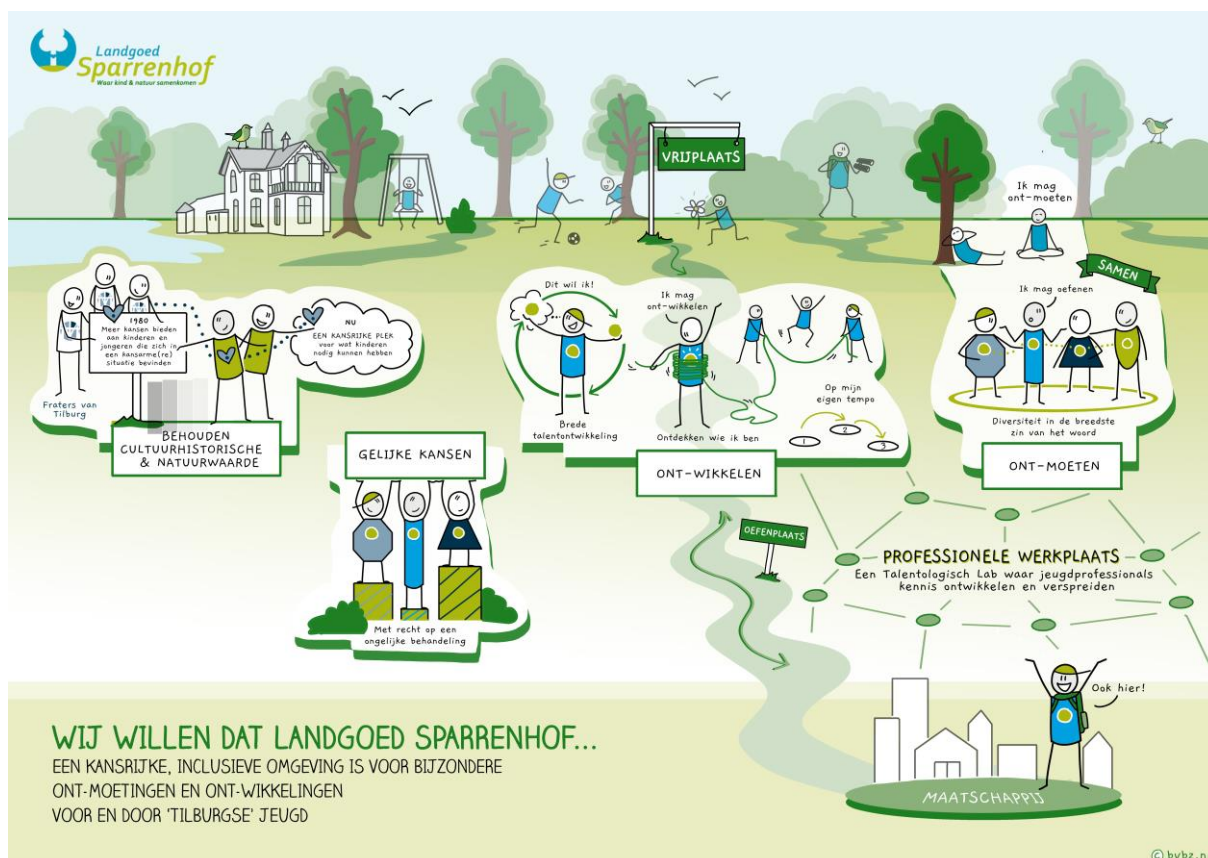
Evelyn: Had je nog andere punten die je nog te binnen schoten?

Jongere 4: Nee, eigenlijk niet. ik vind dat wel de belangrijkste dingen. Maar die dingen wist je misschien ook al wel.

Evelyn: Ja, maar goed om zo te horen. Ik ben het helemaal met je eens. In dat geval heb ik ook niet per se meer vragen nog, dus dan wil ik je alvast heel erg bedanken dat je even tijd voor mij hebt gemaakt.

Jongere 4: Ja helemaal geen probleem.

BIJLAGE 5: VISUAL LANDGOED SPARRENHOF

Aanleiding en aanloopfase

Het helder krijgen van de wensen en behoeften staat in de eerste fase centraal. Volgens Migchelbrink (2018) is het van belang om hierbij de initiatiefnemer, de opdrachtgever, betrokkenen in de onderzoekssituatie en de financier te betrekken. Voor dit onderzoek betekent dat dat ik in gesprek moet gaan met de lector, die de initiatiefnemer en opdrachtgever van deze SAI is. Ook de andere leden van het projectteam en jongeren zullen in deze fase al benaderd moeten worden als betrokkenen in de onderzoekssituatie. Het lectoraat bekostigt dit onderzoek vanuit de ZonMW subsidie waardoor het LOT ook de rol van financier draagt. Idealiter worden in deze fase ook al de partners van het project betrokken, zodat zij vanaf het eerste moment betrokken zijn en ook hun wensen en behoeften direct meegewogen kunnen worden. In deze fase is het van belang dat relevante betrokkenen op de hoogte zijn van het onderzoek en hierbij aanhaken. Voor dit onderzoek betekent dit dat er in deze fase contact gelegd moet worden met de stakeholders en dat het onderwerp van het onderzoek duidelijk gesteld wordt.

Oriëntatiefase

Volgens Migchelbrink (2018) gaat het in deze fase met name om het kennismaken met betrokkenen en het onderzoeken van het sociaal agogisch vraagstuk. Hierbij wordt er onderzoek gedaan naar hetgeen wat al bekend is over het vraagstuk/onderwerp en wat de visies van de betrokkenen op het vraagstuk zijn. Hierbij is het van belang om te kijken naar relevante bronnen, in dit onderzoek de visie van het lectoraat en het project EFF. Zo moet er gekeken worden naar de lectorale reden en naar de subsidieaanvraag voor het betreffende project. In deze documenten is veel informatie te vinden over het doel en de werkwijze van de organisatie. Daarnaast kan je volgens Michelbrink (2018) in deze fase een nulmeting doen. In de praktijk betekent dit het ondervragen van en meekijken met relevante betrokkenen, om zo helder te krijgen wat hun ervaringen en behoeften zijn. Om invulling te geven aan deze fase, zal ik meelopen met het projectteam van het lectoraat en bijeenkomsten met partners bijwonen. Hierbij zal ik met betrokkenen in gesprek gaan over hun ervaringen en hun ideeën, dromen en wensen voor de SAI. Daarnaast dient deze fase ter oriëntatie, waarbij kennis gemaakt wordt met de opdracht vanuit school, de organisatie en de medeonderzoekers.

Diagnostische fase

In deze fase wordt een verdiepingsslag gemaakt op de oriëntatiefase, waarbij een bredere en diepere betekenis gegeven wordt aan de wensen, ervaringen en behoeften van de projectteamleden (Migchelbrink, 2018). Volgens dezelfde bron is het van belang om hier gezamenlijk mee aan de slag te gaan en een gedeelde visie, behoefte of ambitie te formuleren. Aan de hand van de opgedane kennis uit de oriëntatiefase worden in samenwerking met de projectteamleden hoofd- en deelvragen geformuleerd. Vervolgens zal er een focusgroep plaatsvinden, waarbij alle deelnemers van het projectteam met elkaar in gesprek zullen gaan over het vraagstuk. Aan de hand van de uitkomsten van de focusgroep zullen verdere acties ondernomen worden. Deze acties zijn onder andere het zoeken naar 'good practices' en het interviewen van jongeren.

Ontwikkelfase

In de ontwikkelfase wordt volgens Migchelbrink (2018) een plan ontwikkeld ter verbetering van de situatie en worden de voorbereidingen getroffen om dit plan uit te kunnen voeren. In dit onderzoek betekent dit dat de informatie die opgehaald is in de voorgaande fasen geanalyseerd en verwerkt moet worden. Met de uitkomsten wordt een plan bedacht voor het ontwikkelen van een innovatie, die in de volgende fase uitgewerkt zal worden. Hierbij moet met name rekening gehouden worden met de belangen en wensen van jongeren en het projectteam.

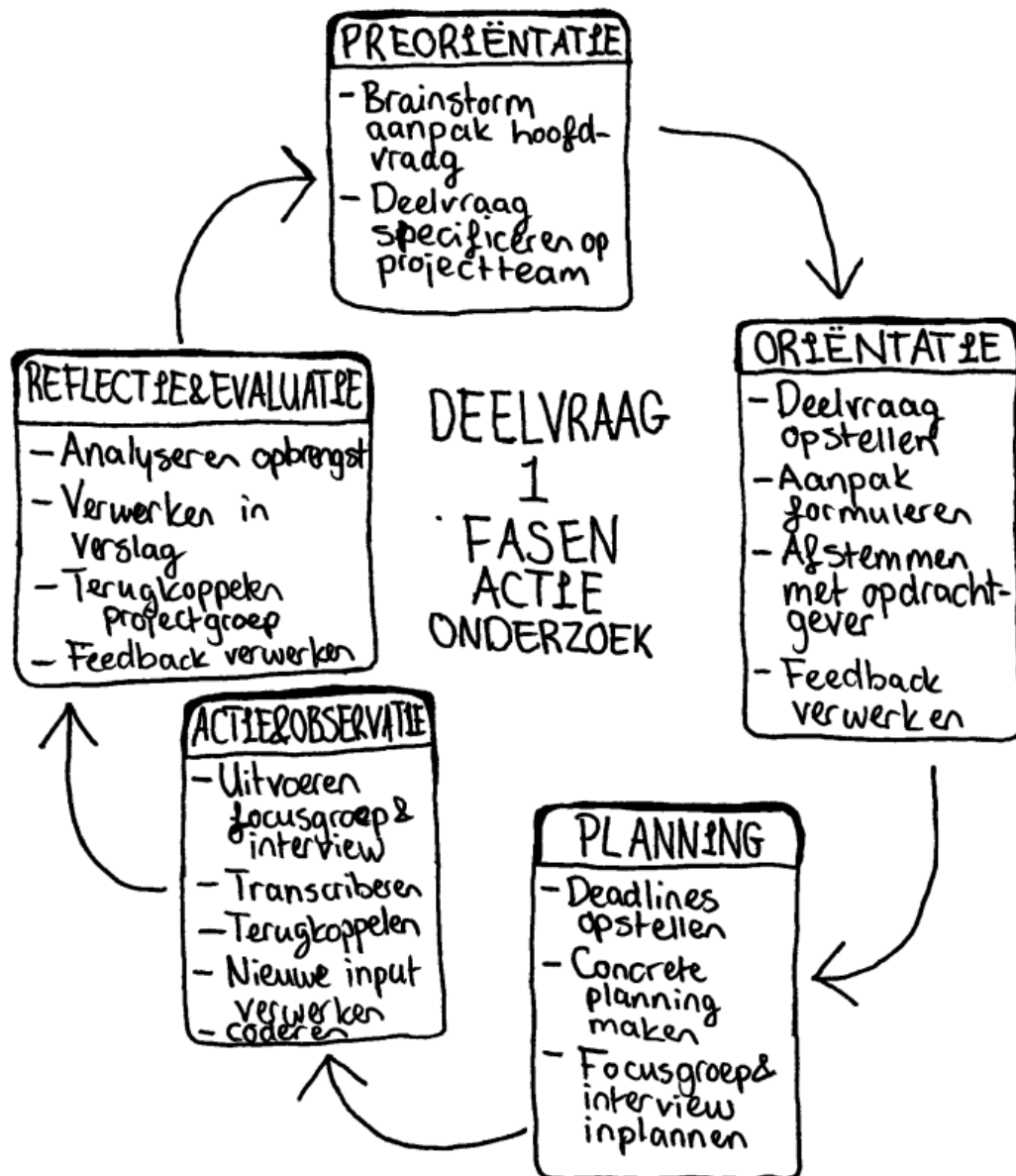
Actiefase

Volgens Migchelbrink (2018) wordt het plan dat in de ontwikkelfase bedacht is, uitgevoerd in de actiefase. Dit kan door het direct uit te proberen of door het vooraf gemaakte plan in de praktijk uit te voeren. Na het testen is het van belang om te evalueren en bij te stellen. In dezelfde bron wordt dus gesteld dat er bij het testen teruggegaan kan worden naar eerdere fasen uit de cyclus van actieonderzoek.

Omdat dit onderzoek vastzit aan de eis om een sociaal agogische innovatie te ontwikkelen, zal dit in deze fase de eerste prioriteit hebben. Het is van belang om in deze fase allereerst de SAI te ontwikkelen, voortkomend uit de informatie die eerder is opgedaan. Na het ontwikkelen van de innovatie, zal deze in de praktijk getest worden met het projectteam. Gezamenlijk wordt hierop gereflecteerd en geëvalueerd. Aan de hand hiervan wordt de SAI verbeterd en nogmaals getest. Dit blijft zich herhalen tot de betrokkenen tevreden zijn en de SAI aantoonbaar bruikbaar is in de praktijk.

Evaluatiefase

Tot slot komen we bij de evaluatiefase. Wanneer alle betrokkenen tevreden zijn met het eindresultaat, wordt hierop en op het proces geëvalueerd. Wanneer dit het geval is, kan het onderzoek worden afgesloten. Het kan ook zijn dat er nog nieuwe acties uitgevoerd moeten worden (Migchelbrink, 2018). Voor dit onderzoek betekent dit concreet dat er wordt gekeken naar het handelen van de student, de samenwerking van het projectteam binnen het actieonderzoek en de bruikbaarheid van de ontwikkelde innovatie(s). Uiteindelijk zullen ook de vervolgstappen geformuleerd worden; wat wordt er gedaan met de innovatie, wat moet er nog gebeuren en wie is waar verantwoordelijk voor.

Feedback – Ingevuld door Sanne Jansen, beoordelaar Jan-Piet Rolle	
1. Je hebt het vraagstuk geanalyseerd met aandacht voor verschillende perspectieven en belangen (van bijvoorbeeld cliënt, sociaal werker, organisatie) en met aandacht voor micro-, meso- en macro-niveau. Ook is er passende aandacht voor het uitstroomprofiel.	
Tops	- Goede uitleg profiel - Goede context omschrijving - Goede verbinding met je uitstroomprofiel -
Tips	- Wat draagt nog bij op de niveaus van het ontstaan van de situatie en de wens
2. De kern van het sociale vraagstuk is helder en de voorgestelde focus helpt bij te dragen aan de kernopdracht van het sociaal werk. De focus voldoet aan de eisen die worden gesteld vanuit het uitstroomprofiel.	
Tops	- kern sociaal vraagstuk helder benoemd
Tips	- Hoofdvraag: waar ga je een bijdrage aan leveren? Professionals hierin betrekken! Twijfel over de woorden en; dubbel onderzoek dus keuze maken!
3. De samenwerking in het SAI-traject is passend vorm gegeven. Er is draagvlak vanuit verschillende stakeholders voor de gekozen aanpak.	
Tops	- Perspectief en belangen goed uitgelicht, dit is belangrijk in je onderzoek. Wat is er en hoe kijken deze naar de situatie? - Wees strak en eigenwijs als je wilt dat je onderzoek de diepte in gaat - Stakeholders duidelijk, hoe kijken ze tegen de situatie aan - Met wie ga jij het actie onderzoek doen? (En wie willen hier een actieve bijdrage aanleveren) -
Tips	- Scherp/ duidelijkheid brengen welke positie jij hebt, wat loopt er, wat zijn de verhoudingen? Dit is ook belangrijk voor het eindresultaat - Keuze maken: lopen de lijnen langs elkaar, zijn deze geïntegreerd (evt duidelijk aangeven), nadenken over consequenties; wat levert het op, wat zijn de verwachtingen van jezelf en andere? - onderzoeksdoelgroep in kaart brengen en hun enthousiast maken
4. De gekozen aanpak van het SAI-traject is onderbouwd, consequenties zijn afgewogen en de gekozen aanpak past bij het sociale vraagstuk en de kernopdracht van het sociaal werk. Onder de gekozen aanpak vallen de keuze tussen waarderende en probleemgerichte benadering, methodische aanpak en de afstudeervarianten (let op, in de handleiding noemen wij ideaaltypes, combinaties zijn mogelijk).	
Tops	- Actieonderzoek
Tips	- Literatuurstudie oppakken/ 'aan de slag gaan' - Doelen eigen onderzoek specificeren - Waarderend onderzoek, werken vanuit ambitie: dit heeft invloed op interviews en je vraagstelling. Hierbij stil staan en dit ook toepassen/ onderbouwen waarom je hiervoor kiest. Dit verstevigt je verhaal - Rutger als expert voor waarderend onderzoek (met hem praten over je onderwerp) - Bij actie onderzoek kan je wel deelvragen gebruiken als ondersteuning (dit wel verantwoorden evt vanuit literatuur over actie onderzoek, design thinking model). - er is niet 1 goed, jij bepaalt wat je gaat gebruiken, bepalen etc. Je neemt zelf de regie en dit verantwoord je

BIJLAGE 9: BEOORDELING SAI FORMATIEF STUDENT 1

					
Beoordelingsformulier Sociaal Agogische Innovatie Afstudeerfase 2021 - 2022					
Academie Sociale Studies Breda					
Naam kandidaat:		Studentnummer:		Opdrachtgever en Instelling:	
Evelyn Dekker		2145953		Maïke Kooijmans, Fontys Hogeschool Pedagogiek / Lectoraat Opvoeden voor de toekomst	
				8,1	
Naam studentbeoordelaar:		Cesuur: voor alle onderdelen moet minimaal een voldoende behaald worden om tot een voldoende eindbeoordeling te komen. Per criterium worden punten toegekend. Punten kunnen met één decimaal worden gegeven.			
Sanne Jansen					
		○ Uitstroombrofiel: JEUGD ○ Uitstroombrofiel: WELZIJN & SAMENLEVING ○ Uitstroombrofiel ZORG		Datum: 02-05-2022	
Voorwaardelijke criteria:	Plagiaat-check Bij ongeregeldeheden (meer dan 10% letterlijke overname uit andere bronnen zonder correcte bronvermelding) sturen de examinatoren het toetsproduct door naar de examencommissie en staken de beoordeling tot het besluit van de examencommissie.	Aantal woorden verantwoordig Richtlijn: 17.500 Maximum: 20.000 Ook geen 20.001 woorden! Titelpagina, voorwoord, samenvatting, inhoudsopgave, literatuurlijst en bijlagen tellen niet mee in de woordentelling.	APA-verwijzingen incl. literatuurlijst Gehanteerd worden de APA-richtlijnen van de Werkgroep APA (zie auteursrechten.nl/apa). Niet ontvankelijk bij meer dan vijf verwijzingsfonten.	Correct taalgebruik, zinsbouw en interpunctie Niet ontvankelijk bij meer dan drie taalfouten per pagina.	
	Bij studentbeoordeling niet van toepassing	Voldaan/niet voldaan Toelichting	Voldaan/niet voldaan Toelichting	Voldaan/niet voldaan Toelichting	

De beoordeelde student vult in het beoordelingsformulier SAI Formatief de reactie-kolom in (tweede kolom). In de reactie geeft de student aan in hoeverre de in de studentbeoordeling gegeven feedback bruikbaar is en welke aanpassingen van de SAI Summatief hieruit voortgekomen zijn.

Leerdoel:

De student ontwikkelt in samenwerking met stakeholders een sociaal-agogische interventie als oplossing voor een sociaal vraagstuk uit de beroepspraktijk, zodanig dat aan de kernopdracht van sociaal werk (SAHSS, 2017) aantoonbaar wordt bijgedragen.

Het resultaat		Score	Toelichting	
	Onderdeel A Sociaal Agogische Interventie (SAI) als oplossing:-	(Maximaal aantal punten)	In deze kolom plaatst de beoordelende student haar/zijn toelichting op de beoordeling.	In deze kolom plaatst de beoordeelde student haar/zijn reactie op de beoordeling.
0	Pre-ambule: <i>Overall waar hier over SAI wordt gesproken, wordt bedoeld dat de SAI geheel in lijn is ontwikkeld en geformuleerd met het uitstroomprofiel.</i>		○ Voldoet aan uitstroomprofiel: JEUGD ○ Voldoet aan uitstroomprofiel: WELZIJN & SAMENLEVING ○ Voldoet aan uitstroomprofiel: ZORG	
1	Het ontwerp van een SAI is met en voor stakeholders tot stand gekomen en kan aantoonbaar door professionals in de beroepspraktijk worden toegepast.	(10) 8	Dit doe je goed! Je betreft de stakeholders intensief bij je onderzoek en stemt met hen af. Dit vergroot dan ook de kans dat je toolkit/ infoprampic door hen toegepast zal worden!	Goed om te horen! Deze feedback brengt geen aanpassingen in de SAI Summatief teweeg.
2	De innovatieve (meer-)waarde van de SAI wordt met (internationaal) onderzoek en literatuur aangetoond.	(10) 7	Je hebt verschillende bronnen gebruikt die samen het belang van je SAI verantwoorden. Daarnaast ben je binnen dit onderzoek ook bewust van de expertises binnen het project aanwezig zijn.	Ook deze feedback brengt geen aanpassingen in de SAI Summatief teweeg.
3	De doelmatigheid en efficiency van de SAI is getoetst en voldoet aan de eisen die eraan gesteld worden vanuit de kernopdracht sociaal werk, ethische standaarden en wet- en regelgeving.	(10) 6	Je hebt de kernopdracht van het sociaal werk en de ethische standaarden goed en duidelijk omschreven. De wet- en regelgeving kan je binnen je onderzoek nog wel uitgebreider aan bod laten komen.	Naar aanleiding van dit feedbackpunt heb ik extra gekeken naar wet- en regelgeving en dit op zowel lokaal als landelijk niveau toegevoegd.
4	De wijze waarop <i>duurzame verbetering van het welzijn</i> en actieve deelname van betrokkenen wordt bevorderd – met aandacht voor	(10) 8	Dit doe je goed! Het belang van de pedagogische vrijplaats blijft de rode draad van je onderzoek dat betrekking heeft op de onderzoeksdoelgroep. Hierbij ben je kritisch en heb je veel aandacht voor diversiteit.	Fijne feedback! Dit brengt geen aanpassingen in de SAI Summatief teweeg.

Leerdoel:

De student ontwikkelt in samenwerking met stakeholders een sociaal-agogische interventie als oplossing voor een sociaal vraagstuk uit de beroepspraktijk, zodanig dat aan de kernopdracht van sociaal werk (SAHSS, 2017) aantoonbaar wordt bijgedragen.

Het resultaat		Score	Toelichting	
	(super)diversiteit - is onderbouwd en verantwoord.			
	Resultaat onderdeel A	29	Score bij elkaar optellen. Ligt de som onder 22 punten? Moet “NVD” worden ingevuld.	
	Onderdeel B Sociaal vraagstuk uit de beroepspraktijk -			
5	Het sociale vraagstuk uit de beroepspraktijk is op micro-, meso- en macroniveau ontrafeld, zodanig dat de werkzame factoren die het probleem in stand houden zijn beschreven.	(20) 18	Ik vind dat je deze niveaus erg goed hebt omschreven! Je doet dit vanuit verschillende niveaus en je bent erg concreet. De dingen die je benoemt zijn ook daadwerkelijk van belang binnen je SAI.	Geen aanvullingen op het stuk, daardoor zorgt dit niet voor nieuwe aanpassingen in de SAI Summatief.
6	Student maakt op kritische wijze gebruik van instrumenten in de onderzoeks- en designcyclus, zodanig dat het vraagstuk vanuit verschillende perspectieven wordt benaderd en beantwoord.	(20) 18	Ik heb hier niks op aan te merken maar voor het maximaal aantal punten zou het altijd nog uitgebreider kunnen (maar dit is zeker niet van belang). Tops: je benoemt de fases uit het actie onderzoek. Je keuzes voor praktijk & innovatie en de waarderende benadering vind ik gedurfd en dit is je volgens mij erg goed afgegaan. Knap!!	Mooie feedback, er zitten ook niet echt verbeterpunten in. Naar aanleiding van de eerste feedback van de opdrachtgever (bijlage 11) heb ik toch nog aanpassingen gemaakt in het verantwoorden van het doen van actieonderzoek.
	Resultaat onderdeel B	36	Score bij elkaar optellen. Ligt de som onder 22 punten? Moet “NVD” worden ingevuld.	
	Onderdeel C Samenwerking met stakeholders –			
7	De belanghebbenden/stakeholders op micro-, meso- en macroniveau zijn geïdentificeerd en hun respectievelijke rollen en belangen beschreven.	(10) 7	Dit komt onderdeel komt binnen je onderzoek goed naar voren. Zo beschrijf je onder andere de rollen en belangen van het projectteam en de focusgroep. Daarbij betreft je partners met verschillende ervaringen en expertises bij je SAI en denk je na over de manier waarop je hun binnen je onderzoek kan inzetten. Voor mijn gevoel zou je het belang op macroniveau nog uitgebreider aan bod kunnen laten komen	Ook van de andere studentbeoordelaar heb ik deze feedback gekregen. Om deze reden heb ik de beschrijving van belanghebbenden/stakeholders op macroniveau nog aangevuld. Ook heb ik hierbij nog een extra keer naar de andere niveaus gekeken.

Leerdoel:

De student ontwikkelt in samenwerking met stakeholders een sociaal-agogische interventie als oplossing voor een sociaal vraagstuk uit de beroepspraktijk, zodanig dat aan de kernopdracht van sociaal werk (SAHSS, 2017) aantoonbaar wordt bijgedragen.

Het resultaat		Score	Toelichting	
8	De wijze waarop de samenwerking met belanghebbenden/stakeholders is vormgegeven, is helder verantwoord, zodanig dat een constructieve bijdrage is geleverd aan het bereiken van gezamenlijke doelen.	(10) 9	Dit proces is helder verantwoord en omschreven. Je geeft duidelijk aan wat je qua samenwerking met stakeholders hebt gedaan en hoe dit tot stand is gekomen. Daarnaast benoem je de wensen van het projectteam en de onderzoek doelgroep en dit vertaal je door naar je SAI/ interventies. Je bent kritisch naar je eigen innovatie en benoemt hoe deze bij kunnen dragen aan het bevorderen van jongeren participatie.	Heel mooi om te lezen! In de feedback zit geen aanvullingen op het stuk, daardoor zorgt dit verder niet voor nieuwe aanpassingen in de SAI Summatief
Resultaat onderdeel C		16	Score bij elkaar optellen. Ligt de som onder 11 punten? Moet "NVD" worden ingevuld.	
Resultaat SAI		8.1	Alle scores op onderdeelniveau bij elkaar optellen en delen door 10. Is bij een onderdeel "NVD" ingevoerd, wordt niet door 10 gedeeld, maar is het eindresultaat "NVD".	

BIJLAGE 10: BEOORDELING SAI FORMATIEF STUDENT 2

 Beoordelingsformulier Sociaal Agogische Innovatie Afstudeerfase 2021 - 2022 Academie Sociale Studies Breda					
Naam kandidaat:		Studentnummer:		Opdrachtgever en Instelling:	
Evelyn Dekker		2145953		Maïke Kooijmans, Fontys Hogeschool Pedagogiek / Lectoraat Opvoeden voor de toekomst	
				7,6	
Naam studentbeoordelaar:		Cesuur: voor alle onderdelen moet minimaal een voldoende behaald worden om tot een voldoende eindbeoordeling te komen. Per criterium worden punten toegekend. Punten kunnen met één decimaal worden gegeven.			
Thomas van der Horst					
		☐ Uitstroombestand: JEUGD ☒ Uitstroombestand: WELZIJN & SAMENLEVING ☐ Uitstroombestand: ZORG		Datum: 08-05-2022	
Voorwaardelijke criteria:	Plagiaat-check <i>Bij ongeregeldeheden (meer dan 10% letterlijke overname uit andere bronnen zonder correcte bronvermelding) sturen de examinatoren het toetsproduct door naar de examencommissie en staken de beoordeling tot het besluit van de examencommissie.</i>	Aantal woorden verantwoordig Richtlijn: 17.500 Maximum: 20.000 <i>Ook geen 20.001 woorden! Titelpagina, voorwoord, samenvatting, inhoudsopgave, literatuurlijst en bijlagen tellen niet mee in de woordentelling.</i>	APA-verwijzingen incl. literatuurlijst <i>Gehanteerd worden de APA-richtlijnen van de Werkgroep APA (zie auteursrechten.nl/apa). Niet ontvankelijk bij meer dan vijf verwijzingsfouten.</i>	Correct taalgebruik, zinsbouw en interpunctie <i>Niet ontvankelijk bij meer dan drie taalfouten per pagina.</i>	
	Bij studentbeoordeling niet van toepassing	Voldaan/niet voldaan Toelichting	Voldaan/niet voldaan Toelichting	Voldaan/niet voldaan Toelichting	

De beoordeelde student vult in het beoordelingsformulier SAI Formatief de reactie-kolom in (tweede kolom). In de reactie geeft de student aan in hoeverre de in de studentbeoordeling gegeven feedback bruikbaar is en welke aanpassingen van de SAI Summatief hieruit voortgekomen zijn.

Leerdoel:

De student ontwikkelt in samenwerking met stakeholders een sociaal-agogische interventie als oplossing voor een sociaal vraagstuk uit de beroepspraktijk, zodanig dat aan de kernopdracht van sociaal werk (SAHSS, 2017) aantoonbaar wordt bijgedragen.

Het resultaat		Score	Toelichting	
	Onderdeel A Sociaal Agogische Interventie (SAI) als oplossing:-	(Maximaal aantal punten)	In deze kolom plaatst de beoordelende student haar/zijn toelichting op de beoordeling.	In deze kolom plaatst de beoordeelde student haar/zijn reactie op de beoordeling.
0	Pre-ambule: <i>Overall waar hier over SAI wordt gesproken, wordt bedoeld dat de SAI geheel in lijn is ontwikkeld en geformuleerd met het uitstroomprofiel.</i>		○ Voldoet aan uitstroomprofiel: JEUGD ○ Voldoet aan uitstroomprofiel: WELZIJN & SAMENLEVING ○ Voldoet aan uitstroomprofiel: ZORG	
1	Het ontwerp van een SAI is met en voor stakeholders tot stand gekomen en kan aantoonbaar door professionals in de beroepspraktijk worden toegepast.	(10) 8	Staat duidelijk verwoord met wie je het gaat doen en waarom het toepasbaar is voor in de praktijk	In deze feedback worden geen aanvullingen of mogelijke verbeteringen op het stuk genoemd, daardoor zorgt dit niet voor nieuwe veranderingen in de SAI Summatief.
2	De innovatieve (meer-)waarde van de SAI wordt met (internationaal) onderzoek en literatuur aangetoond.	(10) 8	Helder beschreven	Dit brengt geen aanpassingen in de SAI Summatief teweeg.
3	De doelmatigheid en efficiency van de SAI is getoetst en voldoet aan de eisen die eraan gesteld worden vanuit de kernopdracht sociaal werk, ethische standaarden en wet- en regelgeving.	(10) 7	Dit zou je wat uitgebreider kunnen neerzetten door het landelijk opleidingsdocument iets uitgebreider neer te zetten. Bij het profiel staan ook wat zaken die je kan aanvullen. Verder goed beschreven in de context	Naar aanleiding van deze feedback heb ik de profielen uit het Landelijk Opleidingsdocument toegevoegd en mijn SAI aan de hand hiervan verder verantwoord.
4	De wijze waarop <i>duurzame verbetering van het welzijn</i> en actieve deelname van betrokkenen wordt bevorderd – met aandacht voor	(10) 8	Helder	Dit brengt geen aanpassingen in de SAI Summatief teweeg.

Leerdoel:

De student ontwikkelt in samenwerking met stakeholders een sociaal-agogische interventie als oplossing voor een sociaal vraagstuk uit de beroepspraktijk, zodanig dat aan de kernopdracht van sociaal werk (SAHSS, 2017) aantoonbaar wordt bijgedragen.

Het resultaat		Score	Toelichting	
	(super)diversiteit - is onderbouwd en verantwoord.			
	Resultaat onderdeel A	31	Score bij elkaar optellen. Ligt de som onder 22 punten? Moet "NVD" worden ingevuld.	
	Onderdeel B Sociaal vraagstuk uit de beroepspraktijk -			
5	Het sociale vraagstuk uit de beroepspraktijk is op micro-, meso- en macroniveau ontrafeld, zodanig dat de werkzame factoren die het probleem in stand houden zijn beschreven.	(20) 14	Goed beschreven, misschien nog toevoegen waarom dit probleem nog steeds aanwezig is op de 3 niveaus.	Omdat ik voor mijn onderzoek een waarderende benadering gebruik, kies ik ervoor om zo min mogelijk te focussen op problemen, maar juist in te gaan op dromen en mogelijkheden. Om deze reden heb ik deze insteek ook bij het uitwerken van de niveaus toegepast. Dit in combinatie met de feedback die ik van anderen heb gekregen, maakt dat ik dit niet aan zal passen.
6	Student maakt op kritische wijze gebruik van instrumenten in de onderzoeks- en designcyclus, zodanig dat het vraagstuk vanuit verschillende perspectieven wordt benaderd en beantwoord.	(20) 15	Goede opbouw van je SAI	Deze feedback is positief, echter is het in strijd met de feedback die ik van de opdrachtgever heb gekregen. Om deze reden heb ik er toch voor gekozen om de opbouw van het stuk aan te passen.
	Resultaat onderdeel B	29	Score bij elkaar optellen. Ligt de som onder 22 punten? Moet "NVD" worden ingevuld.	
	Onderdeel C Samenwerking met stakeholders –			
7	De belanghebbenden/stakeholders op micro-, meso- en macroniveau zijn geïdentificeerd en hun respectievelijke rollen en belangen beschreven.	(10) 8	Staat goed	Ook van de andere studentbeoordelaar heb ik deze feedback gekregen. Om deze reden heb ik de beschrijving van belanghebbenden/stakeholders op macroniveau nog aangevuld. Ook heb ik hierbij nog een extra keer naar de andere niveaus gekeken.

Leerdoel:

De student ontwikkelt in samenwerking met stakeholders een sociaal-agogische interventie als oplossing voor een sociaal vraagstuk uit de beroepspraktijk, zodanig dat aan de kernopdracht van sociaal werk (SAHSS, 2017) aantoonbaar wordt bijgedragen.

Het resultaat		Score	Toelichting	
8	De wijze waarop de samenwerking met belanghebbenden/stakeholders is vormgegeven, is helder verantwoord, zodanig dat een constructieve bijdrage is geleverd aan het bereiken van gezamenlijke doelen.	(10) 8	Goed beschreven vanuit de jongeren en organisatie en vanuit het team waarmee je werkt.	Fijn om te lezen. In deze feedback worden geen aanvullingen of mogelijke verbeteringen op het stuk genoemd, daardoor zorgt dit niet voor nieuwe veranderingen in de SAI Summatief.
Resultaat onderdeel C		16	Score bij elkaar optellen. Ligt de som onder 11 punten? Moet "NVD" worden ingevuld.	
Resultaat SAI		7,6	Alle scores op onderdeelniveau bij elkaar optellen en delen door 10. Is bij een onderdeel "NVD" ingevoerd, wordt niet door 10 gedeeld, maar is het eindresultaat "NVD".	

 Beoordelingsadvies Sociaal Agogische Innovatie Afstudeerfase 2021 – 2022 SAI Summatief	
Academie Sociale Studies Breda	
Naam en functie invuller: Maïke Kooijmans, Lector	Volgende stakeholders hebben bijgedragen aan deze feedback. Bijvoorbeeld: sociaal werkers, management, beleidsmedewerkers, cliënten/klanten/burgers enz. Vanuit het projectteam heeft ook de projectleider (senior onderzoeker) en een docentonderzoeker bijgedragen aan de feedback.
Naam Organisatie: Fontys Hogeschool Pedagogiek – Lectoraat Opvoeden voor de Toekomst	
Naam student: Evelyn Dekker	
Datum: 28-04-2022	

Eigen reactie op de feedback:

Van mijn opdrachtgever heb ik twee maal feedback op het eindproduct mogen ontvangen. De eerste adviesbeoordeling is in deze bijlage ingevoegd. Naar aanleiding van deze feedback en de feedback van andere projectteamleden, mijn medestudenten en begeleidend docent, heb ik mijn SAI en stuk nog aangepast.

Uit de feedback van de opdrachtgever heb ik met name meegenomen dat de opbouw van mijn stuk helderder kon en dat ik mijn keuze voor actieonderzoek goed moest verantwoorden. Over de opbouw/structuur van het document kreeg ik terug dat het niet erg logisch was. Volgens de opdrachtgever zat het tussen een reisverslag en een onderzoeksverslag in. Zo had ik in eerste instantie eerst aandacht voor de context, de definities, het tijdspad en de participanten en later pas voor de methoden en processen. Daarom ben ik in de literatuur gaan zoeken naar een juiste opbouw van het presenteren van een actieonderzoek, wat ik vervolgens op mijn stuk toegepast heb.

Vanwege haar feedback op het doen van actieonderzoek heb ik hier extra verantwoording op geschreven, om zo duidelijk te maken waarom ik hier toch voor gekozen heb.

Daarnaast heb ik in het stuk nog losse zaken aangepast en aangevuld waarover ik in de eerste feedbackronde opmerkingen gekregen had.

Op de verbeterde versie van mijn stuk heeft mijn opdrachtgever ook weer feedback gegeven, die te vinden is in bijlage 12.

1. Hoe heeft u de samenwerking met de student ervaren?

Bijvoorbeeld: Hoe heeft u de samenwerking met uzelf als opdrachtgever ervaren? In hoeverre is het de student gelukt om met verschillende stakeholders in het project samen te werken? Wat was de rol van de student in de samenwerking? In hoeverre is het de student gelukt om met stakeholders te werken aan gezamenlijke doelen? Hoe is de student omgegaan met verschillende belangen en perspectieven?

Ik heb de samenwerking met Evelyn als erg prettig ervaren. Evelyn heeft zich volledig gecommitteerd aan het project en de projectdoelen en heeft ook de samenwerking met andere projectleden geïnitieerd. De deelstudie die Evelyn heeft opgepakt sluit naadloos aan bij de missie van de projectgroep. Ze is er prima in geslaagd om de diverse belangen te dienen: het belang van kinderen en jongeren, het belang van de projectgroep en haar eigen belang om haar SAI binnen de beperkte tijd te realiseren. Evelyn heeft laten zien zowel zelfstandig te kunnen werken als in teamverband. Ze heeft zich enorm collegiaal opgesteld.

2. De student heeft in samenwerking met u gewerkt aan de oplossing van een complex sociaal vraagstuk. In hoeverre is de oplossing in de praktijk bruikbaar?

Bijvoorbeeld: Wat maakt de oplossing wel/niet bruikbaar? In hoeverre is er vanuit verschillende stakeholders draagvlak voor de oplossing? In hoeverre heeft de student in de oplossing rekening gehouden met organisatorische haalbaarheid en ethische afwegingen? In hoeverre past de oplossing bij het sociaal werk?

De 'oplossing' voor het vraagstuk is zeer bruikbaar voor het project. Zowel de infographic als het advies hoe we de jeugdparticipatieve aanpak in het project kunnen borgen is zeer relevant en realistisch. We zullen we zeker ons voordeel mee doen. Door de tijdsdruk is het uittesten en oefenen met de SAI nog niet gelukt. Daardoor is het actieonderzoek niet volledig tot ontwikkeling gekomen, maar er is wel een belangrijk begin gemaakt. Door het werk van Evelyn is er in elk geval al veel meer bewustzijn ontstaan over het thema jeugdparticipatie bij alle projectleden. Ook wordt dankzij de SAI van Evelyn de urgentie om hier concreet mee aan de slag te gaan meer ervaren.

De oplossing past een op een bij sociaal werk: het bevordert participatie, ontwikkeling (empowerment) en inclusie in het belang van kinderen en jongeren.

3. Hier is ruimte om nog aanvullende feedback te geven die belangrijk is om in de beoordeling mee te wegen, maar nog niet is gevat in de twee bovengenoemde punten. Ook kunt u hier – alle feedback meewegend – een samenvattend adviescijfer geven.

Ondanks dat Evelyn twee keer corona heeft gehad in de korte periode van het onderzoek heeft zij systematisch en stevast doorgewerkt aan haar onderzoek en SAI. Dit getuigt van een enorm doorzettingsvermogen en veerkracht. Evelyn is coöperatief, flexibel en gezond kritisch. Door haar onderzoekende en leergierige houding pakt ze zaken snel op. Ze staat open voor feedback, doet daar ook echt iets mee en geeft zelf ook opbouwende feedback aan het projectteam. Het waarderend onderzoeken is haar op het lijf geschreven. Hoewel het geschreven afstudeerwerk nog aan helderheid kan winnen (wat betreft structuur en opbouw van de tekst) is de inhoud heel rijk en haar SAI relevant en realistisch. Mijn advies is om het onderzoek niet als een actieonderzoek te presenteren. Samenvattend adviescijfer: RUIM VOLDOENDE / GOED (7, 5 - 8)

 Beoordelingsadvies Sociaal Agogische Innovatie Afstudeerfase 2021 – 2022 SAI Summatief	
Academie Sociale Studies Breda	
Naam en functie invuller: Maïke Kooijmans, Lector	Volgende stakeholders hebben bijgedragen aan deze feedback. Bijvoorbeeld: sociaal werkers, management, beleidsmedewerkers, cliënten/klanten/burgers enz.
Naam Organisatie: Fontys Hogeschool Pedagogiek – Lectoraat Opvoeden voor de Toekomst	Vanuit het projectteam heeft ook de projectleider (senior onderzoeker) en een docentonderzoeker bijgedragen aan de feedback.
Naam student: Evelyn Dekker	Datum: 11 mei 2022

Feedback

1. Hoe heeft u de samenwerking met de student ervaren?

Bijvoorbeeld: Hoe heeft u de samenwerking met uzelf als opdrachtgever ervaren? In hoeverre is het de student gelukt om met verschillende stakeholders in het project samen te werken? Wat was de rol van de student in de samenwerking? In hoeverre is het de student gelukt om met stakeholders te werken aan gezamenlijke doelen? Hoe is de student omgegaan met verschillende belangen en perspectieven?

Ik heb de samenwerking met Evelyn als erg prettig ervaren. Evelyn heeft zich volledig gecommitteerd aan het project en de projectdoelen en heeft ook de samenwerking met andere projectleden geïnitieerd. De deelstudie die Evelyn heeft opgepakt sluit naadloos aan bij de missie van de projectgroep. Ze is er prima in geslaagd om de diverse belangen te dienen: het belang van kinderen en jongeren, het belang van de projectgroep en haar eigen belang om haar SAI binnen de beperkte tijd te realiseren. Evelyn heeft laten zien zowel zelfstandig te kunnen werken als in teamverband. Ze heeft zich enorm collegiaal en loyaal opgesteld.

2. De student heeft in samenwerking met u gewerkt aan de oplossing van een complex sociaal vraagstuk. In hoeverre is de oplossing in de praktijk bruikbaar?

Bijvoorbeeld: Wat maakt de oplossing wel/niet bruikbaar? In hoeverre is er vanuit verschillende stakeholders draagvlak voor de oplossing? In hoeverre heeft de student in de oplossing rekening gehouden met organisatorische haalbaarheid en ethische afwegingen? In hoeverre past de oplossing bij het sociaal werk?

De 'oplossing' voor het vraagstuk is zeer bruikbaar voor het project Empty Farm to Fill. Zowel de infografic als het advies hoe we de jeugdparticipatieve aanpak in het project kunnen borgen is zeer relevant en realistisch. Hier zullen we zeker ons voordeel mee doen. Door de tijdsdruk is het uittesten en oefenen met de SAI nog niet gelukt. Daardoor is het actieonderzoek niet volledig tot ontwikkeling gekomen, maar er is wel een belangrijk begin gemaakt. Door het werk van Evelyn is er in elk geval al veel meer bewustzijn ontstaan over het thema jeugdparticipatie bij alle projectleden. Ook wordt dankzij de SAI van Evelyn de urgentie om hier concreet mee aan de slag te gaan meer ervaren.

De oplossing past een op een bij sociaal werk: het bevordert participatie, ontwikkeling (empowerment) en inclusie in het belang van kinderen en jongeren.

3. Hier is ruimte om nog aanvullende feedback te geven die belangrijk is om in de beoordeling mee te wegen, maar nog niet is gevat in de twee bovengenoemde punten. Ook kunt u hier – alle feedback meewegend – een samenvattend adviescijfer geven.

Ondanks dat Evelyn twee keer corona heeft gehad in de korte periode van het onderzoek heeft zij systematisch en steevast doorgewerkt aan haar onderzoek en SAI. Dit getuigt van een enorm doorzettingsvermogen en veerkracht. Evelyn is coöperatief, flexibel en gezond kritisch. Door haar onderzoekende en leergierige houding pakt ze zaken snel op. Ze staat open voor feedback, doet daar ook echt iets mee en geeft zelf ook opbouwende feedback aan het projectteam. Het waarderend onderzoeken is haar op het lijf geschreven. Het geschreven afstudeerwerk heeft na de eerste conceptversie nog aan helderheid en verdieping gewonnen (vooral wat betreft structuur en opbouw van de tekst, maar ook wat betreft de uitwerking van de centrale concepten en begrippen). De inhoud is rijk en haar SAI is relevant en realistisch. Ik vind dit afstudeerwerk van hoog niveau voor een bachelor student. Samenvattend adviescijfer: RUIM GOED tot ZEER GOED (8,5 - 9)